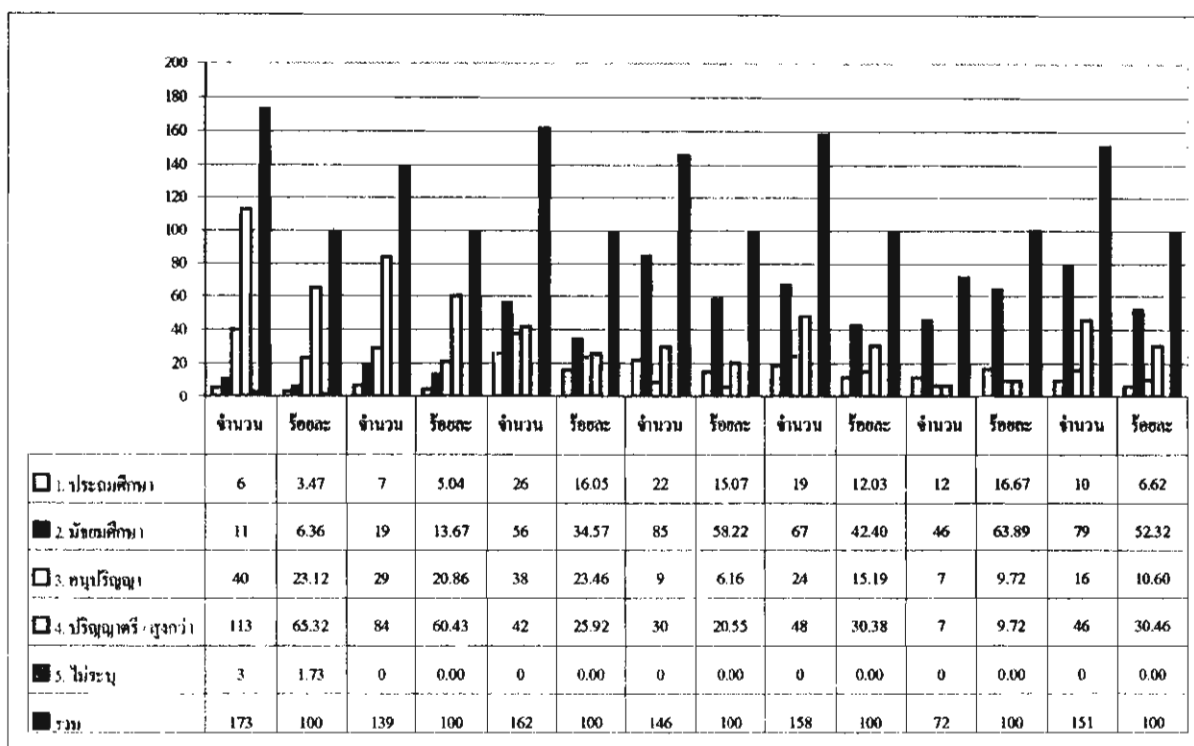

7.1.1.3 การศึกษาของนักท่องเที่ยวน

ตารางที่ 13 การศึกษาของนักท่องเที่ยวน														
อุทยานฯ	เขามหามหา		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาระเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถมศึกษา	6	3.47	7	5.04	26	16.05	22	15.07	19	12.03	12	16.67	10	6.62
2. มัธยมศึกษา	11	6.36	19	13.67	56	34.57	85	58.22	67	42.40	46	63.89	79	52.32
3. อนุปริญา	40	23.12	29	20.86	38	23.46	9	6.16	24	15.19	7	9.72	16	10.60
4. ปริญญาตรี/สูงกว่า	113	65.32	84	60.43	42	25.92	30	20.55	48	30.38	7	9.72	46	30.46
5. ไม่ระบุ	3	1.73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	173	100	139	100	162	100	146	100	158	100	72	100	151	100

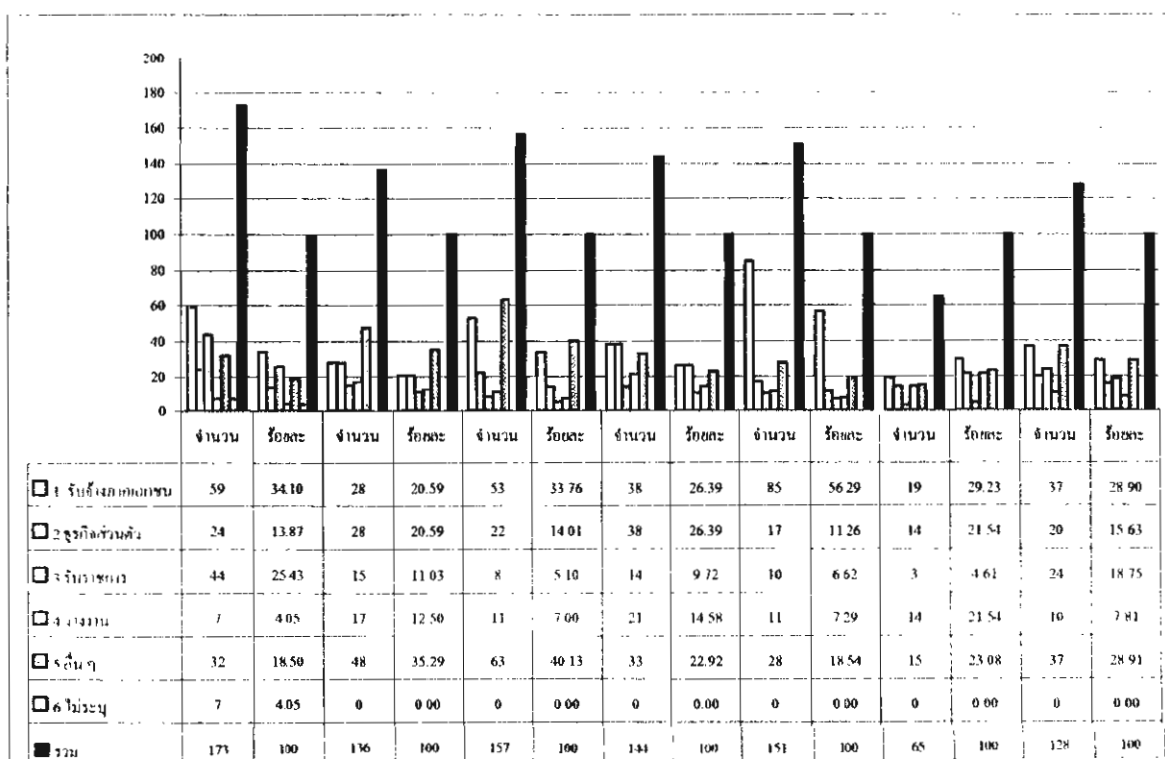

ตารางกราฟที่ 3 การศึกษาของนักท่องเที่ยวน

ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวนมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน คือ อุทยานแห่งชาติทางทะเล เช่น อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดกับหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี แต่อุทยานแห่งชาติทางบกทั้ง 5 แห่ง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาถึงอนุปริญา

7.1.1.4 อาชีพของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 14 อาชีพของนักท่องเที่ยว														
อุทยานฯ	เขลมหาหมุ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาหินงู		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
อาชีพ / ประเภท	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รับจ้างภาค เอกชน	59	34.10	28	20.59	53	33.76	38	26.39	85	56.29	19	29.23	37	28.90
2. ธุรกิจส่วนตัว	24	13.87	28	20.59	22	14.01	38	26.39	17	11.26	14	21.54	20	15.63
3. รับราชการ	44	25.43	15	11.03	8	5.10	14	9.72	10	6.62	3	4.61	24	18.75
4.ว่างงาน	7	4.05	17	12.50	11	7.00	21	14.58	11	7.29	14	21.54	10	7.81
5.อื่น ๆ	32	18.50	48	35.29	63	40.13	33	22.92	28	18.54	15	23.08	37	28.91
6.ไม่ระบุ	7	4.05	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	173	100	136	100	157	100	144	100	151	100	65	100	128	100

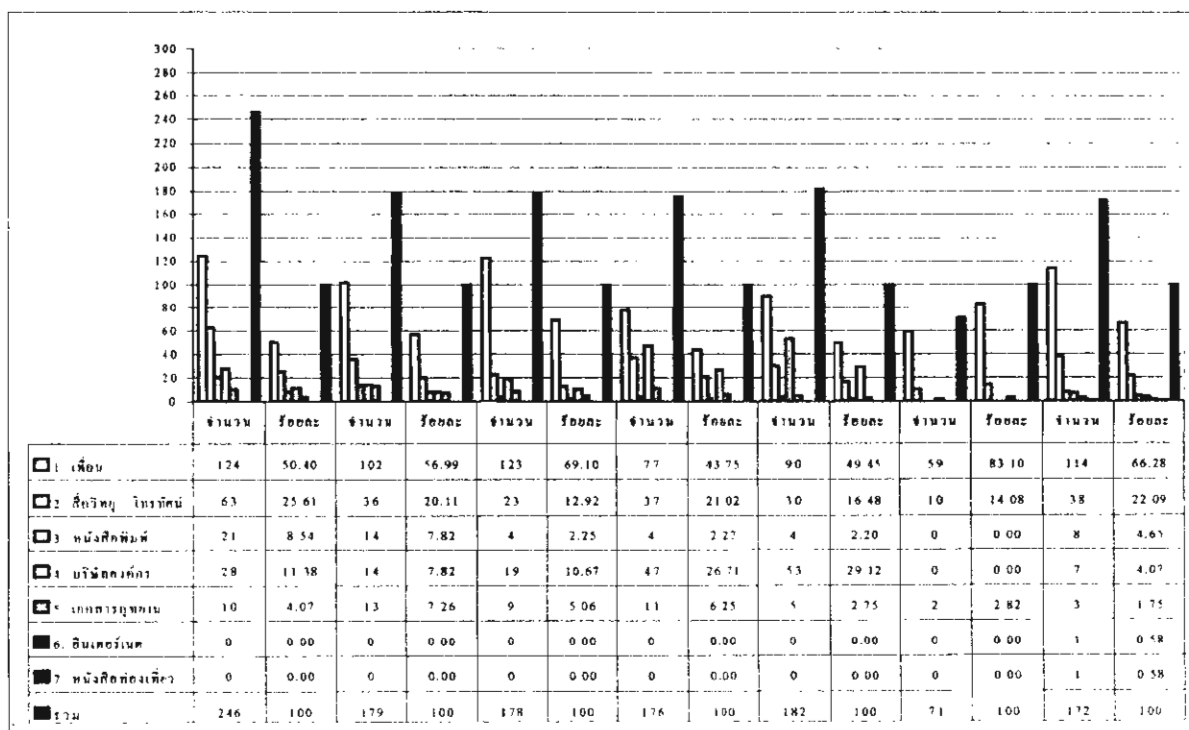

ตารางกราฟที่ 4 อาชีพของนักท่องเที่ยว

อาชีพของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง พบว่า อาชีพรับจ้างและประกอบธุรกิจส่วนตัวเป็นกลุ่มอาชีพที่เดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุดในทุกอุทยานแห่งชาติ และยังพบว่าอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดมีข้าราชการไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

7.1.2 นักท่องเที่ยวรู้จักอุทยานแห่งชาติแห่งนี้จากอะไร

ตารางที่ 15 นักท่องเที่ยวรู้จักอุทยานแห่งชาติแห่งนี้จากอะไร														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อน	124	50.40	102	56.99	123	69.10	77	43.75	90	49.45	59	83.10	114	66.28
2. สื่อวิทยุ/โทรทัศน์	63	25.61	36	20.11	23	12.92	37	21.02	30	16.48	10	14.08	38	22.09
3. หนังสือพิมพ์	21	8.54	14	7.82	4	2.25	4	2.27	4	2.20	-	-	8	4.65
4. บริษัทองค์กร	28	11.38	14	7.82	19	10.67	47	26.71	53	29.12	-	-	7	4.07
5. เอกสารอุทยาน	10	4.07	13	7.26	9	5.06	11	6.25	5	2.75	2	2.82	3	1.75
6. อินเทอร์เน็ต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.58
7. หนังสือท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.58
รวม	246	100	179	100	178	100	176	100	182	100	71	100	172	100

ตารางกราฟที่ 5 นักท่องเที่ยวรู้จักอุทยานแห่งชาติแห่งนี้จากอะไร

นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ได้รับรู้ รู้จักอุทยานแห่งชาติดังกล่าวจากการถ่ายทอดของสื่อต่อไปนี้ คือ เพื่อนหรือมิตรสหายเป็นผู้ถ่ายทอดแนะนำให้รู้จักกับอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง มากที่สุด รองลงมาคือสื่อทางวิทยุและโทรทัศน์ บริษัทหรือองค์กรการท่องเที่ยวแนะนำ ส่วนการถ่ายทอดที่ได้รับรู้น้อยคือ จากหนังสือพิมพ์และเอกสารของอุทยานแห่งชาติ

7.1.3 นักท่องเที่ยวที่ต้องการเห็นและรับรู้อะไรเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 16 นักท่องเที่ยวที่ต้องการเห็นและรับรู้อะไรเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว												
เพศตามหมู่-หมู่ตามวัย			หมู่เกาะร้าง			เซพีชฌุญ			นักทหธิว			
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เพศชาย	30	1.49	ไม่ตอบ	70	27.03	ไม่ตอบ	61.81	123	50.00	ไม่ตอบ	38	46.34
2. เพศชาย	21	8.05	ไม่ตอบ	52	20.08	ไม่ตอบ	34.17	68	33.17	ไม่ตอบ	23	28.05
3. เพศชาย	18	6.90	ไม่ตอบ	41	15.83	ไม่ตอบ	4.02	8	3.90	ไม่ตอบ	17	20.73
4. เพศชาย	18	6.90	ไม่ตอบ	23	8.88	ไม่ตอบ	100	199	100	ไม่ตอบ	4	4.88
5. เพศชาย	15	5.75	ไม่ตอบ	21	8.11	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
6. เพศชาย	15	5.75	ไม่ตอบ	13	5.02	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
7. เพศชาย	12	4.60	ไม่ตอบ	10	3.86	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
8. เพศชาย	11	4.22	ไม่ตอบ	7	2.70	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
9. เพศชาย	10	3.83	ไม่ตอบ	6	2.32	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
10. เพศชาย	10	3.83	ไม่ตอบ	4	1.54	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
11. เพศชาย	9	3.45	ไม่ตอบ	3	1.16	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
12. เพศชาย	9	3.45	ไม่ตอบ	2	0.77	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
13. เพศชาย	8	3.07	ไม่ตอบ	2	0.77	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
14. เพศชาย	8	3.07	ไม่ตอบ	1	0.39	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
15. เพศชาย	8	3.07	ไม่ตอบ	1	0.39	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
16. เพศชาย	7	2.68	ไม่ตอบ	1	0.39	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
17. เพศชาย	7	2.68	ไม่ตอบ	1	0.39	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
18. เพศชาย	6	2.30	ไม่ตอบ	1	0.39	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
19. เพศชาย	6	2.30	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
20. เพศชาย	5	1.92	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
21. เพศชาย	5	1.92	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
22. เพศชาย	4	1.53	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
23. เพศชาย	4	1.53	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
24. เพศชาย	3	1.15	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
25. เพศชาย	3	1.15	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
26. เพศชาย	3	1.15	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
27. เพศชาย	2	0.77	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
28. เพศชาย	2	0.77	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
29. เพศชาย	1	0.38	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
30. เพศชาย	1	0.38	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100
รวม	261	100	ไม่ตอบ	259	100	ไม่ตอบ	100	205	100	ไม่ตอบ	82	100

นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยว ๗ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง มีความต้องการเห็นและรับรู้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามประเภทของอุทยานฯ กล่าวคือที่อุทยานแห่งชาติทางทะเล ความต้องการของนักท่องเที่ยวมุ่งไปที่น้ำทะเลที่สวยงาม หาดทรายขาว เป็นสำคัญ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบกจะพบว่า นักเดินทางที่เรียกความสนใจเป็นหลักนอกจากนั้นก็จะมีจุดดึงดูดจากทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ อุทยานสัตว์ป่า ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมแบบป่าไม้ เป็นต้น

7.1.4. นักท่องเที่ยวทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์อะไร

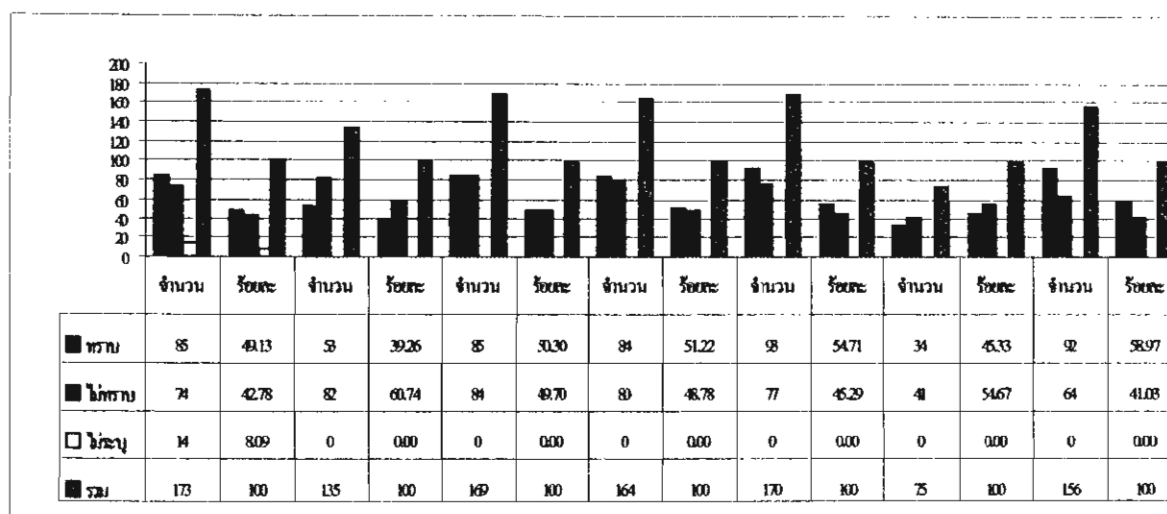
ตารางที่ 17 นักท่องเที่ยวทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์อะไร																				
เฉพาะหมู่เกาะ-หมู่เกาะขนาดเล็ก			หมู่เกาะร้าง			เขาคิชฌกูฏ			น้ำตกพลิ้ว			เขาพะนางพิม			ทั้งหมด			ปงเตา		
รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. หาดทรายขาวสะอาด	84	45.39	1. ธรรมชาติ	26	15.12	1. น้ำตกพลิ้ว	102	53.97	1. น้ำตกพลิ้ว	103	55.38	1. น้ำตกพลิ้ว	95	50.00	1. ความสวยงาม	32	42.11	1. น้ำตกพลิ้ว	116	52.50
2. น้ำตกไทรขาว	40	14.44	2. ความสงบ	22	12.79	2. น้ำใส	61	32.28	2. น้ำใส สภาพแวดล้อมป่าดิบชื้น	73	39.25	2. น้ำใส	71	37.37	2. ป่าดง	24	31.58	2. ทรัพยากรธรรมชาติ	58	26.24
3. ทะเลสวย	23	8.3	3. น้ำตก	20	11.63	3. น้ำตกพลิ้ว	56	13.75	3. น้ำตกพลิ้วและน้ำตกตะกอก	5	2.69	3. เขาวง	24	12.63	3. เขื่อนลำปาว	18	23.68	3. ทุ่งหญ้า	16	7.24
4. ความสะอาด	22	7.94	4. น้ำใส	19	11.05	รวม	189	100	4. น้ำตกพลิ้วและน้ำตกตะกอก	5	2.69	รวม	190	100	4. ป่าดง	2	2.63	4. ป่าดง	9	4.07
5. ธรรมชาติสวยงาม	16	5.77	5. ความสะอาด	19	11.05				รวม	186	100				5. ทุ่งหญ้า	7	3.17	5. ทุ่งหญ้า	7	3.17
6. ใกล้กรุงเทพ	10	3.61	6. หาดทรายขาว	17	9.88										6. น้ำตกพลิ้ว	6	2.72	6. น้ำตกพลิ้ว	6	2.72
7. ธรรมชาติดี	9	3.25	7. ทะเลสวย	16	9.30													7. น้ำตกพลิ้ว	5	2.26
8. ความร่มรื่น	9	3.25	8. ความสะอาด	15	8.72													8. น้ำตกพลิ้ว	2	0.90
9. น้ำใส	9	3.25	9. เกาะ	9	5.23													9. น้ำตกพลิ้ว	2	0.90
10. อยู่ใกล้ธรรมชาติ	7	2.53	10. ปะการัง	6	3.49													รวม	221	100
11. เกาะ	6	2.17	11. มีสิ่งมีชีวิต - น้ำตก	1	0.58															
12. พระอาทิตย์	6	2.17	12. ไม่มีสถานที่นั่ง	1	0.58															
13. บรรยากาศดี	5	1.8	รวม	1	0.58															
14. ความสะอาด	5	1.8		172	100															
15. ที่นั่งพักผ่อนและพักผ่อน	5	1.8																		
16. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	4	1.44																		
17. ความปลอดภัย	3	1.08																		
18. ที่พัก	3	1.08																		
19. บริการ	3	1.08																		
20. สิ่งอำนวยความสะดวก	3	1.08																		
21. อาหารบริการ	2	0.72																		
22. อาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	0.36																		
23. ถนน	1	0.36																		
24. แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	1	0.36																		
รวม	277	100																		

นักท่องเที่ยวยังเดินทางไปที่ท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ทราบจุดเด่นของแต่ละอุทยานแห่งชาติพอสมควร ถึงแม้จะบอกชื่อแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งไม่ถูกต้อง แต่บอกภาพของจุดเด่นของธรรมชาติได้ชัดเจน

นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปที่ท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ทราบจุดเด่นของแต่ละอุทยาน
 แห่งชาติพอสมควร ถึงแม้จะบอกชื่อแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งไม่ถูกต้อง แต่บอก
 ภาพของจุดเด่นของธรรมชาติได้ชัดเจน

7.1.5 นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม
ของอุทยานแห่งชาติมาก่อนหรือไม่

ตารางที่ 18 นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ของอุทยานแห่งชาติมาก่อนหรือไม่														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ทราบ/ไม่ทราบ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	85	49.13	53	39.26	85	50.30	84	51.22	93	54.71	34	45.33	92	58.97
ไม่ทราบ	74	42.78	82	60.74	84	49.70	80	48.78	77	45.29	41	54.67	64	41.03
ไม่ระบุ	14	8.09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	173	100	135	100	169	100	164	100	170	100	75	100	156	100

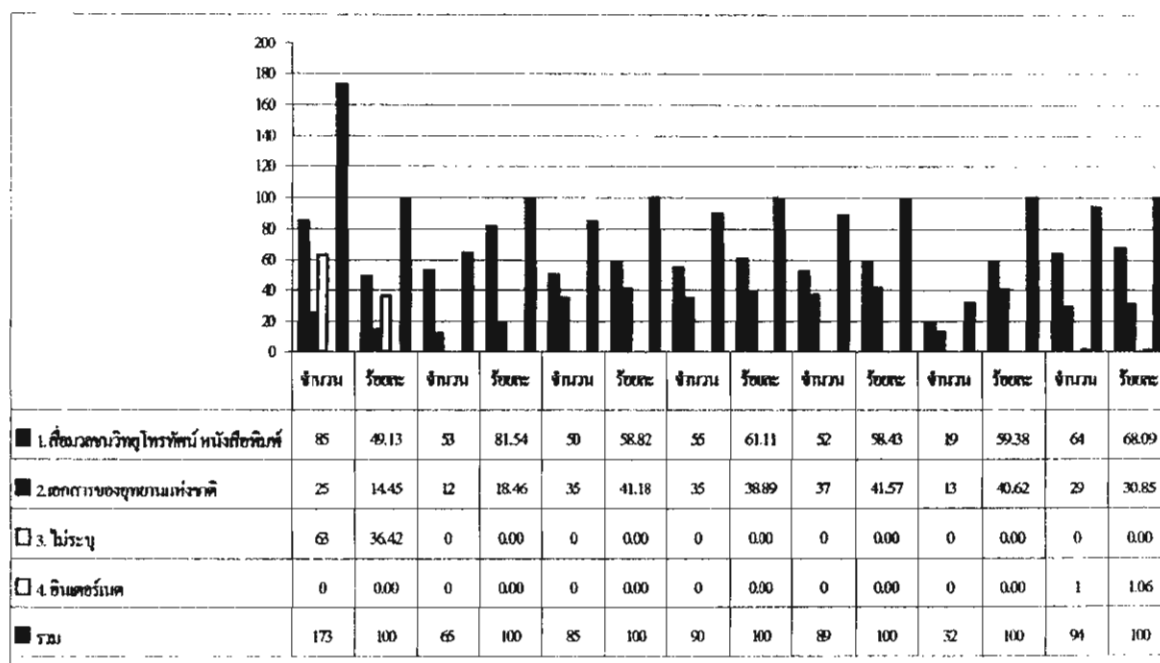

ตารางกราฟที่ 6 นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและ
สิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติมาก่อนหรือไม่

นักท่องเที่ยวที่ไปท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ทราบข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาตินั้น ๆ มาก่อนหรือไม่ ซึ่งหมายถึงการได้รับทราบนอกเขต อุทยานแห่งชาตินั้น ๆ ก่อนที่จะเดินทางเข้าสู่อุทยานแห่งชาตินั้น พบว่าเกือบทุกอุทยานแห่งชาติมีนักท่องเที่ยว ที่ทราบข้อมูลมาก่อนและไม่ทราบมาก่อนอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก คือ อย่างละครึ่งต่อครึ่ง ทำให้น่าสนใจ ว่าการถ่ายทอดความรู้ในเชิงอนุรักษ์ยังต้องดำเนินการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้

7.1.5.1 นักท่องเที่ยวที่ทราบข้อมูลการอนุรักษ์ฯ จากสื่อประเภทใด

ตารางที่ 19 นักท่องเที่ยวที่ทราบข้อมูลการอนุรักษ์ฯ มาก่อนนั้น ทราบจากสื่อประเภทใด														
อุทยานฯ	เขามหามุนีฯ		ห้วยเกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ประเภทสื่อ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อมวลชนวิทยุโทรทัศน์หนังสือพิมพ์	85	49.13	53	81.54	50	58.82	55	61.11	52	58.43	19	59.38	64	68.09
2. เอกสารของอุทยานแห่งชาติ	25	14.45	12	18.46	35	41.18	35	38.89	37	41.57	13	40.62	29	30.85
3. ไม่ระบุ	63	36.42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. อินเทอร์เน็ต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.06
รวม	173	100	65	100	85	100	90	100	89	100	32	100	94	100

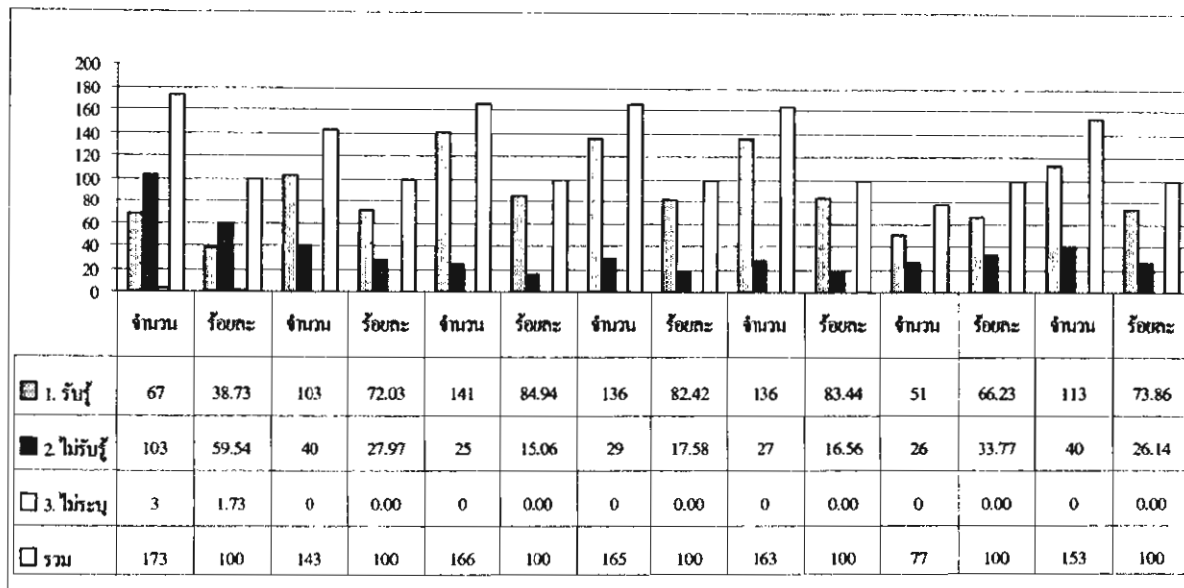

ตารางกราฟที่ 7 นักท่องเที่ยวที่ทราบข้อมูลการอนุรักษ์ฯ มาก่อนนั้น ทราบจากสื่อประเภทใด

นักท่องเที่ยวที่ทราบข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติมาก่อนนั้น ส่วนใหญ่ทราบจาก วิทยุ โทรทัศน์ และรองลงมาคือ จากเอกสารของอุทยานแห่งชาติ

7.1.6 การรับรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมขณะที่นักท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 20 การรับรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมขณะที่นักท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติ														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
รับรู้/ไม่รับรู้	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับรู้	67	38.73	103	72.03	141	84.94	136	82.42	136	83.44	51	66.23	113	73.86
ไม่รับรู้	103	59.54	40	27.97	25	15.06	29	17.58	27	16.56	26	33.77	40	26.14
ไม่ระบุ	3	1.73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	173	100	143	100	166	100	165	100	163	100	77	100	153	100

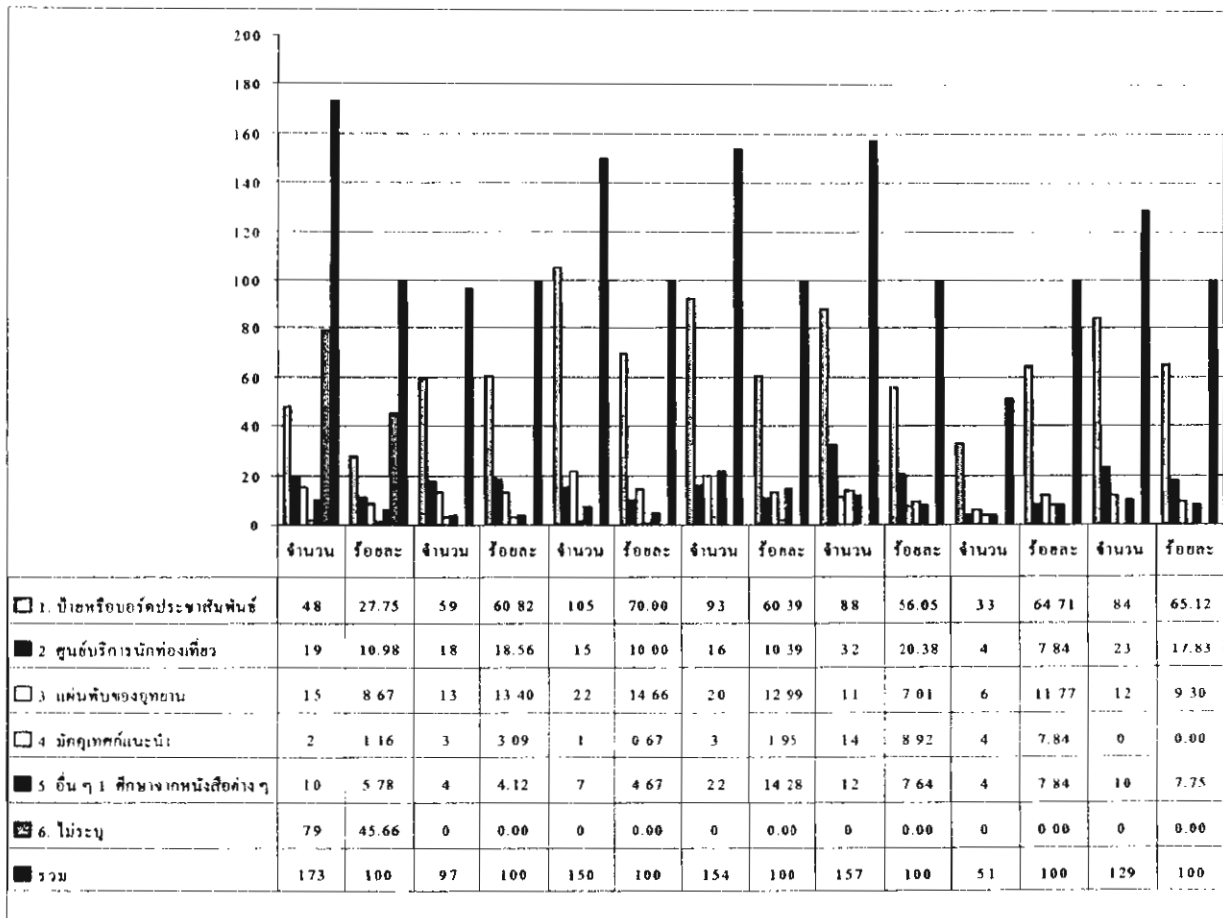

ตารางกราฟที่ 8 การรับรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมขณะที่นักท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติ

นักท่องเที่ยวในเกือบทุกอุทยานแห่งชาติจำนวนมากกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไปได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลในเชิงอนุรักษ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทยานแห่งชาติทางบก เช่น เขาคิชฌกูฏ น้ำตกพลิ้ว เขาชะเมา-เขาวง ปางศิลา และทับลาน มีการรับรู้มากถึงร้อยละ 84.94 , 82.42 , 83.44 , 73.86 และ 66.23 ตามลำดับส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเลนั้น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวมีการรับรู้มากถึง 72.03 แต่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวได้รับความรู้เพียงร้อยละ 38.73 เท่านั้น

7.1.6.1 สื่อการรับรู้ข้อมูลการอนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับทราบ

ตารางที่ 21 สื่อการรับรู้ข้อมูลการอนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับทราบ														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
แหล่งที่ได้ความรู้	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ป้ายหรือบอร์ดประชาสัมพันธ์	48	27.75	59	60.82	105	70.00	93	60.39	88	56.05	33	64.71	84	65.12
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	19	10.98	18	18.56	15	10.00	16	10.39	32	20.38	4	7.84	23	17.83
3. แผ่นพับของอุทยานฯ	15	8.67	13	13.40	22	14.66	20	12.99	11	7.01	6	11.77	12	9.30
4. มัคคุเทศก์แนะนำ	2	1.16	3	3.09	1	0.67	3	1.95	14	8.92	4	7.84	-	-
5. อื่น ๆ	10	5.78	4	4.12	7	4.67	22	14.28	12	7.64	4	7.84	10	7.75
6. ไม่ระบุ	79	45.66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	173	100	97	100	150	100	154	100	157	100	51	100	129	100

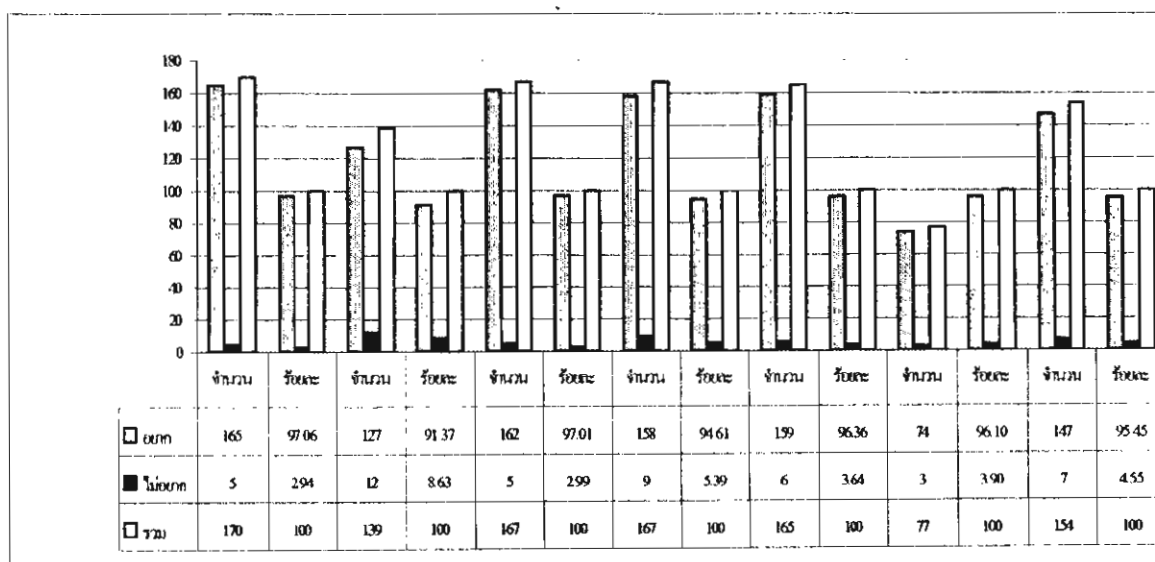

ตารางกราฟที่ 9 สื่อการรับรู้ข้อมูลการอนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับทราบ

สื่อที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการอนุรักษ์ในขณะที่นักท่องเที่ยวอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง มากที่สุดคือ ป้ายหรือบอร์ดประชาสัมพันธ์ รองลงมาคือ การรับรู้จากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและแผ่นพับของอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ผู้ที่ทำหน้าที่เหมือนมัคคุเทศก์และหนังสือเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาตินั้นๆ ก็มีบทบาทต่อการเผยแพร่ความรู้ได้เช่นกัน

7.1.7 นักท่องเที่ยวตัดสินใจอยากกลับมาอีกหรือไม่ เมื่อได้เดินทางออกไปจากอุทยานฯแล้ว

ตารางที่ 22 นักท่องเที่ยวตัดสินใจอยากจะกลับมาอีกหรือไม่ เมื่อได้เดินทางออกไปจากอุทยานฯแล้ว														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
อยาก/ไม่ อยาก	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อยาก	165	97.06	127	91.37	162	97.01	158	94.61	159	96.36	74	96.10	147	95.45
ไม่อยาก	5	2.94	12	8.63	5	2.99	9	5.39	6	3.64	3	3.90	7	4.55
รวม	170	100	139	100	167	100	167	100	165	100	77	100	154	100

ตารางกราฟที่ 10 นักท่องเที่ยวตัดสินใจอยากกลับมาอีกหรือไม่ เมื่อได้เดินทางออกไปจากอุทยานฯแล้ว

นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง มีความตั้งใจอยากกลับมาเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 อีก เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 90 ขึ้นไป แสดงว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทุกแห่ง

7.1.7.1 แรงจูงใจที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติต่างๆ อีก

ตารางที่ 23 แรงจูงใจที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาซึ่งอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งอีก													
เขตเทศบาล-หมู่เกาะ		หมู่เกาะร้าง		เกาะหินแดง		น้ตกหัว		ทะเลมะนาว		หับฮาน		ปางศิลา	
แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ	แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ	แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ	แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ	แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ	แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ	แรงจูงใจ	จำนวน ร้อยละ
1 พาครอบครัวมาเที่ยว	40 19.90	1. ธรรมชาติ	39 26.71	1. น้ตกสวย	149 69.30	1. น้ตกสวย	142 52.60	1. น้ตกอันสวยงาม	147 66.22	1. สวนพักผ่อน	42 42.00	1. น้ตกปางศิลา	105 35.72
2. น้ตกที่สวยงาม	36 17.90	2. ทะเลสวย	35 23.97	2. ได้รับความเพลิดเพลิน	35 16.38	2. ได้รับความเพลิดเพลิน	66 24.44	2. ได้รับความเพลิดเพลิน	40 18.02	2. น้ตก	20 20.00	2. ทัศนียภาพที่สวยงาม	64 21.77
3. ธรรมชาติที่สวยงาม	29 14.43	3. บรรยากาศดี	23 15.75	3. ธรรมชาติสวยงาม	31 14.42	3. ธรรมชาติสวยงาม	62 22.96	3. ได้รับความเพลิดเพลิน	29 13.06	3. ได้รับความเพลิดเพลิน	18 18.00	3. ได้รับความเพลิดเพลิน	28 9.52
4. ความสะอาด	14 6.96	4. ถนน	15 10.27	รวม	215 100	รวม	270 100	รวม	222 100	รวม	100	รวม	100
5. วิวสวย	13 6.47	5. น้ตก	9 6.16										
6. น้ตกที่สวยงาม	8 3.98	6. ที่พัก	6 4.11										
7. ธรรมชาติ	8 3.98	7. พักผ่อน	5 3.43										
8. บรรยากาศดี	6 2.98	8. สะดวก	5 3.43										
9. ทัศนียภาพ	6 2.98	9. ความสะดวก	4 2.74										
10. คนไม่มาก	5 2.49	10. เกาะ	2 1.17										
11. สะดวก	5 2.49	11. น้ตก	2 1.37										
12. ธรรมชาติที่สวยงาม	5 2.49	12. ที่พัก	1 0.69										
13. ทัศนียภาพ	4 1.99	รวม	146 100										
14. ธรรมชาติ	3 1.48												
15. ธรรมชาติที่สวยงาม	3 1.48												
16. ธรรมชาติที่สวยงาม	2 1.00												
17. ธรรมชาติ	2 1.00												
18. ธรรมชาติที่สวยงาม	2 1.00												
19. ธรรมชาติ	2 1.00												
20. ธรรมชาติที่สวยงาม	2 1.00												
21. ธรรมชาติ	1 0.50												
22. ธรรมชาติ	1 0.50												
23. ธรรมชาติ	1 0.50												
24. ธรรมชาติ	1 0.50												
25. ธรรมชาติ	1 0.50												
26. ธรรมชาติ	1 0.50												
รวม	201												

แรงจูงใจที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาซึ่งอุทยานแห่งชาติต่าง 7 แห่ง อีกนั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือความโดดเด่นของอุทยานแห่งชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะเป็นแรงดึงดูดที่สำคัญ เช่นอุทยานแห่งชาติทางบกนั้น น้ำตกก็ยังมีเป็นความประทับใจให้เดินทางกลับมาอีก นอกจากนั้นยังมีความประทับใจจากการได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ก็เป็นปัจจัยดึงดูดให้เดินทางกลับไปอีกได้เช่นกัน

7.1.7.2 เหตุผลที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่อยากกลับมาอีก

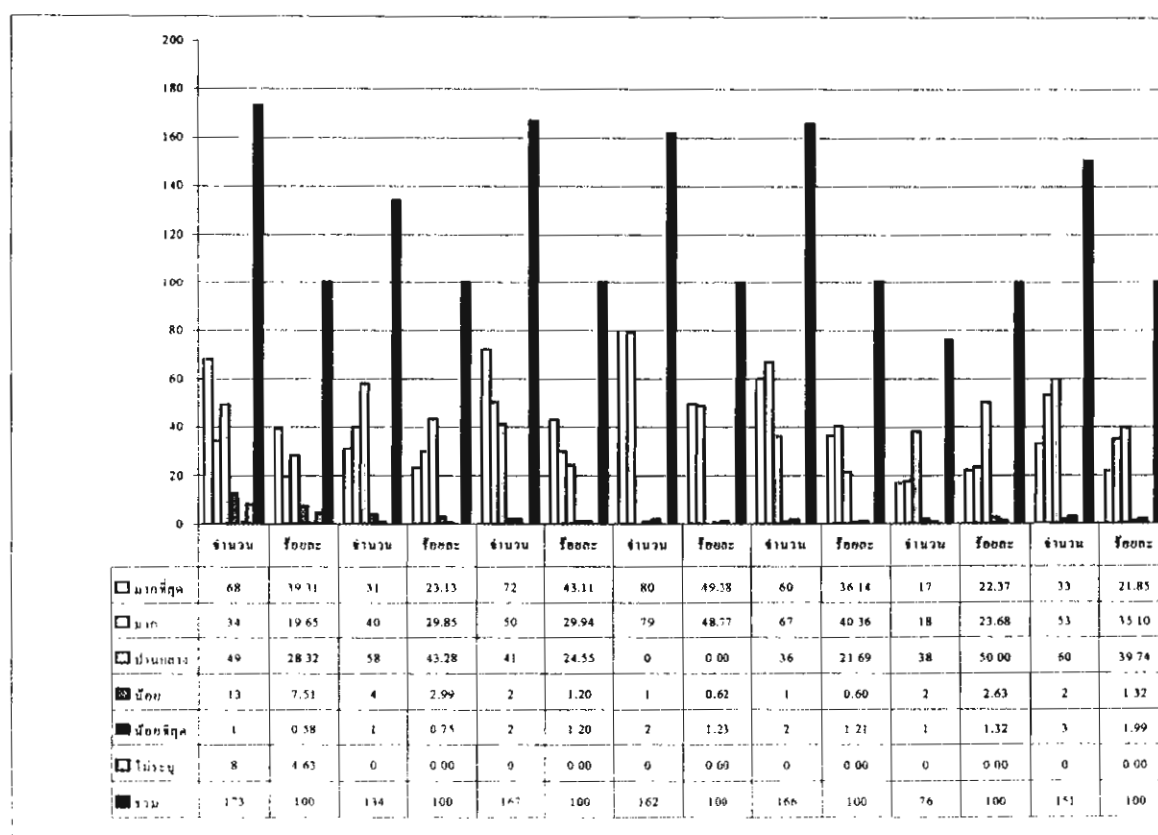
ตารางที่ 24 เหตุผลที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจไม่อยากกลับมาอีก															
เขตท่องเที่ยว-หมู่เกาะ				หมู่เกาะช้าง				เกาะช้าง				น้ำตกพลิ้ว			
รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
1. จำนวนมาก	4	21.06	1. เปื้อ	รายละเอียด	2	15.385	1. สภาพแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม	รายละเอียด	5	45.46	1. สภาพแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม	รายละเอียด	7	36.84	1. เสื่อมโทรมป่าละเมาะ
2. ขยะสกปรก	3	15.79	2. ถนนไม่สวยงาม	รายละเอียด	2	15.385	2. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก	รายละเอียด	2	18.18	2. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก	รายละเอียด	6	31.58	2. สวนพักผ่อนไม่สะอาด
3. ไม่สะอาด	3	15.79	3. บริการ	รายละเอียด	2	15.385	3. ไม่ปลอดภัย	รายละเอียด	1	9.09	3. มีนักท่องเที่ยวแออัด ไม่ค่อยปลอดภัย	รายละเอียด	5	26.32	3. เพื่อนักล่าล่าสัตว์
4. แสงสว่างมาก	2	10.53	4. อาหารแพง	รายละเอียด	2	15.385	4. เวลาไปพอ	รายละเอียด	1	9.09	4. นักท่องเที่ยวแออัด	รายละเอียด	4	20.00	4. นักท่องเที่ยวแออัด
5. ค่าใช้จ่ายสูง	3	15.79	5. ไม่ทราบข้อมูล	รายละเอียด	1	7.692	5. ยากให้เจ้าหน้าที่พาไป	รายละเอียด	1	9.09	5. ยากให้เจ้าหน้าที่พาไป	รายละเอียด	20	100	5. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก
6. ที่พักไม่สะดวก	1	5.26	6. เดินทางไม่สะดวก	รายละเอียด	1	7.692	6. ยากให้เจ้าหน้าที่พาไป	รายละเอียด	1	9.09	6. ยากให้เจ้าหน้าที่พาไป	รายละเอียด	1	33.33	6. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก
7. ความเจริญมากเกินไปจนเกินไป	1	5.26	7. ทรายไม่ขาว	รายละเอียด	1	7.692	7. ทรายไม่ขาว	รายละเอียด	1	9.09	7. ทรายไม่ขาว	รายละเอียด	1	33.33	7. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก
8. ไม่มีความปลอดภัย	1	5.26	8. สิ่งก่อสร้างเยอะ	รายละเอียด	1	7.692	8. สิ่งก่อสร้างเยอะ	รายละเอียด	1	9.09	8. สิ่งก่อสร้างเยอะ	รายละเอียด	1	33.33	8. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก
9. อยู่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว	1	5.26	9. สถานบันเทิง	รายละเอียด	1	7.692	9. สถานบันเทิง	รายละเอียด	1	9.09	9. สถานบันเทิง	รายละเอียด	1	33.33	9. อุทยานมีสัตว์ป่ามาก
รวม	19	100	รวม	13	100	รวม	13	รวม	11	100	รวม	11	รวม	3	100

นักท่องเที่ยวจำนวนน้อยที่แสดงความเห็น ไม่อยากกลับมาเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งซึ่งแต่ละอุทยานแห่งชาติก็มีเหตุผลแตกต่างกันไป เช่น ที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดบอกว่าชุมชน แหล่งวัฒนธรรม แต่เกือบทุกแห่งมีความคล้ายคลึงกัน คือปัญหาสภาพแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม อุทยานแห่งชาติมีข้อห้ามมาก

7.1.9 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริหารและการจัดการในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 26 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติ

อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	68	39.31	31	23.13	72	43.11	80	49.38	60	36.14	17	22.37	33	21.85
มาก	34	19.65	40	29.85	50	29.94	79	48.77	67	40.36	18	23.68	53	35.10
ปานกลาง	49	28.32	58	43.28	41	24.55	-	-	36	21.69	38	50.00	60	39.74
น้อย	13	7.51	4	2.99	2	1.20	1	0.62	1	0.60	2	2.63	2	1.32
น้อยที่สุด	1	0.58	1	0.75	2	1.20	2	1.23	2	1.21	1	1.32	3	1.99
ไม่ระบุ	8	4.63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	173	100	134	100	167	100	162	100	166	100	76	100	151	100

ตารางกราฟที่ 11 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติ

ระดับของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริหารและการจัดการในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งนั้น หากเน้นระดับความพึงพอใจมากและมากที่สุดจะพบว่าอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้วได้รับความพึงพอใจสูงสุดคือ ร้อยละ 98.15 รองลงมาคือเขาชะเมา-เขาวง ร้อยละ 76.50 เขาคิชฌกูฏร้อยละ 73.05 เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะช้างร้อยละ 58.96 ปางศิลาร้อยละ 56.95 หมู่เกาะช้างร้อยละ 52.98 และทับลานร้อยละ 46.05

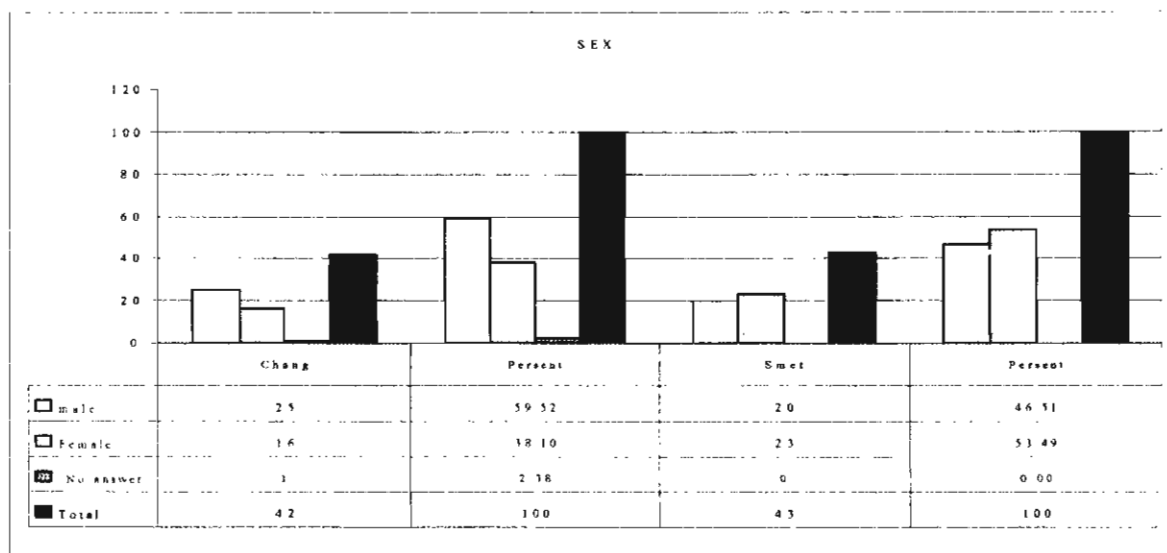
7.2 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้าไปท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติที่อยู่ในเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการสมควรที่จะแยกข้อมูลที่เป็นนักท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศออกมาพิจารณาอีกทางหนึ่ง โดยข้อมูลจะศึกษาเฉพาะอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดและอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง เพราะเป็นอุทยานแห่งชาติที่ชาวต่างประเทศนิยมไปท่องเที่ยวมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับอุทยานแห่งชาติแห่งอื่นๆ

7.2.1. Foreigner Personal Data

7.2.1.1 Sex

Table 28 Sex					
Topic	Detail	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Sex	male	25	59.52	20	46.51
	Female	16	38.10	23	53.49
	No answer	1	2.38	0	0.00
	Total	42	100	43	100

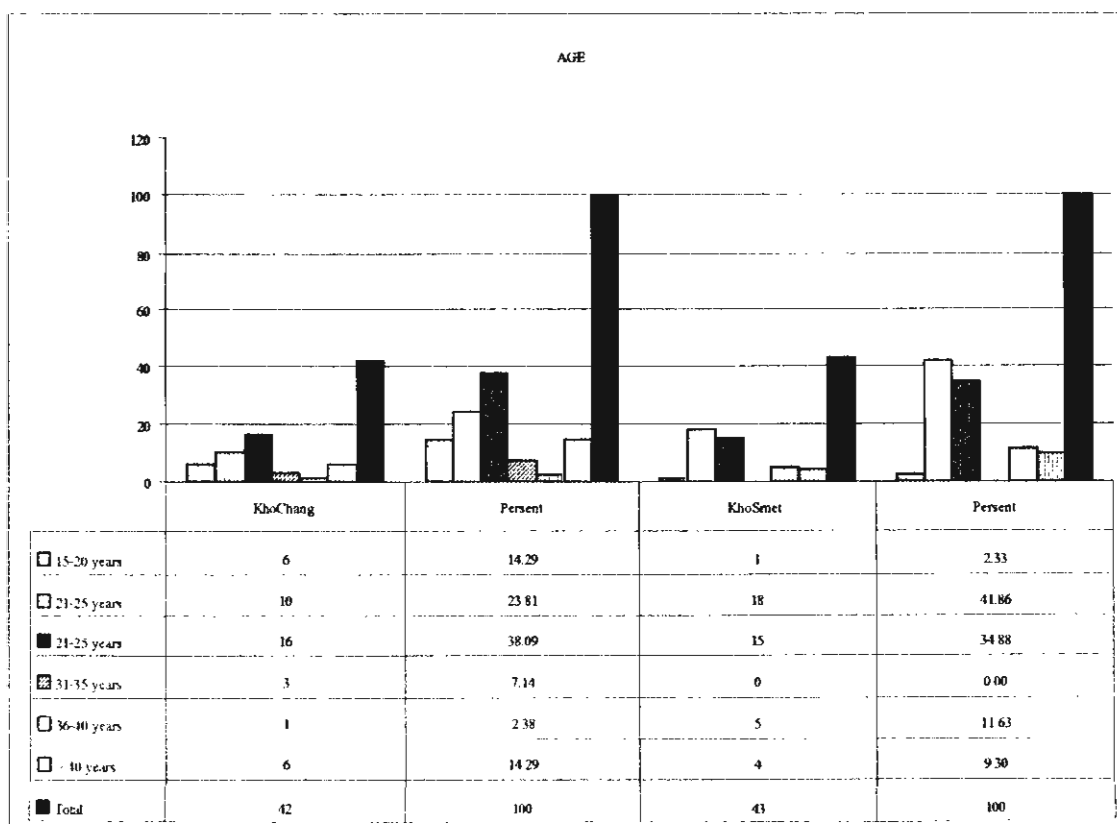
ตารางกราฟที่ 12 เพศของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

หมายเหตุ ตารางข้อมูลที่ใช้อักษรภาษาอังกฤษ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างจะใช้คำว่า Kho Chang และอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ใช้คำว่า Kho Smet

ชาวต่างประเทศที่เข้าไปท่องเที่ยว ณ . อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างและเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดมีจำนวนที่เป็นชายและหญิงใกล้เคียงกัน

7.2.1.2 Age

Table 29 Age					
Topic	Detail	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Age	15-20 years	6	14.29	1	2.33
	21-25 years	10	23.81	18	41.86
	26-30 years	16	38.09	15	34.88
	31-35 years	3	7.14	0	0.00
	36-40 years	1	2.38	5	11.63
	> 40 years	6	14.29	4	9.30
	Total	42	100	43	100

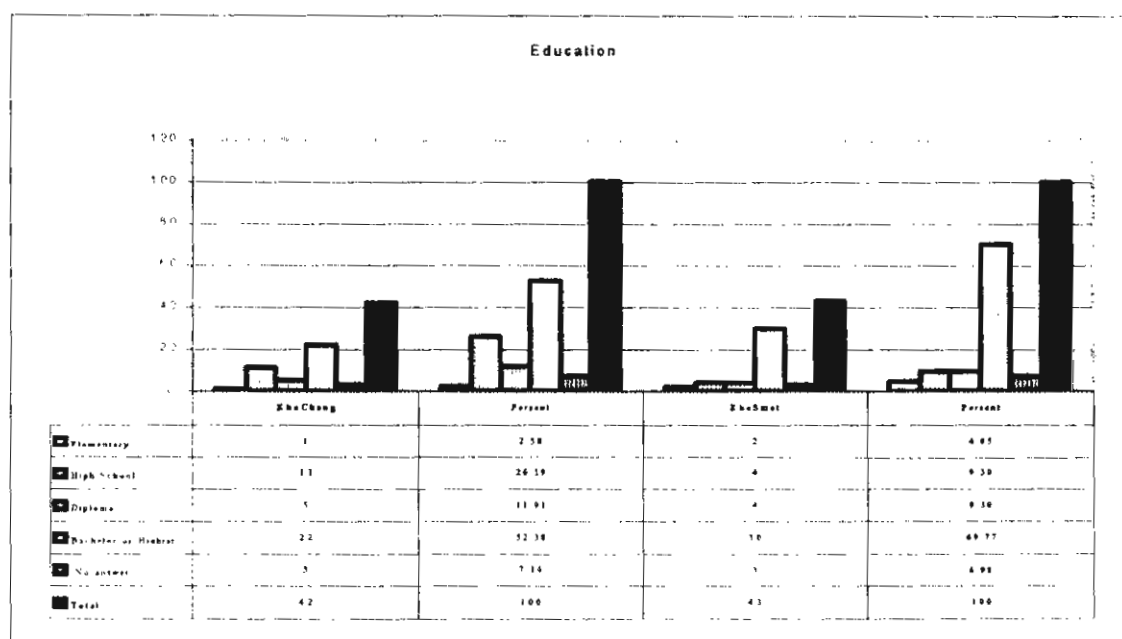

ตารางกราฟที่ 13 อายุของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 21 – 30 ปี เป็นส่วนใหญ่เป็นวัยที่มีวุฒิภาวะผู้ใหญ่เต็มตัว มีความเป็นหนุ่ม-สาวมากกว่าวัยอื่นๆ น่าสังเกตว่าอุทยานแห่งชาติทางทะเลของภาคตะวันออกจะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นเด็กและคนสูงอายุไม่มากนัก

7.2.1.3 Educational background

Table 30 Education					
Topic	Detail	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Educational background	Elementary	1	2.38	2	4.65
	High School	11	26.19	4	9.30
	Diploma	5	11.91	4	9.30
	Bachelor or Higher	22	52.38	30	69.77
	No answer	3	7.14	3	6.98
	Total	42	100	43	100

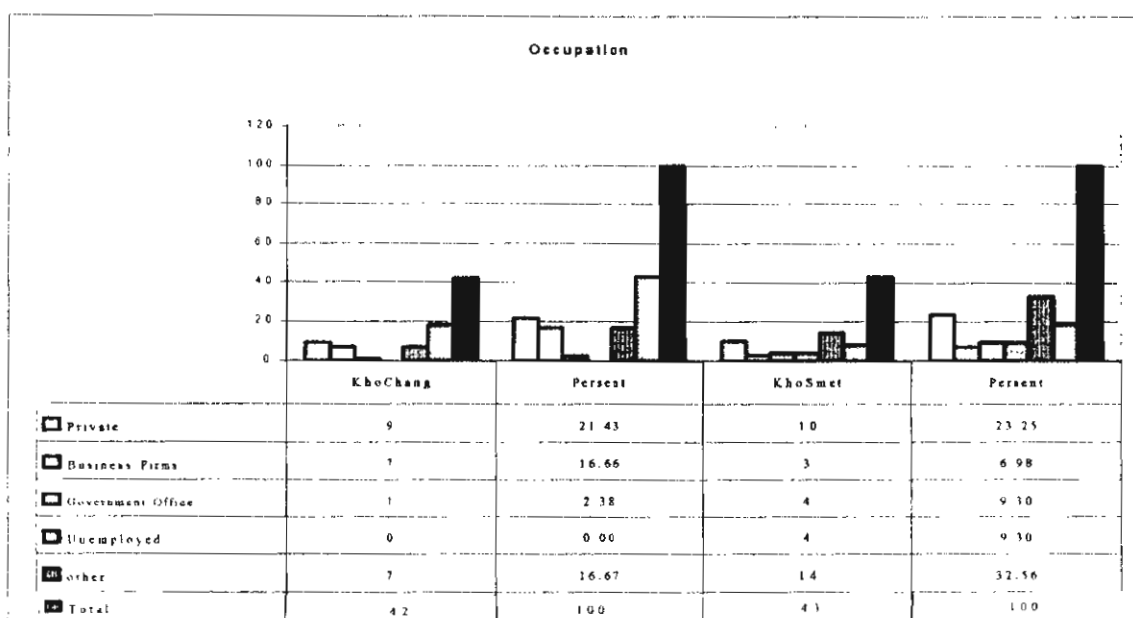

ตารางกราฟที่ 14 การศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป และที่มากที่สุดที่พบของทั้งสองอุทยานแห่งชาติ คือ นักท่องเที่ยวจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าเป็นจำนวนมากที่สุด

7.2.1.4 Occupation

Table 31 Occupation					
Topic	Detail	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Occupation	Private	9	21.43	10	23.25
	Business Firms	7	16.66	3	6.98
	Government Officer	1	2.38	4	9.30
	Unemployed	0	0.00	4	9.30
	other	7	16.67	14	32.56
	No answer	18	42.86	8	18.60
	Total	42	100	43	100

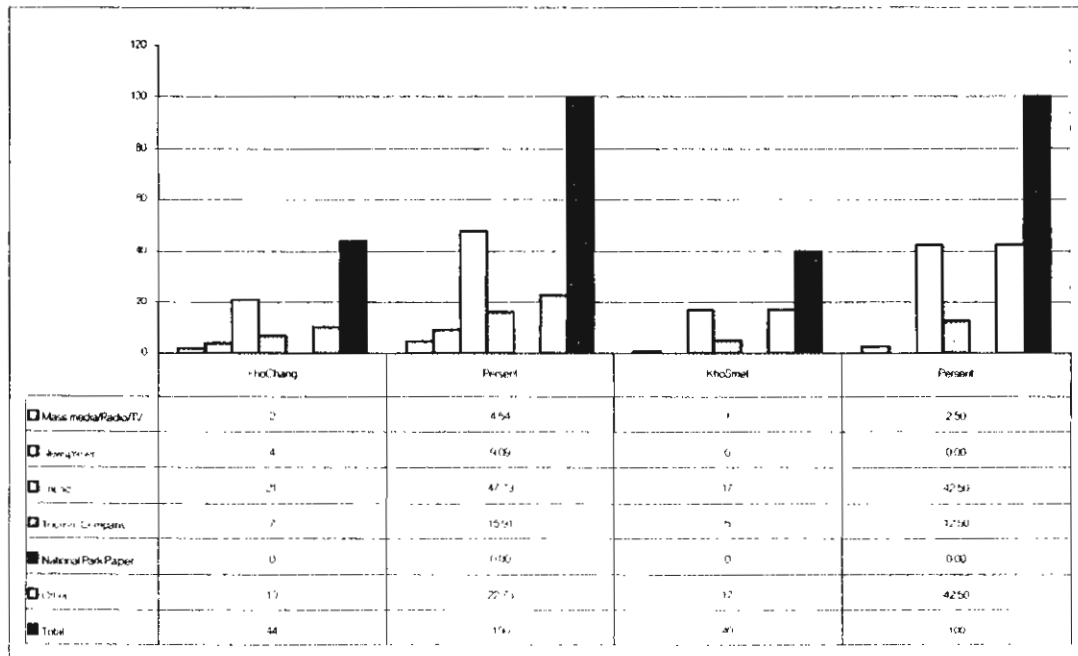
ตารางกราฟที่ 15 อาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

อาชีพส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คือ การประกอบกิจการส่วนตัว รองลงมา คือ ทำงานในภาคธุรกิจและทำงานในภาครัฐ (ราชการ)

7.2.2 How do you know this national park?

Table 33 How do you know thins national park?				
Detail	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Mass media/Radio/TV	2	4.54	1	2.50
Newspaper	4	9.09	0	0.00
Friend	21	47.73	17	42.50
Tourism Company	7	15.91	5	12.50
National Park Paper	0	0.00	0	0.00
Other	10	22.73	17	42.50
Total	44	100	40	100

Mark : Other; *Guidebook, *Lonely Planet, *Travel guide book, *Map of Kho Chang, *Rough Guide

ตารางกราฟที่ 16 How do you know this national park

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศรู้จักอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งโดยการบอกเล่าจากเพื่อนๆมากที่สุด รองลงมาคือ จากเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวและสื่อสากล บริษัทการท่องเที่ยวก็มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการสร้างความรู้จักแก่นักท่องเที่ยว ที่น้อยที่สุด คือ เอกสารของอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งยังไม่เข้าถึงนักท่องเที่ยวในกลุ่มตัวอย่างเลย

7.2.3 Which place in this national park you want to visit?

Table 34 Which place in this national parole you want to visit?					
Kho Chang	Number	Percent	Kho Smet	Number	Percent
White Sand beach	30	36.15	Had Saikaew	16	34.78
Kai be Beach	12	14.46	Ao Wongduern	9	19.57
Klong plu waterfall	22	26.51	Ao Phrao	16	34.78
Tharn mayom waterfall	13	15.66	Haad Mea Ramperng	2	4.35
Other	4	4.82	Other	3	6.52
all	1	1.20	all	0	0.00
no answer	1	1.20	no answer	0	0.00
Total	83	100	Total	46	100

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแสดงถึงการกระจายไปสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่ง ดังนี้ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวประสงค์จะไปยังหาดทรายขาวมากที่สุด รองลงมา คือ น้ำตกคลองพลู น้ำตกธารมะยม และหาดไก่เบ๊ ส่วนอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวประสงค์จะไปยังแหล่งท่องเที่ยว หาดทรายแก้วมากที่สุด รองลงมา คือ อ่าวพร้าว อ่าววงเดือน และหาดแม่รำพึงตามลำดับ.

7.2.4 Can you tell us the famous tourism place in this national park?

Table 35 Can you tell us the famous tourism place in this national park?					
Kho Chang	Number	Percent	Kho Smet	Number	Percent
Water fall : Klong Plu , Tharn Mayom	11	24.44	Sai Kaew Beach	3	
White Sand Beach	7	15.55	Tropical Forest	3	
Siam Beach	3	6.66	Ao Thian	1	
Bang Bao	3	6.66	Ao Hin Phok	1	
Diving Area	1	2.22	Ao Phrao	1	
No answer	20	44.44	No answer	14	
Total	45	100	Total	23	100

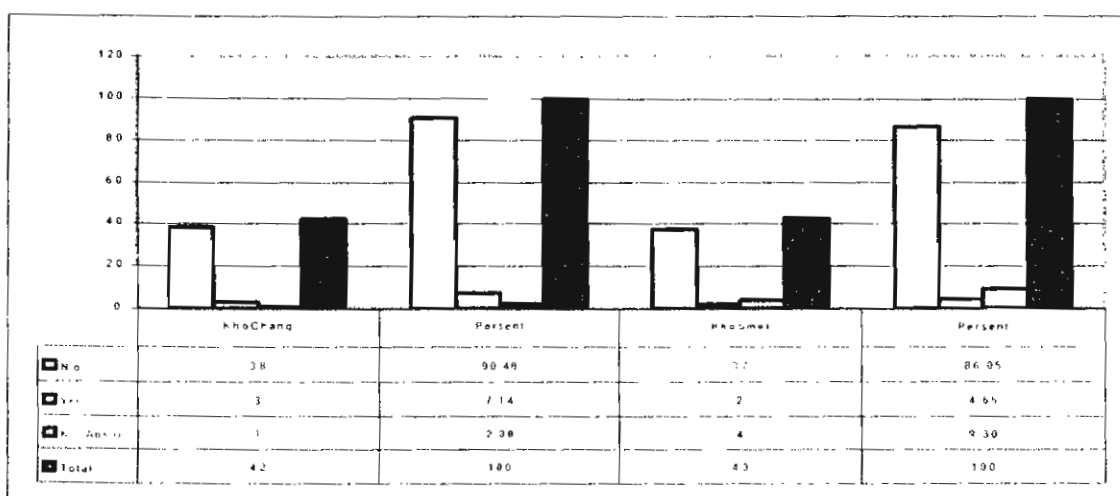
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ยังไม่สามารถบอกได้ว่า อุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งมีแหล่งท่องเที่ยวใดที่มีชื่อเสียงบ้าง ส่วนนักท่องเที่ยวที่สามารถบอกได้ก็จะทราบว่าที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างมีน้ำตกเป็นจุดเด่นควบคู่ไปกับหาดทรายขาว

ส่วนที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวสามารถบอกได้ว่ามีที่หาดทรายแก้ว ป่าไม้เขตร้อน

7.2.5 Before coming to this national park, did you get any information about Eco-Tourism activities of this national park

Table 36 Before coming to this national park, did you get any information about Eco-Tourism activities of this national park

No/Yes	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
No	38	90.48	37	86.05
Yes	3	7.14	2	4.65
No Answer	1	2.38	4	9.30
Total	42	100	43	100

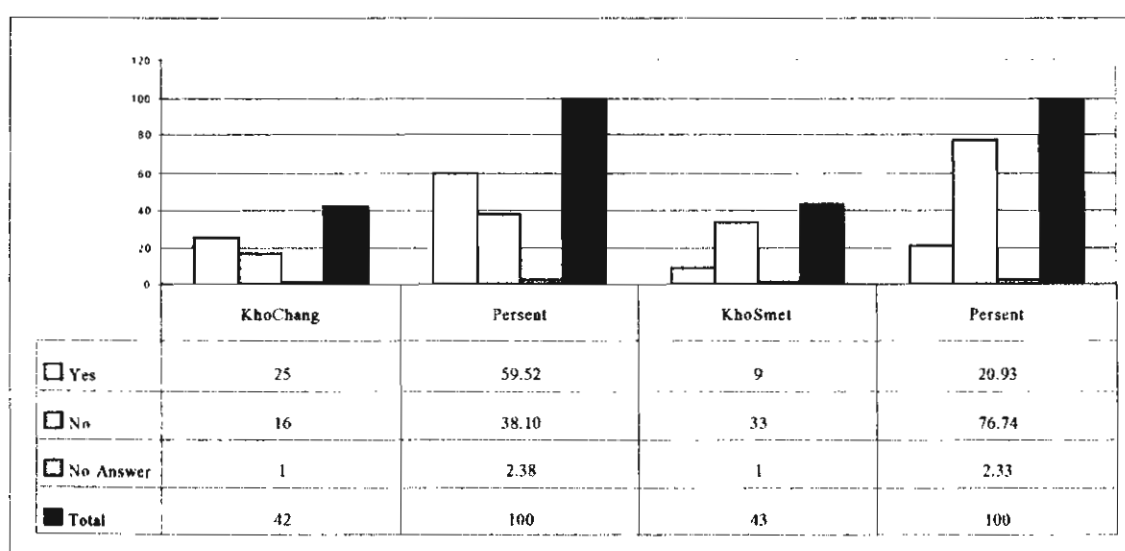

ตารางกราฟที่ 17 Before coming to this national park, did you get any information about Eco-Tourism activities of this national park

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทราบถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งมาก่อนหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ทราบ มีส่วนน้อยมากที่ทราบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ยังไม่กระจายออกไปสู่ชาวต่างประเทศ

7.2.6 While you are being here, do you get any information about Eco-Tourism activities in this national park?

Total 37 While you are being here, do you get any information about Eco-Tourism activities in this national park?				
No/Yes	Kho Chang	Perscent	Kho Smet	Percent
Yes	25	59.52	9	20.93
No	16	38.10	33	76.74
No Answer	1	2.38	1	2.33
Total	42	100	43	100

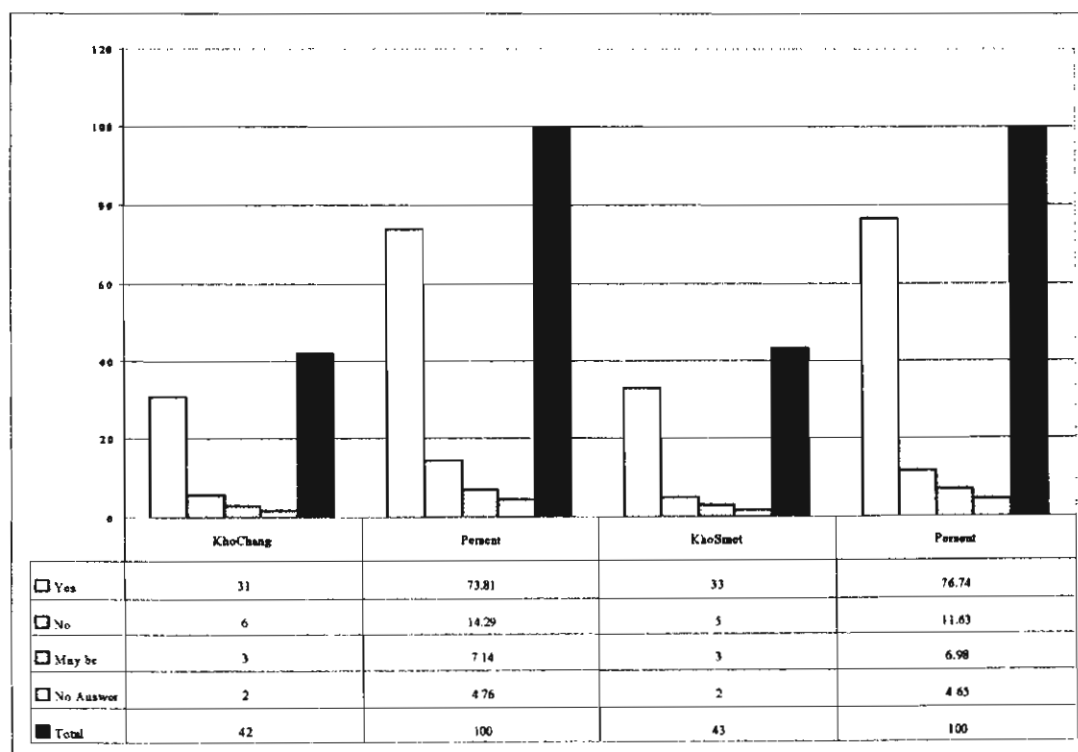

ตารางกราฟที่ 18 While you are being here, do you get any information about Eco-Tourism activities in this national park?

เมื่อนักท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งนี้แล้วเขาได้รับทราบข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติทั้งสองหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่าที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวมากกว่าครึ่งได้มีโอกาสรับทราบ แต่ที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวมีการรับรู้ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้

7.2.7 When you leave form this national park, Do you decide to Come back again?

Total 38 When you leave form this national park, Do you decide to Come back again?				
No/Yes	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Yes	31	73.81	33	76.74
No	6	14.29	5	11.63
May be	3	7.14	3	6.98
No Answer	2	4.76	2	4.65
Total	42	100	43	100

ตารางกราฟที่ 19 When you leave form this national park, Do you decide to Come back again?

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 70 ที่ท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่ง แสดงความเห็นว่าเขาตัดสินใจจะกลับมาอีก มีส่วนน้อยที่ตัดสินใจไม่กลับมาอีกและมีจำนวนน้อยมากที่ยังลังเลใจว่าจะกลับมาอีกหรือไม่

7.2.7.1 If no, why

Table 38.1 If no, why	
kho Chang	Kho Smet
1. think they start build too much bungalows and Hotels along the coastline and too many tourists are becoming a fresh water problem for kho Chang	1. Most staff at accommodation are so rude the accommodation even the cheapest – is overpriced and amenities don't work also nobody pick up all the rubbish on the ground where I am staying
. Most of the Thai tourists just came for weekend from Bangkok and leave a lot of rabbis on the beach.	2. In a national park one should not pay 200 bath as and entrance fee and then put at with the boat. the jet skis polluting the water and Disturbing people
2. Too many new bungalows and rooms ,quite expensive	3. I would like to visit some other national parke
3. Could be cleaner (pith up trash on beach)	4. Many dogs
4. Never visit the same place twice	5. If it is a national park why do the authorities allow
5. I don't know yet it I want to come back I have been only one day	6. The use of motor boat and jet I hate this small beach
6. It this becomes too tourism, made for tourism 2 this become over.	7. Could be cleaner too may dogs

กรณีนี้นักท่องเที่ยวตัดสินใจไม่กลับมาอีก เหตุผลที่เขาบอก คือ :

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวไม่อยากจะกลับมาอีกเพราะ มีสิ่งก่อสร้าง อาคาร บังกะโล ตามชายหาดหนาแน่นมากเกินไป การมีนักท่องเที่ยวมากและกำลังมีปัญหา น้ำจืดที่จะนำมาใช้สอย คนไทย ทำความสกปรกให้กับชายหาด ที่พักราคาแพง

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวไม่อยากจะกลับมาอีกเพราะ ที่พักราคาสูงเกินความน่าจะเป็นต่างๆ ที่สิ่งอำนวยความสะดวกไม่ดี ขณะเดียวกันกับสิ่งสกปรกบนพื้นก็ไม่มีใครดูแลเก็บกวาด ค่าธรรมเนียมเข้าอุทยานแห่งชาติไม่ควรสูงถึง 200 บาทต่อคน ปัญหาการเล่นเรือและเจ็ตสกีมีต่อคุณภาพน้ำและรบกวนนักท่องเที่ยวที่เล่นน้ำทะเล มีสุนัขมาก

7.2.7.2 If yes, why.

Table 38.2 If yes, why.	
kho Chang	Kho Smet
1. Snorkeling	1. Quite Beautiful Relaxing / Nice
2. National park good idea	2. Near or close and convenient to Bangkok
3. Convenient from Bangkok	3. Very good food , Sun & Sand /Sea
4. Not spoil to much from tourism if not season time	4. Very clean , nice beaches and water
5. Wants to do	5. Because of the friendly atmosphere and beautiful surrounding
6. To visit more places than I did this holiday	6. Not expensive, not money people ,
7. Beautiful	7. It too commercials
8. Happy, Friendly people Nice people	8. Parting is great
9. I would come back when it is sunnier and it is very relaxing here	9. Very peaceful , good swimming , excellent beach
10. Cheap Prices	10. Friendly people (away from accommodation) are lovely
11. Wild sea / sea	11. Hot / warm water, it is good for children
12. No more tourism , No to much tourism	นักท่องเที่ยวที่ตัดสินใจจะกลับมาเที่ยวอีกได้ให้เหตุผลไว้ดังนี้ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวประทับใจในด้านต่อไปนี้ เพื่อดำน้ำดูปะการัง สงบและสวยงาม ประชาชนมีความเป็นมิตร มีทะเลสวย แสงแดดเจิดจ้า เกาะต่างๆ งดงาม ป่าดงดิบอุดมสมบูรณ์ และที่พักดีและราคาถูก อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวประทับใจในความสวยงามของธรรมชาติมีทั้งชายหาดสวย น้ำทะเลและแสงแดด ประชาชนมีความเป็นมิตร สงบ อาหารราคาไม่แพงมาก
13. Secluded location , nice beaches	
14. Quiet, not to many people	
15. Beautiful nature Beautiful island	
16. Good accommodation	
17. It's private and calm island	
18. Close to Bangkok	
19. Relatively quite compared to other island	
20. Hope for some better weather next time soon	
21. Long beach for walking	
22. It is a peaceful place	
23. I want to explore the park	
24. Beautiful and still not too much building	
25. Rainforest	

7.2.8 Which tourism place in this national park you want to sustain?

Total 39 Which tourism place in this national park you want to sustain?					
Kho Chang	Number	Percent	Kho Smet	Number	Percent
1. Beach	1	2.38	1. Swimming, Bungalow, Accommodation, Saey Kaew	1	2.33
2. Forest / Rainforest	4	9.52	2. The environment , Beach , water , Ao Hin Nok , Forest	2	4.65
3. Water falls	1	2.38	3. Eco-tourism and information, Reef , Camping Facilities	1	2.33
4. The sea water	1	2.38	4. All They do not need developing any more	6	13.95
5. Fisherman village	1	2.38	5. The beautiful tree and beaches	1	2.33
6. Don't know	1	2.38	6. No answer	32	74.41
7. Any one	1	2.38	Total	43	100
8. All of them	1	2.38			
9. No answer	31	73.82			
Total	42	100			

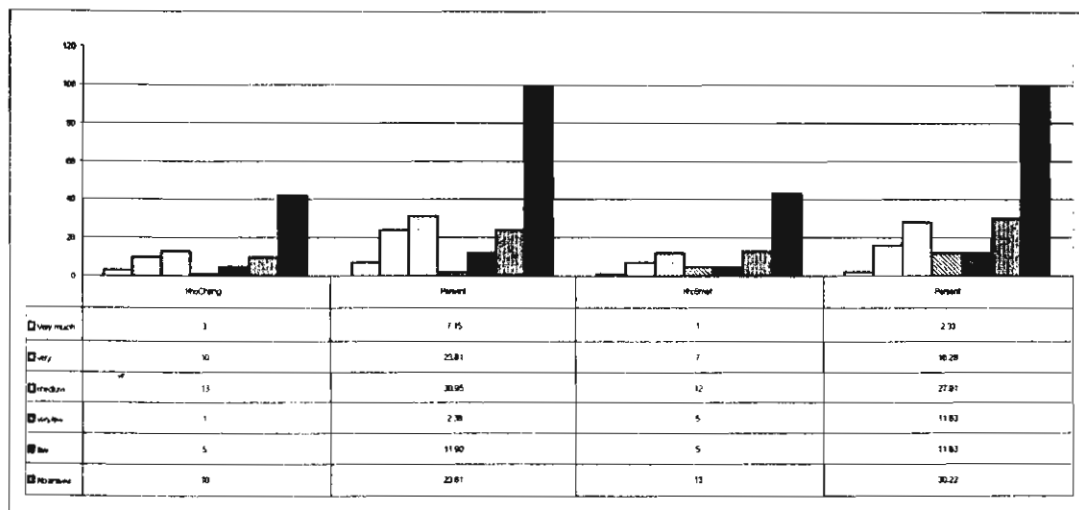
นักท่องเที่ยวประสงค์จะให้แหล่งท่องเที่ยวใดในอุทยานแห่งชาติทั้งสองมีความยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่สามารถระบุแหล่งท่องเที่ยวตามคำถามนี้ได้ คือมีมากถึงร้อยละ 73.81 ส่วนที่นักท่องเที่ยวสามารถระบุได้คือ ป่าดิบฝนอันอุดมสมบูรณ์ ชายหาด น้ำทะเล น้ำตก และหมู่บ้านชาวประมง

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่สามารถระบุแหล่งท่องเที่ยวตามคำถามนี้เช่นกัน คือ มีมากถึงร้อยละ 74.42 ส่วนที่นักท่องเที่ยวสามารถระบุได้ คือ ไม่ต้องการให้พัฒนาพื้นที่ทั้งหมดไปมากกว่านี้ สภาพแวดล้อมของชายหาด น้ำทะเลและป่าไม้ ความสวยงามของชายหาดและต้นไม้ เป็นต้น

7.2.9 Can you range your satisfaction about Eco-Tourism management of this national park?

Table 40 Can you range your satisfaction about Eco-Tourism management of this national park?

Satisfaction level	Kho Chang	Percent	Kho Smet	Percent
Very much	3	7.15	1	2.33
very	10	23.81	7	16.28
medium	13	30.95	12	27.91
few	1	2.38	5	11.63
very few	5	11.90	5	11.63
No answer	10	23.81	13	30.22
Total	42	100	43	100

ตารางกราฟที่ 20 Can you range your satisfaction about Eco-Tourism management of this national park?

ระดับความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่ง ผลการศึกษามีดังนี้

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวแสดงความพึงพอใจตั้งแต่ระดับปานกลางมีร้อยละ 30.95 ระดับสูงกว่าปานกลาง คือ พึงพอใจมาก ร้อยละ 23.81 และมากที่สุดร้อยละ 7.15 เมื่อรวมตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไปถึงมากที่สุดจะได้ ความพึงพอใจในทางบวกถึงร้อยละ 61.91 และเมื่อรวมระดับความพึงพอใจในทางลบ(น้อยและน้อยที่สุด) มีร้อยละ 14.28 เท่านั้น นอกจากนั้นยังมีนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้แสดงความคิดเห็นอยู่ร้อยละ 23.81

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวแสดงความพึงพอใจตั้งแต่ระดับปานกลางมีร้อยละ 27.99 ระดับสูงกว่าปานกลาง คือ พึงพอใจมาก ร้อยละ 16.28 และมากที่สุด 2.33 เมื่อรวมตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงมากที่สุด จะ ได้ความพึงพอใจทางบวกร้อยละ 46.52 และเมื่อรวมระดับความพึงพอใจในทางลบ (น้อยและน้อยที่สุด) มีร้อยละ 23.26 นอกจากนั้นยังมีนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้แสดงความคิดเห็นสูงถึงร้อยละ 30.22

7.2.10 If you want this national park to sustain. What activities you want to participate?

Table 41 If you want this national park to sustain. What activities you want to participate?					
Kho Chang	Number	Percent	Kho Smet	Number	Percent
1. Publish boxes along the beach	1	2.38	1. wildlife tour	1	2.33
2. Cleaning the island , beach, streets , nature	1	2.38	2. don't know	1	2.33
3. Don't allowed too many cars	1	2.38	3. Stop tree cutting	1	2.33
4. Stop Bungalow development	1	2.38	4. Keep beach	1	2.33
5. Reduce entrant fee from 200 bath	1	2.38	5. Clean beach	1	2.33
6. Less development	1	2.38	6. Prevent fastaca bungalow expansion	1	2.33
7. Avoid population garbage	1	2.38	7. Perhaps more advertised walks and possibly	1	2.33
8. Put in place proper sewage systems	1	2.38	8. More water sport / activities	1	2.33
9. Place more rubbish bins along the beach	1	2.38	9. No littering in the beach would be enough	1	2.33
10. I would like the beaches to be cleaner there are a lot of garbage on the beach	1	2.38	10. walks , walking , Diving	5	11.63
11. Clean be litter from the beach	1	2.38	11. snorkeling , Do not use jet skis	2	4.65
12. Provide litter bins, to prevent dropping litter	1	2.38	12. Careful disposal of rubbish for recycling	1	2.33
13. Trekking	1	2.38	13. Garbage pick up	1	2.33
14. Conservation	1	2.38	14. you must separate swimming from power boats.	1	2.33
15. I don't know have to big difference from Italy	1	2.38	jet skies, stop jet skis		0.00
16. Reduce the modernization.....	1	2.38	15. No uses of jet skis/boats -damage coral reefs or	1	2.33
17. Keep the number of visitors down (not by increasing the price)	1	2.38	cause noise pollution		0.00
18. Less population	1	2.38	16. clearing water , soviding water , Clean beach	2	4.65
19. Stay the same leave it or it is don't build anything else	1	2.38	17. Eco-tourism, Receding	1	2.33
20. Diving	1	2.38	18. Conserving electricity & water	2	4.65
21. Recycling	1	2.38	19. More information , restrict resort development	1	2.33
22. Categories the garbage for different type of keying	1	2.38	20. The handling of garbage could be improved	1	2.33
23. Surfing	1	2.38	21. Unsure but would participate in anything that was necessary	1	2.33
24. Hiking mountain biking	4	9.52	22. More information tourists need more awareness	1	2.33
25. Fishin	1	2.38	23. Tourists save money for a long time to come here	1	2.33
26. Water fall	1	2.38	they want to see friendly focus after carrying heavy bag and		0.00
27. Snorkeling	1	2.38	having no sleep - friendly helpful ness and		0.00
28. Drinking	1	2.38	free tourist information should be available.		0.00
29. Not drop litter	1	2.38	We pay 200 bath to enter the national park but		0.00
30. Cleaning up the nebbish	1	2.38	there is no evidence I am in a national park		0.00
31. Promotion of ecofricudly tourism	1	2.38	I see litters, jet skis, bar, discos etc.		0.00
* Is appropriate levels of development		0.00	24. no answer	13	30.23
* good for Thailand * good for the environment		0.00	Total	43	100
32. All	1	2.38			
33. No fishing	1	2.38			
34. More vegetarian mind-set	1	2.38			
35. Motorbike trip	1	2.38			
36. Elegant trip	1	2.38			
37. None, no one	3	7.14			
Total	42	100			

เมื่อนักท่องเที่ยวประสงค์ให้อุทยานแห่งชาตินี้มีความยั่งยืน กิจกรรมอะไรที่นักท่องเที่ยวประสงค์มีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบดังนี้

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นแตกต่างกันและกระจายมาก แต่พอสรุปได้ดังนี้ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน คือ การดูแลความสะอาดบนเกาะ ชายหาดและถนนหนทาง ควบคุมจำนวนบังกะโต รถมอเตอร์ไซด์ ควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวและลดจำนวนขยะมูลฝอยบนชายหาด ในขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวประสงค์จะใช้ชีวิตในการเล่นน้ำและดำน้ำทะเล เล่นน้ำตก และท่องเที่ยวบนเกาะด้วยจักรยานยนต์

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นแตกต่างกันและกระจายมากเช่นกัน และสามารถสรุปได้ดังนี้ กิจกรรมที่ประสงค์ให้เกิดความยั่งยืน คือรักษาความสะอาดของชายหาด แยกพื้นที่เล่นน้ำและการเล่นเรือเจ็ตสกีออกจากกัน ควบคุมจำนวนเรือเจ็ตสกี ลดการขยายตัวของบังกะโต กำจัดขยะมูลฝอยให้ได้ผลส่วนการใช้ชีวิตในอุทยานแห่งชาติ นักท่องเที่ยวประสงค์จะเล่นน้ำว่ายน้ำและดำน้ำ

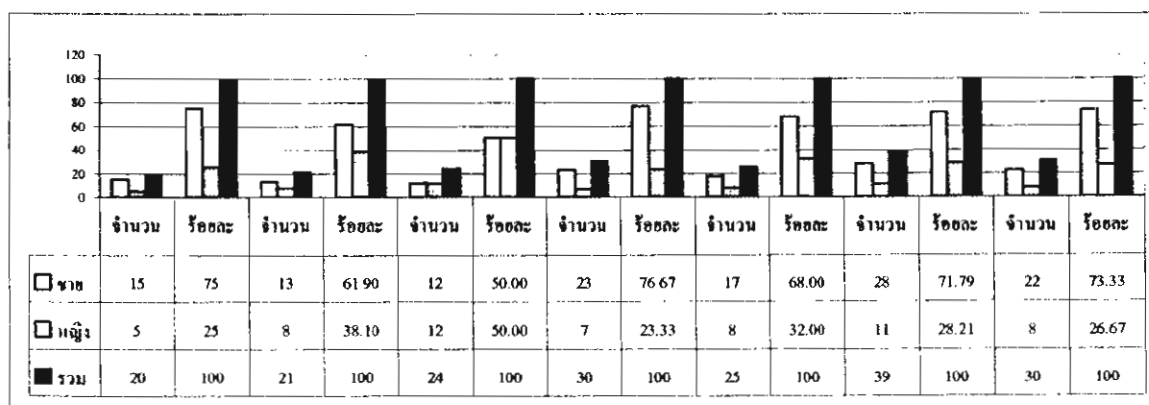
7.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในอุทยานแห่งชาติ

การที่อุทยานแห่งชาติจะบรรลุเป้าหมายในการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้นั้น บุคลากรของอุทยานแห่งชาติมีบทบาทต่อความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง หากบุคลากรมีความพร้อม รู้ทิศทางขององค์กร มีความรู้มีความรักองค์กร การดำเนินงานจัดการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติก็จะประสบความสำเร็จไปพร้อมๆ กันได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาถึงข้อมูลบุคลากรของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

7.3.1 ข้อมูลส่วนตัวของบุคลากร

7.3.1.1 เพศของบุคลากร

ตารางที่ 42 ข้อมูลส่วนตัว														
อุทยานฯ	เขาหมอมหาอู่ฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
เพศ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	15	75	13	61.90	12	50.00	23	76.67	17	68.00	28	71.79	22	73.33
หญิง	5	25	8	38.10	12	50.00	7	23.33	8	32.00	11	28.21	8	26.67
รวม	20	100	21	100	24	100	30	100	25	100	39	100	30	100

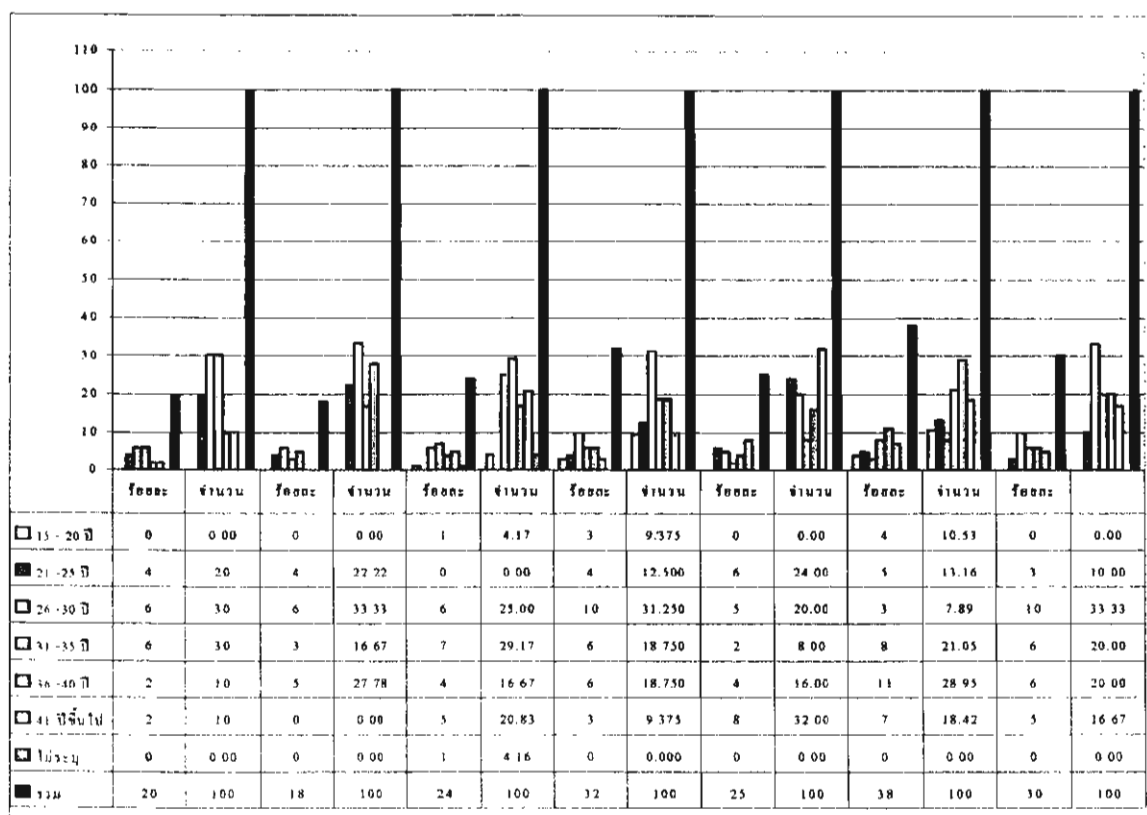

ตารางกราฟที่ 21 ข้อมูลส่วนตัว

เนื่องจากบุคลากรของอุทยานแห่งชาติส่วนใหญ่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง การได้ข้อมูลจากบุคลากรจึงโน้มเอียงไปเป็นข้อมูลจากผู้ชายมาก และในการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมก็เป็งานหลักของบุคลากรชาย แต่มีเพียงอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏที่ได้ข้อมูลจากผู้ชายและผู้หญิงในจำนวนพอ ๆ กัน

7.3.1.2 อายุของบุคลากร

ตารางที่ 43 อายุของบุคลากร														
อุทยานฯ	พนมทอมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
อายุ ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15 - 20 ปี	-	-	-	-	1	4.17	3	9.375	-	-	4	10.53	-	-
21 - 25 ปี	4	20	4	22.22	0	0.00	4	12.500	6	24.00	5	13.16	3	10.00
26 - 30 ปี	6	30	6	33.33	6	25.00	10	31.250	5	20.00	3	7.89	10	33.33
31 - 35 ปี	6	30	3	16.67	7	29.17	6	18.750	2	8.00	8	21.05	6	20.00
36 - 40 ปี	2	10	5	27.78	4	16.67	6	18.750	4	16.00	11	28.95	6	20.00
41 ปีขึ้นไป	2	10	-	-	5	20.83	3	9.375	8	32.00	7	18.42	5	16.67
ไม่ระบุ	-	-	-	-	1	4.16	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	18	100	24	100	32	100	25	100	38	100	30	100

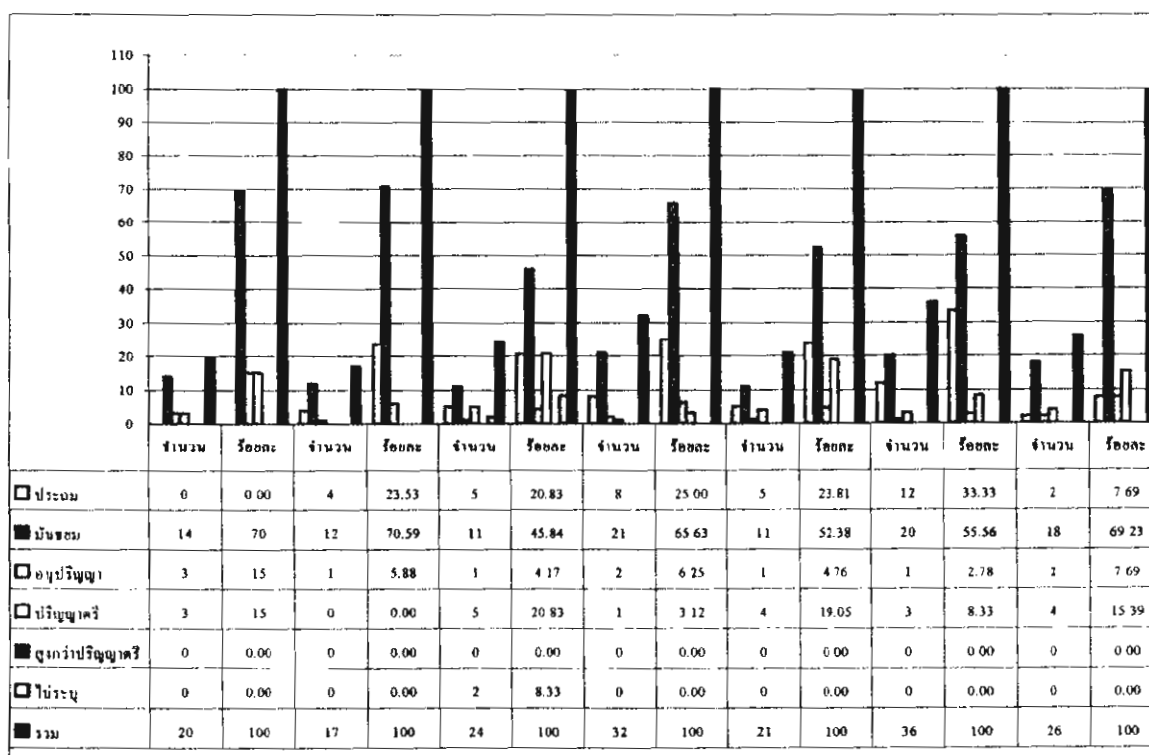

ตารางกราฟที่ 22 อายุของบุคลากร

บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุในช่วง 21 – 40 ปี และมีมากอยู่ในวัย 21 – 35 ปี เป็นทรัพยากรบุคคลที่อยู่ในวัยเข้มแข็งเหมาะสมกับงานหลักของ อุทยานแห่งชาติ คือ การป้องกัน เฝ้าระวัง ปราบปราม ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ

7.3.1.3 การศึกษาของบุคลากร

ตารางที่ 44 การศึกษาของบุคลากร														
อุทยานฯ	สวนสมเด็จพระเจ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถม	-	-	4	23.53	5	20.83	8	25.00	5	23.81	12	33.33	2	7.69
มัธยม	14	70	12	70.59	11	45.84	21	65.63	11	52.38	20	55.56	18	69.23
อนุปริญญา	3	15	1	5.88	1	4.17	2	6.25	1	4.76	1	2.78	2	7.69
ปริญญาตรี	3	15	-	-	5	20.83	1	3.12	4	19.05	3	8.33	4	15.39
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ระบุ	-	-	-	-	2	8.33	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	17	100	24	100	32	100	21	100	36	100	26	100

ตารางกราฟที่ 23 การศึกษาของบุคลากร

บุคลากรของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาอยู่ในระดับระหว่างประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของงานที่ไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา แต่ก็มีบุคลากรที่มีพื้นฐานสูงกว่า คือ อนุปริญญาและปริญญา ซึ่งเป็นบุคลากรในฝ่ายบริหารและจัดการของอุทยานแห่งชาติ

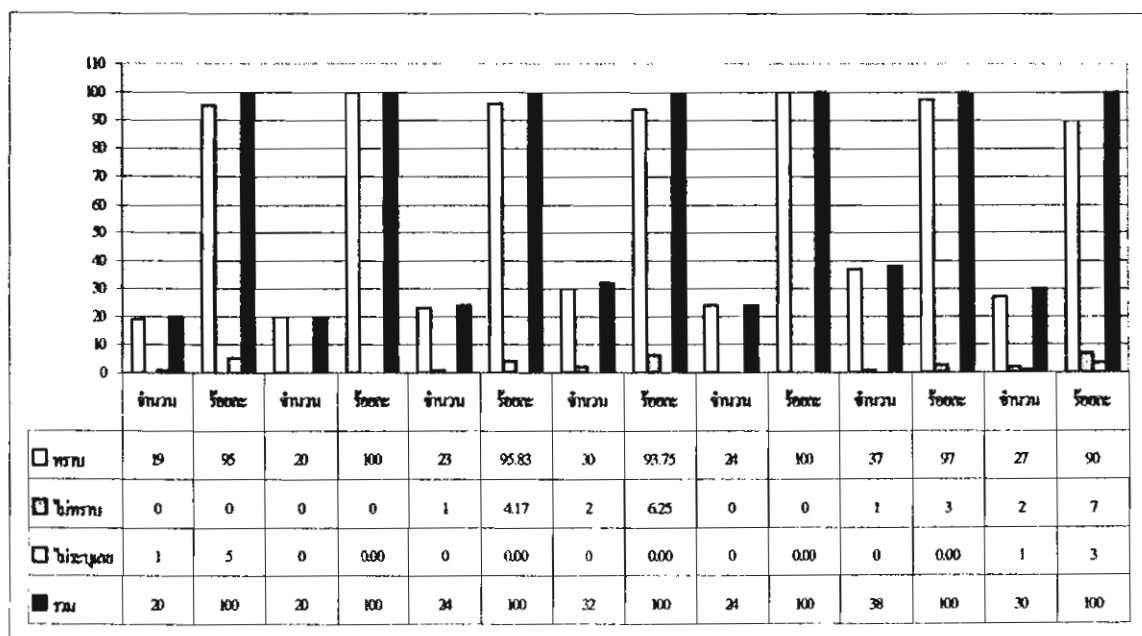
7.3.1.4 ตำแหน่งงานของบุคลากร

ตารางที่ 45 ตำแหน่งงานของบุคลากร														
ชื่อตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ	หมู่คณะ	จำนวน	ร้อยละ	นักทหวิ	จำนวน	ร้อยละ	เฉพาะมา-ชาว	จำนวน	ร้อยละ	ป่งฮิดา	จำนวน	ร้อยละ
1. สาขางานและ รวม	1	9.09	1. ศึกษารว รวม	10	47.62	1. ศึกษารวและ ป่ง	14	43.750	1. พนักงานพิทักษ์ ป่ง	7	35.00	1. ศึกษารว	20	51.282
2. สาขางานและ ป่ง	1	9.09	2. ศึกษารว	8	38.10	2. ศึกษารว	5	15.625	2. ศึกษารว	5	25.00	2. ศึกษารว	4	13.333
3. เจ้าหน้าที่แม่ ป่ง	1	9.09	3. พนักงาน	2	9.52	3. พนักงาน พิทักษ์	3	9.375	3. นักวิชาการ (ทุก จ้าง	2	10.00	3. พนักงานพิทักษ์	2	6.667
4. คำนวณและ รวม	1	9.09	4. เจ้าหน้าที่แม่ รวม	1	4.76	4. เจ้าหน้าที่แม่ ป่ง	2	6.250	4. เจ้าหน้าที่บริหาร งาน	1	5.00	4. คำนวณ	2	6.667
5. หัวหน้างาน รวม	1	9.09	5. ศึกษารว	21	100	5. ศึกษารว	2	6.250	5. ศึกษารว	1	5.00	5. นักวิชาการแผน	1	3.333
6. ศึกษารว รวม	1	9.09	6. นักวิชาการ รวม	1	5.88	6. ศึกษารว	1	3.125	6. ประจักษ์ ท่ง	1	5.00	6. เจ้าหน้าที่บริหาร	1	3.333
7. ศึกษารว รวม	1	9.09	7. นักวิชาการ รวม	1	5.88	7. นักวิชาการ รวม	1	3.125	7. นักวิชาการ รวม	1	5.00	7. เจ้าหน้าที่บริหาร	1	3.333
8. เจ้าหน้าที่ รวม	1	9.09	8. ศึกษารว รวม	17	100	8. ศึกษารว	1	3.125	8. ศึกษารว	1	5.00	8. นักวิชาการ	1	3.333
9. พนักงาน รวม	1	9.09	9. พนักงาน รวม	1	5.88	9. พนักงาน รวม	1	3.125	9. พนักงาน รวม	1	5.00	9. นักวิชาการ	1	3.333
10. เจ้าหน้าที่ รวม	1	9.09	10. พนักงาน รวม	1	5.88	10. พนักงาน รวม	1	3.125	10. พนักงาน รวม	1	5.00	10. เจ้าหน้าที่บริหาร	1	3.333
11. นักวิชาการ รวม	1	9.09	11. นักวิชาการ รวม	1	5.88	11. นักวิชาการ รวม	1	3.125	11. นักวิชาการ รวม	1	5.00	11. นักวิชาการ	1	3.333
รวม	11	100	รวม	32	100	รวม	32	100	รวม	32	100	รวม	39	100

บุคลากรที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีความหลากหลายและกระจายไปยังตำแหน่งงานต่างๆ ก่อนข้างมาก แต่ข้อมูลส่วนใหญ่ยังคงอยู่ที่เจ้าหน้าที่สายตรง และ พนักงานพิทักษ์ป่าซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานที่สวนรุกขชาติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

7.3.2 บุคลากรทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดเด่นฯ อะไรบ้าง

ตารางที่ 46 บุคลากรทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดเด่นฯ อะไรบ้าง														
อุทยานฯ	พวนหมื่นหลวงฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาสระเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ทราบ/ไม่ทราบ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	19	95	20	100	23	95.83	30	93.75	24	100	37	97	27	90
ไม่ทราบ	-	-	-	-	1	4.17	2	6.25	-	-	1	3	2	7
ไม่ระบุผล	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
รวม	20	100	20	100	24	100	32	100	24	100	38	100	30	100

ตารางกราฟที่ 24 บุคลากรทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดเด่นฯ อะไรบ้าง

บุคลากรของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ทราบจุดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติที่ปฏิบัติงานอยู่อย่างชัดเจน เพราะมีบุคลากรจำนวนน้อยมากที่ไม่ทราบ ซึ่งทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการเฝ้าระวังการเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่ง มีความชัดเจนในตำแหน่งที่จะมุ่งดูแลจุดหลักที่ใด

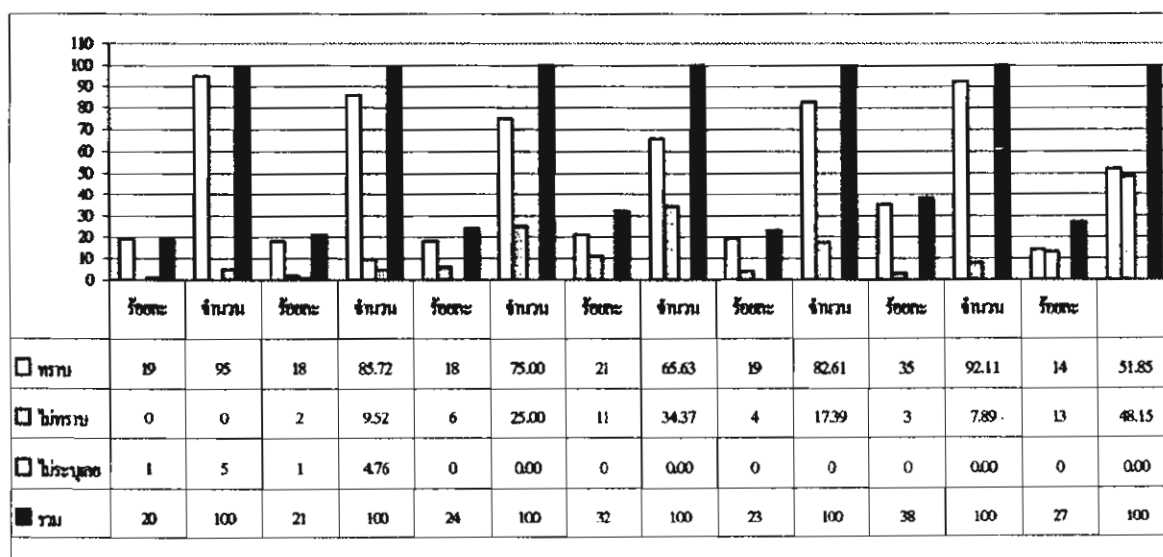
7.3.2.1 จุดเด่นของอุทยานแห่งชาติที่เรารู้กันของบุคลากรอุทยานแห่งชาตินั้นๆ

ตารางที่ 47 จุดเด่นของอุทยานแห่งชาติที่บุคลากรทราบ														
เลขหมายข้อๆ	จำนวนข้อ	ผู้แต่ง	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อ
1. คำใบ้การรัก เกาะภูเขา ห้วย	11	19.298	1. นาคทราย	13	24.528	1. เวทระบอบ	17	26.154	1. นาคทราย	22	24.719	1. นาคทราย	20	32.258
เกาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า														27
2. หน้าผาทรายขาว สะพาน	11	19.298	2. นาคทราย	12	22.642	2. นาคทราย	16	24.615	2. นาคทราย	16	17.978	2. นาคทราย	12	19.355
3. น้ำตก	9	15.789	3. นาคทราย	11	20.755	3. นาคทราย	9	13.846	3. นาคทราย	14	15.730	3. นาคทราย	11	17.742
4. เกาะต่าง ๆ หลายเกาะ	4	7.017	4. นาคทราย	5	9.434	4. นาคทราย	7	10.769	4. นาคทราย	7	7.865	4. นาคทราย	10	16.129
5. หาดทราย หาดทราย	4	7.017	5. นาคทราย	4	7.547	5. นาคทราย	5	7.692	5. นาคทราย	6	6.742	5. นาคทราย	7	11.290
6. นวนครบุรี	4	7.017	6. นาคทราย	2	3.774	6. นาคทราย	2	3.077	6. นาคทราย	6	6.742	6. นาคทราย	1	1.613
7. ลีลาของน้ำตก	3	5.263	7. นาคทราย	2	3.774	7. นาคทราย	2	3.077	7. นาคทราย	5	5.618	7. นาคทราย	1	1.613
8. ขมิ้นขาว	3	5.263	8. นาคทราย	1	1.887	8. นาคทราย	1	1.538	8. นาคทราย	3	3.371	8. นาคทราย	62	100
9. เป็นที่ของสัตว์ป่า	1	1.754	9. นาคทราย	1	1.887	9. นาคทราย	1	1.538	9. นาคทราย	2	2.247	9. นาคทราย	4	4.124
10. เป็นป่าดิบชื้น	1	1.754	10. นาคทราย	1	1.887	10. นาคทราย	1	1.538	10. นาคทราย	1	1.124	10. นาคทราย	3	3.093
11. มีแหล่งน้ำ	1	1.754	11. นาคทราย	1	1.887	11. นาคทราย	1	1.538	11. นาคทราย	1	1.124	11. นาคทราย	3	3.093
12. ป่าดิบชื้น	1	1.754	12. นาคทราย	53	100	12. นาคทราย	1	1.538	12. นาคทราย	1	1.124	12. นาคทราย	3	3.093
13. เกาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	1	1.754	13. นาคทราย	1	1.887	13. นาคทราย	1	1.538	13. นาคทราย	1	1.124	13. นาคทราย	2	2.062
14. เป็นอุทยานแห่งชาติ	1	1.754	14. นาคทราย	1	1.887	14. นาคทราย	1	1.538	14. นาคทราย	1	1.124	14. นาคทราย	1	1.031
15. เกาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	1	1.754	15. นาคทราย	65	100	15. นาคทราย	1	1.538	15. นาคทราย	1	1.124	15. นาคทราย	1	1.031
16. สัตว์ป่าหายาก	1	1.754	16. นาคทราย	1	1.887	16. นาคทราย	1	1.538	16. นาคทราย	1	1.124	16. นาคทราย	97	100
รวม	57	100												

จุดเด่นของอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไป บุคลากรของอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งได้ระบุให้ทราบชัดเจนว่าที่ได้บ้างและยังไม่ทราบ

7.3.3 บุคลากรทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมอะไรบ้าง

ตารางที่ 48 บุคลากรทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมอะไรบ้าง														
อุทยานฯ	เขานมหม้อข้าว		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ทราบ/ไม่ทราบ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	19	95	18	85.72	18	75.00	21	65.63	19	82.61	35	92.11	14	51.85
ไม่ทราบ	-	-	2	9.52	6	25.00	11	34.37	4	17.39	3	7.89	13	48.15
ไม่ระบุผล	1	5	1	4.76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	21	100	24	100	32	100	23	100	38	100	27	100

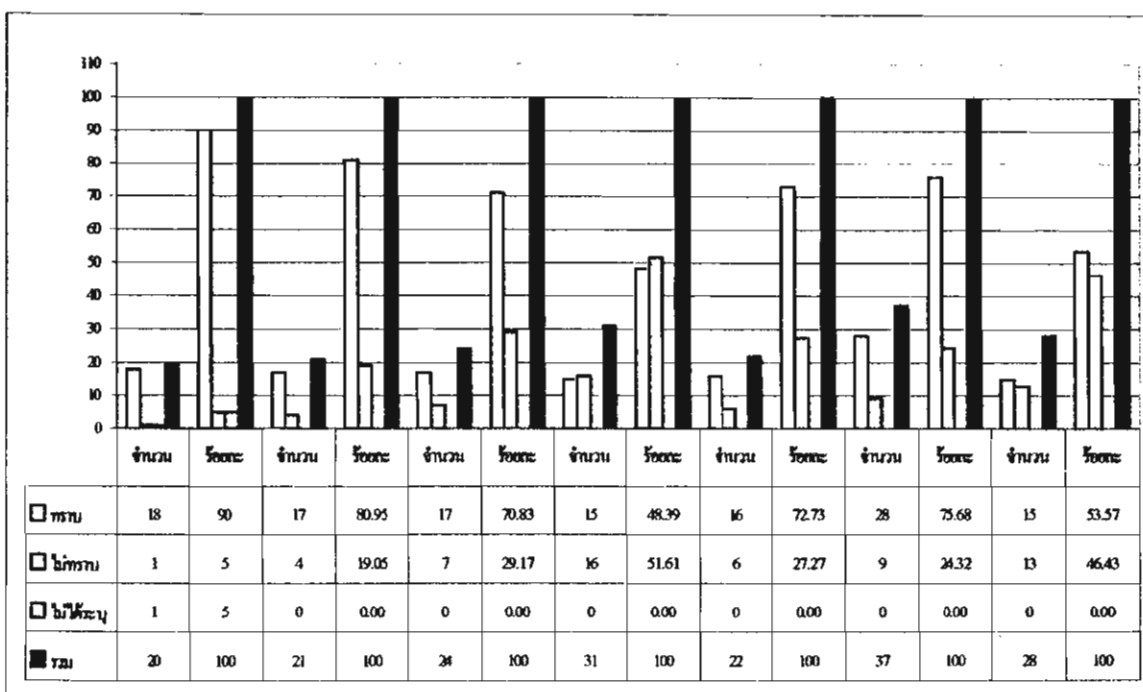

ตารางกราฟที่ 25 บุคลากรทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้มีจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมอะไรบ้าง

บุคลากรเกือบทั้งหมดของทุกอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ทราบว่าอุทยานแห่งชาติที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่มีจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมอะไรบ้าง เมื่อบุคลากรส่วนใหญ่ทราบจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมก็ทำให้มั่นใจได้ว่า การบริหารและการจัดการในการป้องกันการเสื่อมโทรมจะมีความชัดเจนและมีทิศทางที่บุคลากรจะปฏิบัติการป้องกันแก้ไขให้ไปในแนวเดียวกันได้

7.3.4 บุคลากรของอุทยานแห่งชาติทราบถึงภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามอะไรบ้าง

ตารางที่ 50 บุคลากรทราบภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามอะไรบ้าง														
อุทยานฯ	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงพญาเย็น-เขาพุ		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหินร่องกล้า		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาหมอก		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาหมอก	
ทราบ/ไม่ทราบ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	18	90	17	80.95	17	70.83	15	48.39	16	72.73	28	75.68	15	53.57
ไม่ทราบ	1	5	4	19.05	7	29.17	16	51.61	6	27.27	9	24.32	13	46.43
ไม่ได้ระบุ	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	21	100	24	100	31	100	22	100	37	100	28	100

ตารางกราฟที่ 26 บุคลากรของอุทยานแห่งชาติทราบถึงภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามอะไรบ้าง

บุคลากรของอุทยานแห่งชาติเกือบทุกแห่งทราบถึงภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามต่อการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติมากกว่าร้อยละ 70 ของบุคลากรกลุ่มตัวอย่าง เช่นอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ทราบถึงร้อยละ 90 ขณะที่หมู่เกาะช้าง 80.95 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงพญาเย็น-เขาพุ 70.83 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหินร่องกล้า 48.39 และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาหมอก 53.57 ที่แตกต่างกันคือทราบเป็นระดับน้อยกว่าร้อยละ 70 คือ น้ำตกพญานาค 48.39 และปางสีดา 53.57 ความแตกต่างดังกล่าวอาจมาจากการสื่อสารภายในองค์กรของอุทยานชาตินั้น ๆ ผู้ปฏิบัติในด้านการป้องกันปราบปรามอาจเห็นชัดเจน แต่บุคลากรที่เป็นฝ่ายธุรการอาจทราบน้อยกว่า

7.3.4.1 บุคลากรของอุทยานแห่งชาติสามารถระบุถึงภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามต่อการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม.

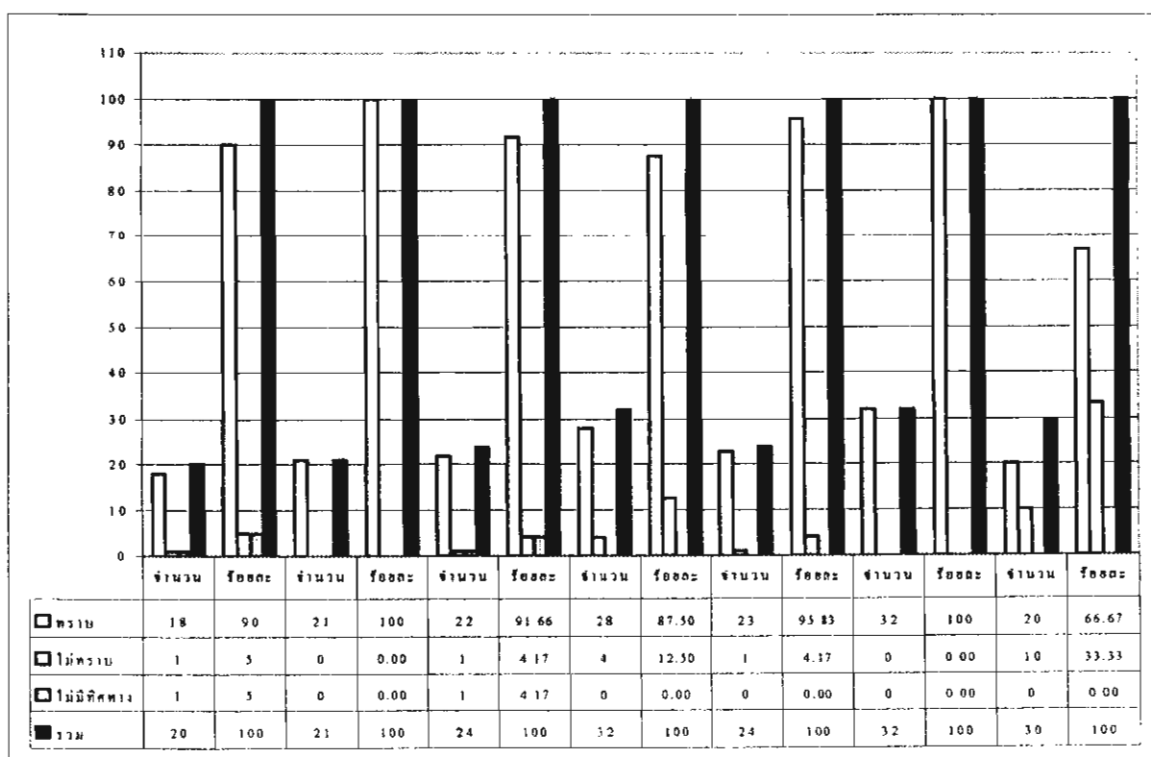
ตารางที่ 51 บุคลากรภาวะเสี่ยงและการเชื่อมโปรแกรมของทรัพยากรบุคคล ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

[illegible]

การระบุภาวะเสี่ยงและภาวะฉุกเฉินตามตัวอย่างการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติโดยบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ณ อุทยานแห่งชาตินั้น ๆ มีความรู้และเงินที่คล้ายคลึงกัน คือ การอนุรักษ์และรักษาป่า ลำต้นที่เก็บประการ (อุทยานแห่งชาติทางทะเล) นักท่องเที่ยวที่มาชมจะเพลิดเพลินมาก

7.3.5 การได้รับทราบทิศทางการปฏิบัติของบุคลากรในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 52 บุคลากรทราบทิศทางการปฏิบัติเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม														
อุทยานฯ	เขาทองผาภูมิ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ทราบ/ไม่ทราบ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	18	90	21	100	22	91.66	28	87.50	23	95.83	32	100	20	66.67
ไม่ทราบ	1	5	-	-	1	4.17	4	12.50	1	4.17	-	-	10	33.33
ไม่มีทิศทาง	1	5	-	-	1	4.17	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	21	100	24	100	32	100	24	100	32	100	30	100

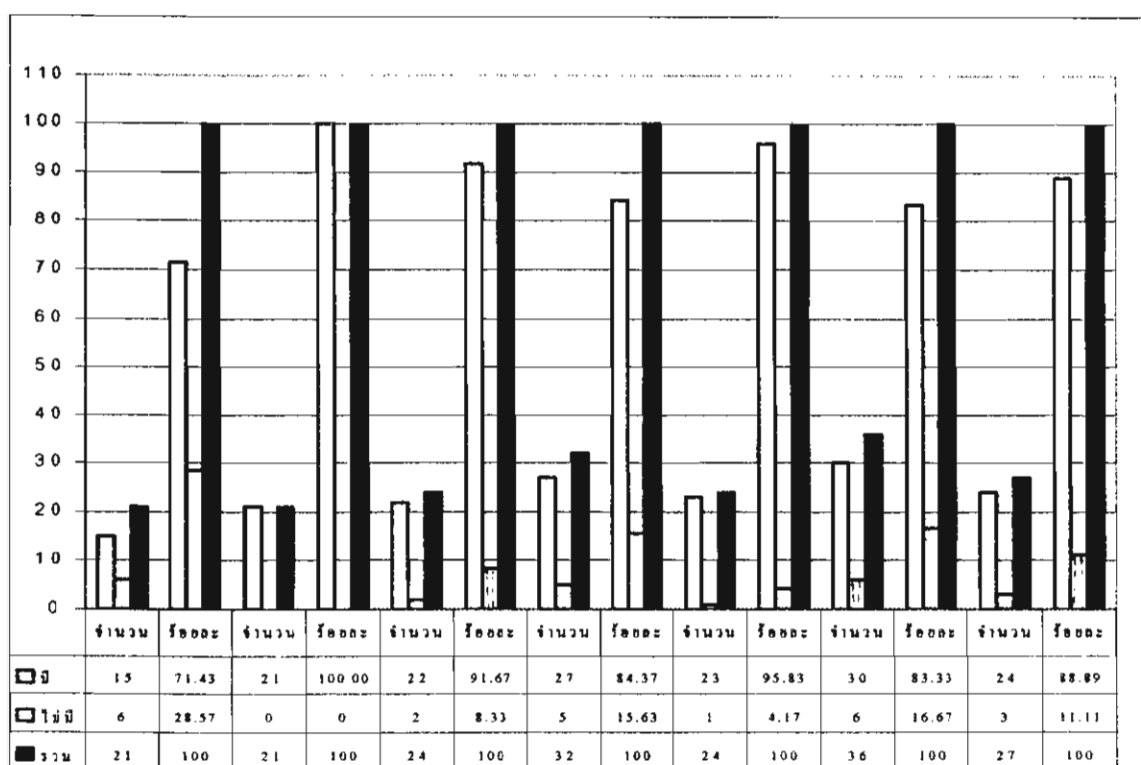

ตารางกราฟที่ 27 บุคลากรทราบทิศทางการปฏิบัติเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

บุคลากรในอุทยานแห่งชาติทุกแห่งส่วนใหญ่รู้ทิศทางการปฏิบัติเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ทำให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินงานด้านนี้จะมีประสิทธิภาพ

7.3.6 การฝึกอบรมบุคลากรของอุทยานแห่งชาติในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 53 การฝึกอบรมบุคลากรของอุทยานแห่งชาติในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม														
อุทยานฯ	สวนหอนาญ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	15	71.43	21	100.00	22	91.67	27	84.37	23	95.83	30	83.33	24	88.89
ไม่มี	6	28.57	-	-	2	8.33	5	15.63	1	4.17	6	16.67	3	11.11
รวม	21	100	21	100	24	100	32	100	24	100	36	100	27	100

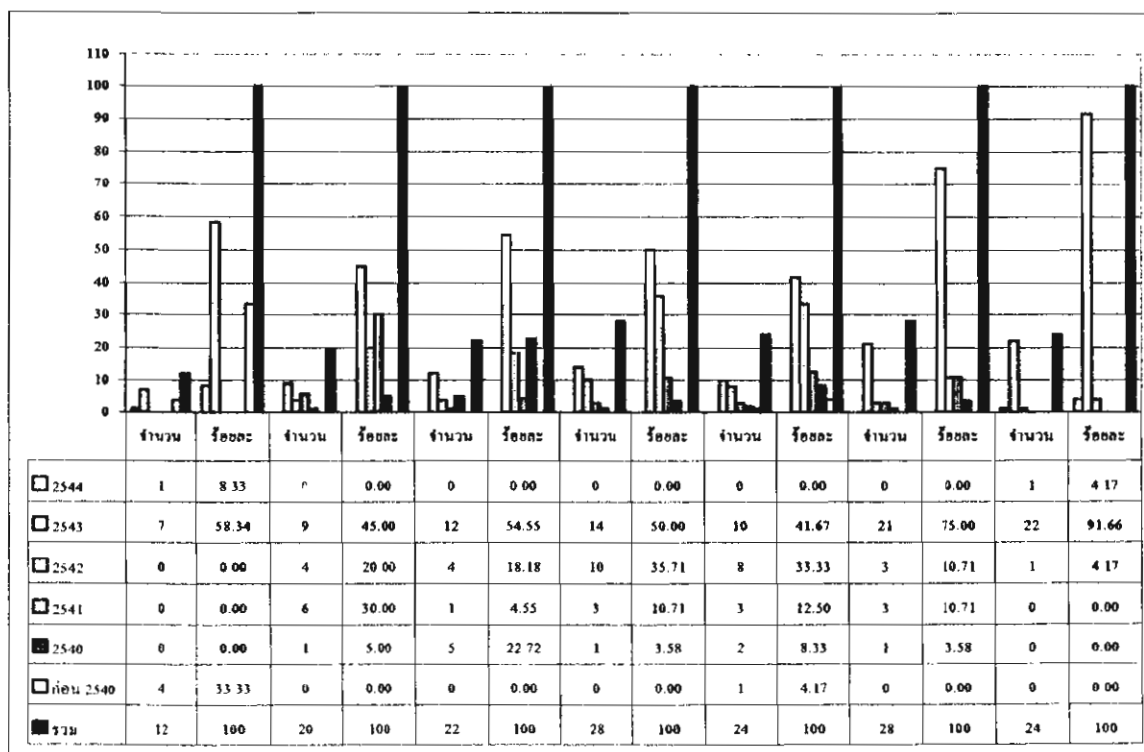

ตารางกราฟที่ 28 การฝึกอบรมบุคลากรของอุทยานแห่งชาติในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

บุคลากรของอุทยานแห่งชาติส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 70 ขึ้นไป ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความรอบรู้ความเข้าใจในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม บุคลากรบางส่วนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมอาจเป็นผู้ปฏิบัติงานในด้านธุรการหรือผู้มาใหม่ยังไม่มีโอกาสได้ รับการฝึกอบรม

7.3.6.1 การได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายของบุคลากรอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 54 บุคลากรได้ผ่านการอบรมครั้งสุดท้ายเมื่อใด														
อุทยานฯ	พนาทอมหญ้าฯ		ห้วยเกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
พ.ศ.	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2544	1	8.33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4.17
2543	7	58.34	9	45.00	12	54.55	14	50.00	10	41.67	21	75.00	22	91.66
2542	-	-	4	20.00	4	18.18	10	35.71	8	33.33	3	10.71	1	4.17
2541	-	-	6	30.00	1	4.55	3	10.71	3	12.50	3	10.71	-	-
2540	-	-	1	5.00	5	22.72	1	3.58	2	8.33	1	3.58	-	-
ก่อน 2540	4	33.33	-	-	-	-	-	-	1	4.17	-	-	-	-
รวม	12	100	20	100	22	100	28	100	24	100	28	100	24	100

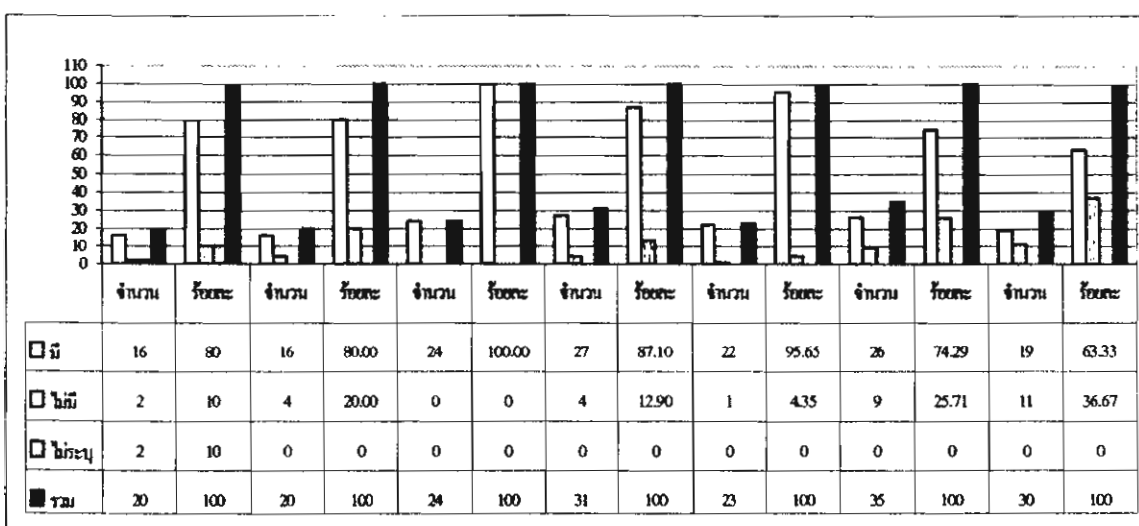

ตารางกราฟที่ 29 การได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายของบุคลากรอุทยานแห่งชาติ

บุคลากรส่วนใหญ่ในอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งผ่านการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายเมื่อปี 2543 แสดงว่ามีการพัฒนาบุคลากรของอุทยานแห่งชาติอยู่เสมอ ทันสมัยและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เชื่อว่าบุคลากรของอุทยานแห่งชาติจะมีความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินการของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งได้

7.3.7 บุคลากรของอุทยานแห่งชาติได้รับการฝึกอบรมให้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 55 บุคลากรได้รับการฝึกอบรมให้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	16	80	16	80.00	24	100.00	27	87.10	22	95.65	26	74.29	19	63.33
ไม่มี	2	10	4	20.00	-	-	4	12.90	1	4.35	9	25.71	11	36.67
ไม่ระบุ	2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	20	100	24	100	31	100	23	100	35	100	30	100

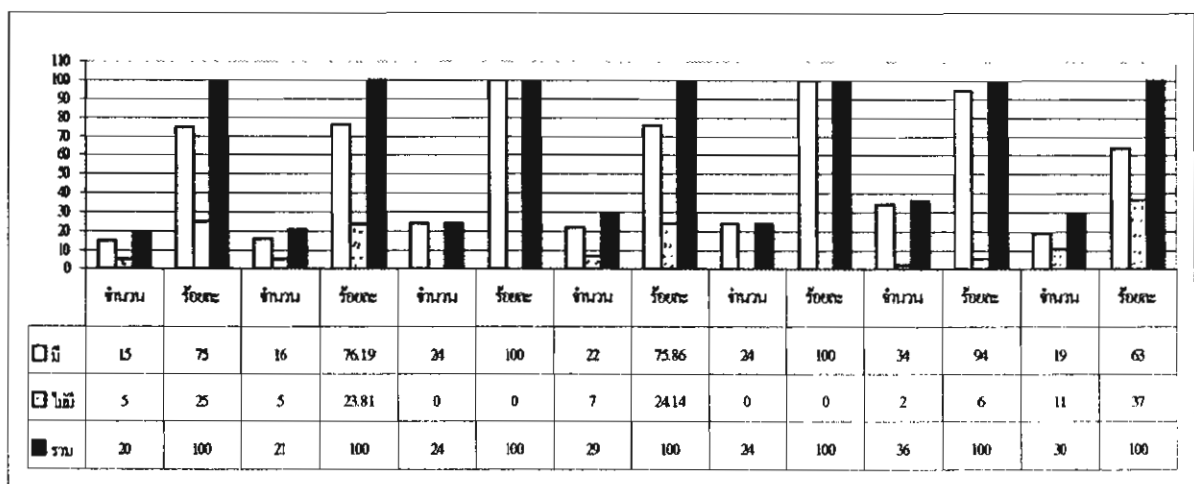

ตารางกราฟที่ 30 บุคลากรของอุทยานแห่งชาติได้รับการฝึกอบรมให้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว

ทุกอุทยานแห่งชาติได้พัฒนาบุคลากรของตนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษพร้อมที่จะเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้นักท่องเที่ยว โดยบุคลากรของอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏได้รับการฝึกอบรมมากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมาคือ เขาชะเมา-เขาวง ร้อยละ 95.65 น้ำตกพลิ้วร้อยละ 87.10 เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดกับหมู่เกาะช้างมีเท่ากันคือร้อยละ 80 ทับลานร้อยละ 74.29 และปางศิลาร้อยละ 63.33

7.3.8 บุคลากรกับการได้รับการฝึกอบรมจากภายนอกอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 56บุคลากรมีโอกาสฝึกอบรมจากภายนอกอุทยานแห่งชาติหรือไม่														
อุทยานฯ	เขานวมหญ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	15	75	16	76.19	24	100	22	75.86	24	100	34	94	19	63
ไม่มี	5	25	5	23.81	-	-	7	24.14	-	-	2	6	11	37
รวม	20	100	21	100	24	100	29	100	24	100	36	100	30	100

ตารางกราฟที่ 31 บุคลากรกับการได้รับการฝึกอบรมจากภายนอกอุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติทุกแห่งเปิดโอกาสให้บุคลากรไปฝึกอบรมนอกอุทยานแห่งชาติ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาพบว่าอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏมีโอกาสสูงสุดเท่ากับอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา – เขาวง คือร้อยละ 100 รองลงมาคือทับลานร้อยละ 94 หมู่เกาะช้างร้อยละ 76.19 น้ำตกพลิ้วร้อยละ 75.86 เขานวมหญ้า และหมู่เกาะเสม็ดร้อยละ 75 และปางศิลาร้อยละ 63

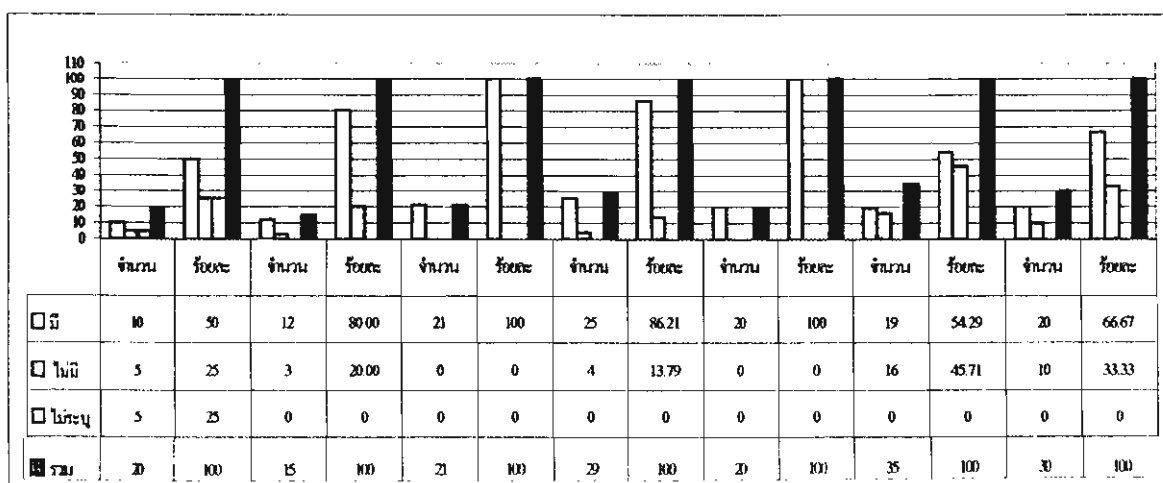
7.3.8.1 ประเภทของเนื้อหาที่บุคลากรได้ไปฝึกอบรม

ตารางที่ 57 ประเภทของเนื้อหาที่บุคลากรได้ไปฝึกอบรม													
ประเภทของเนื้อหา	จำนวน	ผู้ดำเนินการ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
1. การพัฒนาคุณภาพงาน	6	17,142	1. การฝึกอบรม	8	27,586	1. การฝึกอบรม	9	24,324	1. การฝึกอบรม	4	14,815	1. การฝึกอบรม	10
2. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	5	14,380	2. การฝึกอบรม	4	13,793	2. การฝึกอบรม	6	16,210	2. การฝึกอบรม	4	14,815	2. การฝึกอบรม	6
3. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	3	8,371	3. การฝึกอบรม	4	13,793	3. การฝึกอบรม	4	10,811	3. การฝึกอบรม	3	11,111	3. การฝึกอบรม	5
4. การฝึกอบรม	2	5,714	4. การฝึกอบรม	4	13,793	4. การฝึกอบรม	3	8,108	4. การฝึกอบรม	2	7,407	4. การฝึกอบรม	5
5. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	2	5,714	5. การฝึกอบรม	2	6,897	5. การฝึกอบรม	2	5,405	5. การฝึกอบรม	2	7,407	5. การฝึกอบรม	4
6. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	2	5,714	6. การฝึกอบรม	2	6,897	6. การฝึกอบรม	2	5,405	6. การฝึกอบรม	2	7,407	6. การฝึกอบรม	2
7. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	2	5,714	7. การฝึกอบรม	1	3,448	7. การฝึกอบรม	2	5,405	7. การฝึกอบรม	2	7,407	7. การฝึกอบรม	3
8. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	2	5,714	8. การฝึกอบรม	1	3,448	8. การฝึกอบรม	2	5,405	8. การฝึกอบรม	2	7,407	8. การฝึกอบรม	3
9. การฝึกอบรม	2	5,714	9. การฝึกอบรม	1	3,448	9. การฝึกอบรม	1	2,703	9. การฝึกอบรม	1	3,704	9. การฝึกอบรม	2
10. การฝึกอบรม	1	2,857	10. การฝึกอบรม	1	3,448	10. การฝึกอบรม	1	2,703	10. การฝึกอบรม	1	3,704	10. การฝึกอบรม	2
11. การฝึกอบรม	1	2,857	11. การฝึกอบรม	1	3,448	11. การฝึกอบรม	1	2,703	11. การฝึกอบรม	1	3,704	11. การฝึกอบรม	1
12. การฝึกอบรม	1	2,857	12. การฝึกอบรม	29	100	12. การฝึกอบรม	1	2,703	12. การฝึกอบรม	1	3,704	12. การฝึกอบรม	1
13. การฝึกอบรม	1	2,857	13. การฝึกอบรม			13. การฝึกอบรม	1	2,703	13. การฝึกอบรม	1	3,704	13. การฝึกอบรม	1
14. การฝึกอบรม	1	2,857	14. การฝึกอบรม			14. การฝึกอบรม	1	2,703	14. การฝึกอบรม	1	3,704	14. การฝึกอบรม	1
15. การฝึกอบรม	1	2,857	15. การฝึกอบรม			15. การฝึกอบรม	1	2,703	15. การฝึกอบรม	1	3,704	15. การฝึกอบรม	1
16. การฝึกอบรม	1	2,857	16. การฝึกอบรม			16. การฝึกอบรม	1	2,703	16. การฝึกอบรม	1	3,704	16. การฝึกอบรม	1
17. การฝึกอบรม	1	2,857	17. การฝึกอบรม			17. การฝึกอบรม	1	2,703	17. การฝึกอบรม	1	3,704	17. การฝึกอบรม	1
18. การฝึกอบรม	1	2,857	18. การฝึกอบรม			18. การฝึกอบรม	1	2,703	18. การฝึกอบรม	1	3,704	18. การฝึกอบรม	1
รวม	35	100											100

เนื้อหาที่ฝึกอบรมในระดับต้น ๆ ของบุคลากรในทุก ๆ วิทยาเขตหรือจังหวัดให้เห็น ได้ชัดเจนนกกล้วย ๆ กัน คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และ สิ่งแวดล้อม การบริการนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น และที่แตกต่างในเนื้อหาบ้างก็คือ การฝึกอบรมการดำเนินงานเชิงรุกของหน่วยงาน

7.3.9 อุทยานแห่งชาติมีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมหรือไม่

ตารางที่ 58 มีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ฯ หรือไม่														
อุทยานฯ	เขาทองหญ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	10	50	12	80.00	21	100	25	86.21	20	100	19	54.29	20	66.67
ไม่มี	5	25	3	20.00	-	-	4	13.79	-	-	16	45.71	10	33.33
ไม่ระบุ	5	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	20	100	15	100	21	100	29	100	20	100	35	100	30	100

ตารางกราฟที่ 32 อุทยานแห่งชาติมีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมหรือไม่

บุคลากรของอุทยานแห่งชาติทุกแห่งดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติของอุทยานแห่งชาตินั้น ๆ การมีระเบียบปฏิบัติเป็นระบบที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าจะมีความคงเส้นคงวาในการปฏิบัติงานด้านนี้ อย่างไรก็ตามยังมีบุคลากรบางส่วนของกลุ่มตัวอย่างไม่รู้ว่าระเบียบปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ฯ จึงเป็นเรื่องที่ต้องสื่อสารถ่ายทอดให้ทราบทั่วกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรของอุทยานแห่งชาติทับลาน ปางศิลา น้ำตกพลิ้วและหมู่เกาะช้าง

7.3.9.1 ประสิทธิภาพของระเบียบปฏิบัติในแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

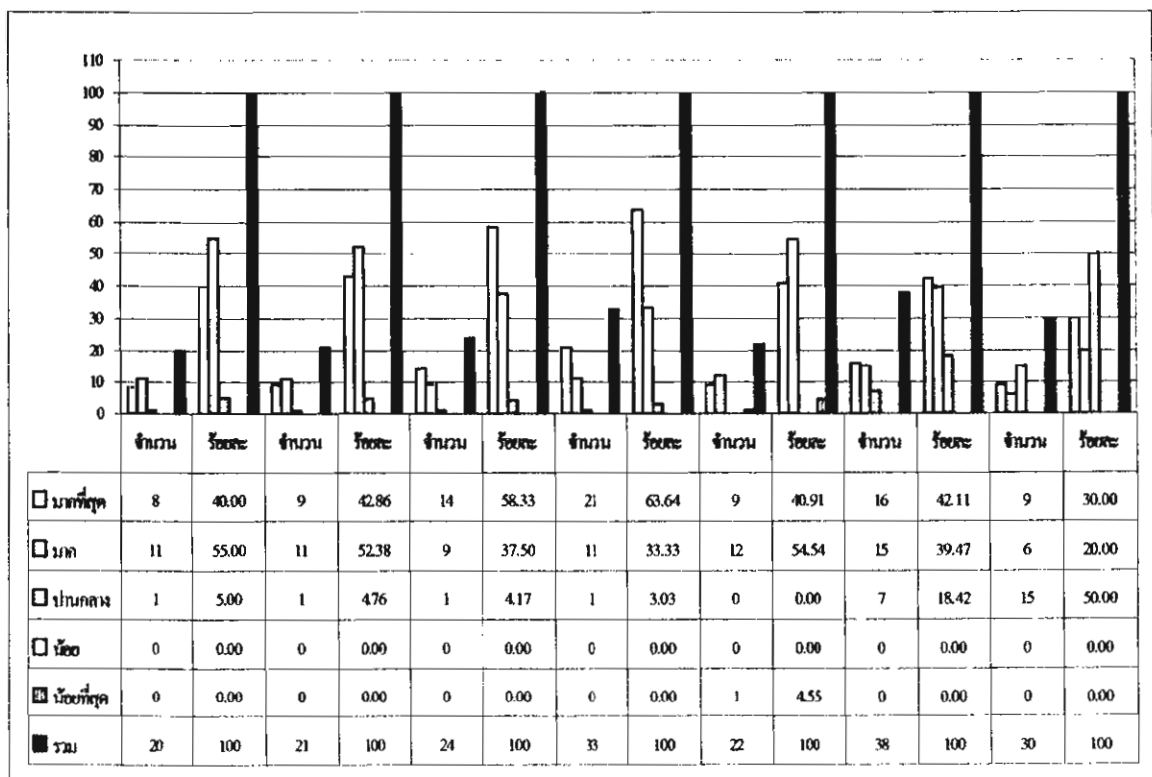
ตารางที่ 59 ประสิทธิภาพของระเบียบปฏิบัติในแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

[illegible]

อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งก็มีระเบียบปฏิบัติในเรื่องการอนุรักษ์ที่แตกต่างกันไปตามธรรมชาติของแต่ละแห่ง เช่น การจอดรถ การฟื้นฟูแนวปะการัง การอนุรักษ์ทรัพยากรประมงและฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ของอุทยานแห่งชาติทะเล ส่วนอุทยานแห่งชาติการปฏิบัติการรักษาความสะอาด การเฝ้าระวังการตัดไม้ ล่าสัตว์และการป้องกันภัยธรรมชาติ เป็นต้น

7.3.10 ความรักและภูมิใจในองค์กรที่ปฏิบัติงาน

ตารางที่ 60 บุคลากรมีความรักและภูมิใจอุทยานแห่งชาติที่ปฏิบัติงานอยู่เพียงใด														
อุทยานฯ	เขามหอมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
ระดับ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	8	40.00	9	42.86	14	58.33	21	63.64	9	40.91	16	42.11	9	30.00
มาก	11	55.00	11	52.38	9	37.50	11	33.33	12	54.54	15	39.47	6	20.00
ปานกลาง	1	5.00	1	4.76	1	4.17	1	3.03	-	-	7	18.42	15	50.00
น้อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4.55	-	-	-	-
รวม	20	100	21	100	24	100	33	100	22	100	38	100	30	100

ตารางกราฟที่ 33 บุคลากรมีความรักและภูมิใจอุทยานแห่งชาติที่ปฏิบัติงานอยู่เพียงใด

บุคลากรของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 เกือบทั้งหมดแสดงความรักและภูมิใจองค์กร(อุทยานแห่งชาติ) ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไปถึงมากและมากที่สุด และถ้าจะพิจารณาจากระดับมากและมากที่สุดของแต่ละอุทยานแห่งชาติพบว่า อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง มากที่สุด รองลงมาคือน้ำตกพลิ้ว เขาคิชฌกูฏ หมู่เกาะช้าง เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ทับลานและปางศิลา ตามลำดับ

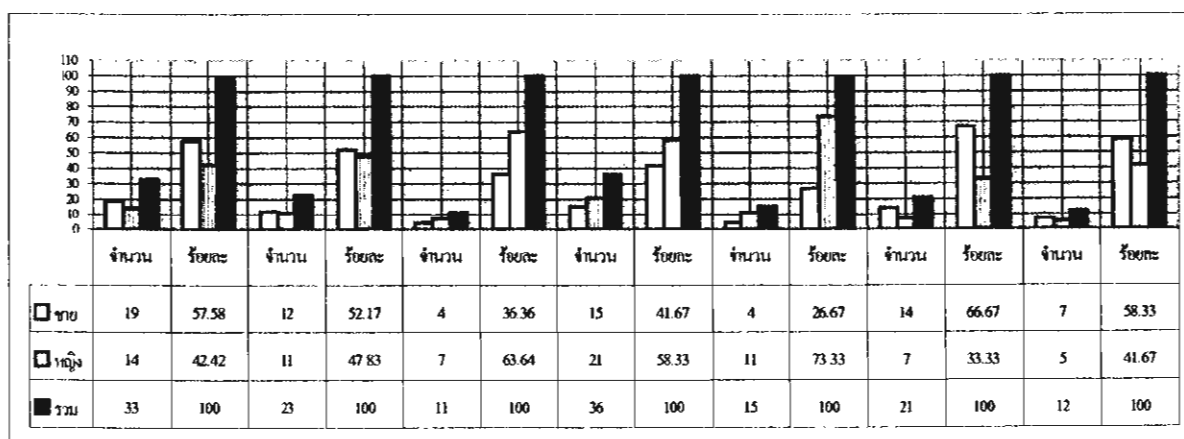
7.4 ประชาชนชุมชนท้องถิ่น

อุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีประชาชนชุมชนท้องถิ่นตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้ๆ เป็นจำนวนหนึ่ง วิถีชีวิตของประชาชนชุมชนท้องถิ่นจะมีผลทั้งในทางบวกและในทางลบต่อการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติเป็นอย่างยิ่ง ความเกี่ยวเนื่องถึงกันระหว่างอุทยานแห่งชาติกับประชาชนท้องถิ่นอาจก่อให้เกิดผลดีหรือผลลบก็ได้ การวิจัยครั้งนี้จึงดำเนินการศึกษาถึงประชาชนชุมชนท้องถิ่นว่ามีความเชื่อมโยงกับอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งอย่างไรบ้าง

7.4.1 สัดส่วนระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนชุมชนท้องถิ่น

7.4.1.1 เพศ

ตารางที่ 61 ข้อมูลส่วนบุคคล สัดส่วนระหว่างเพศ														
อุทยานฯ	เขื่อนลพบุรี		ห้วยกระเจา		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
เพศ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	19	57.58	12	52.17	4	36.36	15	41.67	4	26.67	14	66.67	7	58.33
หญิง	14	42.42	11	47.83	7	63.64	21	58.33	11	73.33	7	33.33	5	41.67
รวม	33	100	23	100	11	100	36	100	15	100	21	100	12	100

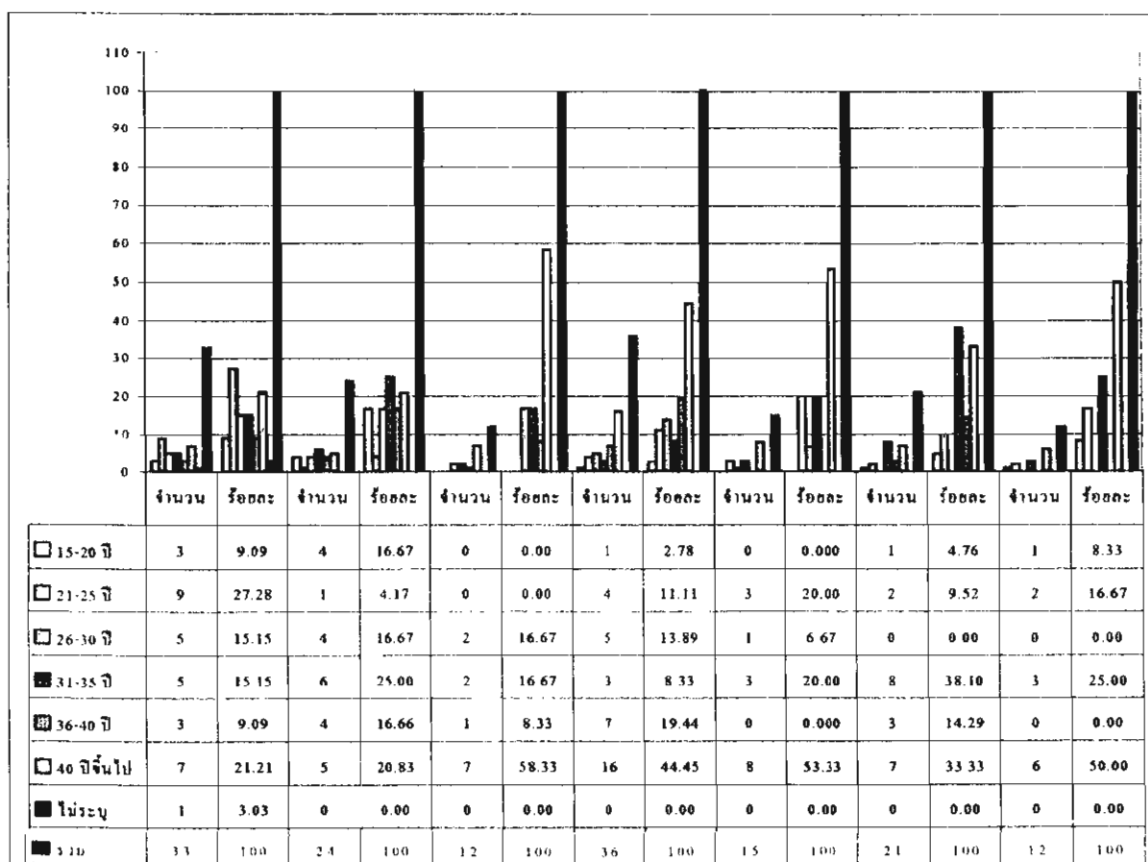

ตารางกราฟที่ 34 สัดส่วนระหว่างเพศ

กลุ่มตัวอย่างของชุมชนท้องถิ่นมีสัดส่วนระหว่างเพศชาย – หญิง ใกล้เคียงกันในเกือบทุกอุทยานแห่งชาติ ยกเว้นอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ เขาชะเมา – เขาวง และทับลาน ที่มีความแตกต่างในสัดส่วนระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่างชัดเจน ความแตกต่างระหว่างเพศชาย – หญิง อาจมีผลต่อความแตกต่างของบทบาทในการมีส่วนร่วมกับอุทยานแห่งชาติด้วยเช่นกัน

7.4.1.2 การกระจายของกลุ่มอายุของประชากรในท้องถิ่น

ตารางที่ 62 กลุ่มอายุของประชากรชุมชนท้องถิ่น														
อุทยานฯ	สวนหม่อนหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกเหว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
อายุ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15-20 ปี	3	9.09	4	16.67	-	-	1	2.78	-	-	1	4.76	1	8.33
21-25 ปี	9	27.28	1	4.17	-	-	4	11.11	3	20.00	2	9.52	2	16.67
26-30 ปี	5	15.15	4	16.67	2	16.67	5	13.89	1	6.67	-	-	-	-
31-35 ปี	5	15.15	6	25.00	2	16.67	3	8.33	3	20.00	8	38.10	3	25.00
36-40 ปี	3	9.09	4	16.66	1	8.33	7	19.44	-	-	3	14.29	-	-
40 ปีขึ้นไป	7	21.21	5	20.83	7	58.33	16	44.45	8	53.33	7	33.33	6	50.00
ไม่ระบุ	1	3.03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	24	100	12	100	36	100	15	100	21	100	12	100

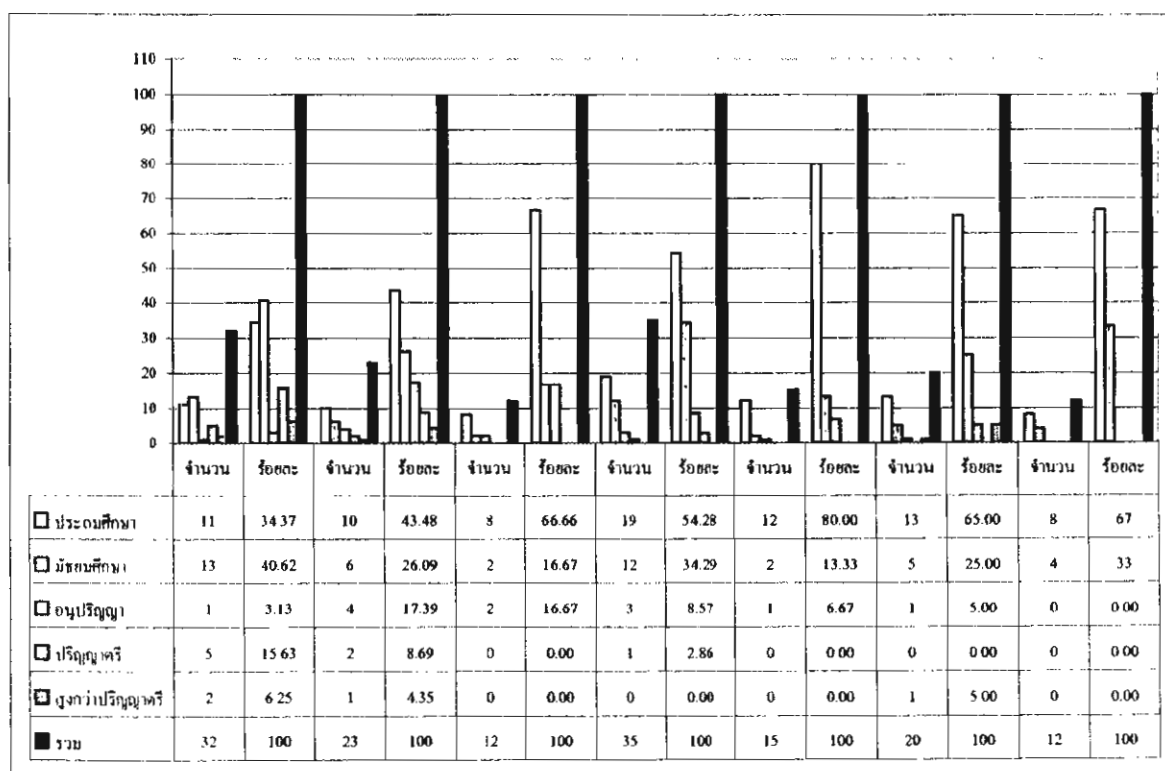

ตารางกราฟที่ 35 กลุ่มอายุของประชากรชุมชนท้องถิ่น

ประชากรชุมชนท้องถิ่นในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในเกือบทุกอุทยานแห่งชาติเป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้นำครอบครัว และเป็นกลุ่มเป้าหมายของการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากเป็นกลุ่มประชากรที่น่าจะเป็นผู้ที่สามารถติดต่อสื่อสารและดำเนินการมีส่วนร่วมต่าง ๆ กับอุทยานแห่งชาติ

7.4.1.3 สถานภาพทางการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น

ตารางที่ 63 สถานภาพทางการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น														
อุทยานฯ	เขาค้อ		ห้วยกระเจา		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกห้วย		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	11	34.37	10	43.48	8	66.66	19	54.28	12	80.00	13	65.00	8	67
มัธยมศึกษา	13	40.62	6	26.09	2	16.67	12	34.29	2	13.33	5	25.00	4	33
อนุปริญญา	1	3.13	4	17.39	2	16.67	3	8.57	1	6.67	1	5.00	-	-
ปริญญาตรี	5	15.63	2	8.69	-	-	1	2.86	-	-	-	-	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	2	6.25	1	4.35	-	-	-	-	-	-	1	5.00	-	-
รวม	32	100	23	100	12	100	35	100	15	100	20	100	12	100

ตารางกราฟที่ 36 สถานภาพทางการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น

ประชากรท้องถิ่นของอุทยานแห่งชาติของทุกอุทยานแห่งชาติมีพื้นฐานการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ มัธยมศึกษา อนุปริญญา และปริญญาตรี ตามลำดับ มีข้อสังเกตว่าอุทยานแห่งชาติทางทะเลมีชุมชนท้องถิ่นที่มีการศึกษาสูงกว่าอุทยานแห่งชาติทางบก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวเป็นประจำทำให้ชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีความต้องการผู้ที่มีการศึกษาสูงเข้ามาตอบสนองสภาพแวดล้อมทางสังคมของพื้นที่นั้น ๆ

7.4.1.4 ประเภทของอาชีพของประชากรชุมชนท้องถิ่น

ตารางที่ 64 อาชีพของประชากรชุมชนท้องถิ่น																	
เขตเทศบาลฯ	จำนวน	ร้อยละ	หมู่เกาะช้าง	จำนวน	ร้อยละ	เจ็ดผดุง	จำนวน	ร้อยละ	น้ำตกหลัว	จำนวน	ร้อยละ	ทับลาน	จำนวน	ร้อยละ	ปางศิลา	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	15	42.86	1. รับจ้าง	10	41.67	ทำธุรกิจส่วนตัว	6	50.00	ทำธุรกิจส่วนตัว	28	80.00	1. ทำธุรกิจส่วนตัว	7	53.84	1. ทำธุรกิจส่วนตัว	17	77.27
ทำธุรกิจส่วนตัว	13	37.14	2. ทำธุรกิจส่วนตัว	8	33.33	เกษตรกร	3	25.00	เกษตรกร	5	14.28	2. รับจ้าง	3	23.08	2. รับจ้าง	4	18.18
เกษตรกร	2	5.71	3. อื่น ๆ (ลูกจ้างของรัฐ)	5	20.83	รับจ้าง	1	8.33	รับจ้าง	1	2.86	3. เกษตรกร	3	23.08	3. เกษตรกร	1	4.55
อื่น ๆ (ราชการ)	2	5.71	4. เกษตรกร	1	4.17	ไม่ระบุ	1	8.33	ไม่ระบุ	1	2.86	รวม	13	100	4. อื่น ๆ (ลูกจ้างของรัฐ)	-	-
ไม่ระบุ	2	5.71	5. ไม่ระบุ	-	-	อื่น ๆ (ราชการ)	1	8.33	อื่น ๆ (ราชการ)	-	-	รวม	-	-	5. ไม่ระบุ	22	100
การเมืองท้องถิ่น	1	2.87	6. การเมืองท้องถิ่น	-	-	การเมืองท้องถิ่น	-	-	การเมืองท้องถิ่น	-	-	-	-	-	6. การเมืองท้องถิ่น	-	-
รวม	35	100	รวม	24	100	รวม	12	100	รวม	35	100	รวม	-	-	รวม	11	100

อุทยานแห่งชาติทางทะเล คือ เขาแหลมหญ้า และหมู่เกาะเสม็ด กับหมู่เกาะช้าง ประชากรชุมชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศที่มีการพักผ่อน มีกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นมาก การจ้างงานในภาคการค้าบริการมีมาก ต่างกับอุทยานแห่งชาติทางบก อาชีพส่วนใหญ่เป็นการทำธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างแรงงาน ซึ่งอุทยานแห่งชาติทางบกจะมีประชากรชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้ตั้งถิ่นฐานที่นั่นเป็นเวลานานแล้ว เป็นต้น

เกาะในท้องถิ่น

ตารางที่ 65 ประชาชนชนท้องถิ่นมีโอกาสแสวงหารายได้จากกิจกรรมอะไร

จำนวน	ร้อยละ	หมู่เกาะจริง	จำนวน	ร้อยละ	เจตียอด	จำนวน	ร้อยละ	นักทหิว	จำนวน	ร้อยละ	หับทาน	จำนวน	ร้อยละ	ปางคึก	จำนวน	ร้อยละ
12	36.36	1. บริการการท่องเที่ยว	8	40.00	2.1.1 ขยอทาน	6	46.16	2.1.1 ขยอทาน	25	64.11	1. ขยอทาน	5	45.46	1. ขยอทาน	2	40.00
12	36.36	2. อื่นๆ ระบุ (รับจ้างก่อสร้าง ขยอทาน ฆาตกรรม การขนนทร นวนนทร)	7	35.00	2.1.2 ขยอของที่ระลึก	1	7.69	2.1.2 ขยอของที่ระลึก	11	28.21	2. อื่นๆ ระบุ (ขยอ ฆาตกรรม)	3	27.27	2. บริการการท่องเที่ยว	1	20.00
5	15.16	3. ขยอทาน	4	20.00	2.1.3 บริการการท่องเที่ยว	1	7.69	2.1.3 บริการการท่องเที่ยว	1	2.56	3. ขยอของที่ระลึก	1	9.09	3. บริการการท่องเที่ยว	1	20.00
2	6.06	4. ขยอของที่ระลึก	1	5.00	2.1.4 บริการดูแลการท่องเที่ยว	1	7.69	2.1.4 อื่นๆ ระบุ (รับจ้างก่อสร้าง ขยอ ฆาตกรรม) ขยอ ฆาตกรรม เป็นอากข้างรับ อทาน ขยอของข่า	1	2.56	4. ไม่ระบุ	1	9.09	4. ขยอของที่ระลึก	1	20.00
2	6.06	5. ไม่ระบุ	-	-	2.1.5 อื่นๆ ระบุ (ขยอ ฆาตกรรม)	4	30.77	2.1.5 บริการดูแลการท่องเที่ยว	1	2.56	5. ไม่ระบุ	1	9.09	5. ไม่ระบุ	-	-
-	-	6. ไม่ระบุ	20	100	รวม	13	100	2.1.6 ไม่ระบุ	-	-	รวม	11	100	รวม	5	100
33	100	รวม			รวม			รวม	39	100						

ทุกอุทยานแห่งชาติเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนท้องถิ่นแสวงหารายได้ และรายได้ส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยวและ การขายของที่ระลึก ตามลำดับ งานบริการการท่องเที่ยวจะพบมากที่อุทยานแห่งชาติทางทะเล เนื่องจากมีกิจกรรมที่พิเศษและ การบริการนักท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ดังนั้นจึงพบประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีรายได้จากการบริการนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากกว่ารายได้อื่น ๆ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก กิจกรรมที่ส่งเสริมรายได้กลับเป็นการขายอาหารเป็นหลัก เนื่องจากไม่มีกิจกรรมเด่นด้านที่พักแรมหรือกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอื่น

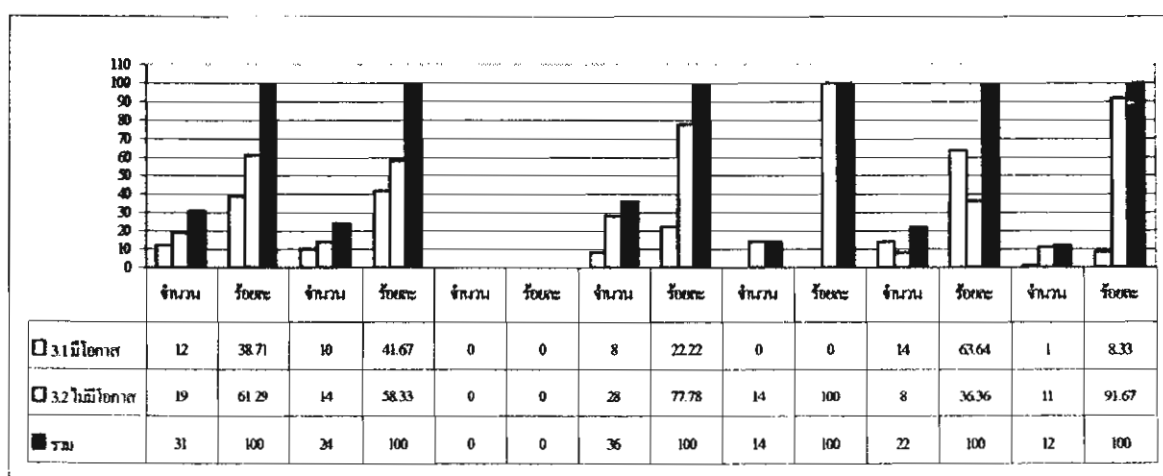
7.4.2.1 สาเหตุที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นขาดโอกาสในการมีรายได้

ตารางที่ 66 การขาดโอกาสในการมีรายได้มีสาเหตุมาจาก													
ชุมชน/หมู่บ้าน	จำนวน	ร้อยละ	ปัญหาจริง	จำนวน	ร้อยละ	พื้นที่ปลูก	จำนวน	ร้อยละ	สาเหตุ-ขวาง	จำนวน	ร้อยละ	ที่ดิน	จำนวน
ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	5	50.00	ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	3	27.27	ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	1	16.67	ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	1	25.00	ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน	1
ขาดทุนไม่คุ้มค่า	2	20.00	ขาดทุนไม่คุ้มค่า	5	45.46	ขาดทุนไม่คุ้มค่า	1	16.67	ขาดทุนไม่คุ้มค่า	1	25.00	ขาดทุนไม่คุ้มค่า	3
ไม่คุ้มค่าอะไร	2	20.00	ไม่คุ้มค่าอะไร	2	18.18	ไม่คุ้มค่าอะไร	1	16.67	ไม่คุ้มค่าอะไร	1	25.00	ไม่คุ้มค่าอะไร	1
อื่นๆ ระบุ ไม่มี	1	10.00	อื่นๆ ระบุ ไม่มี	1	9.09	อื่นๆ ระบุ ไม่มี	1	16.67	อื่นๆ ระบุ ไม่มี	1	25.00	อื่นๆ ระบุ ไม่มี	1
รวม	10	100	รวม	11	100	รวม	2	33.32	รวม	4	100	รวม	12

ประชาชนชุมชนท้องถิ่นจำนวนน้อยที่ขาดโอกาสในการมีรายได้จากการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง สาเหตุมาจากยังขาดแนวทางที่ชัดเจน (ที่ทำให้สามารถตัดสินใจได้) พบกับเกือบทุกอุทยานแห่งชาติ รองลงมาคือ อุทยานแห่งชาติไม่อนุญาตให้แสวงหารายได้ และมีประชาชนจำนวนน้อยของชุมชนท้องถิ่นไม่รู้จะทำอะไรจึงจะเกิดรายได้ให้ตนเอง

7.4.3 การมีโอกาสได้เข้าร่วมในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 67 การมีโอกาสได้เข้าร่วมในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ														
อุทยานฯ	เขตรักษาพันธุ์ฯ		หมู่เกาะช้าง		ผาภิรมย์ภู		น้ำตกผาน้ำทิพย์		เขตรักษาพันธุ์ฯ		ทับลาน		ปางศิขล	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีโอกาส	12	38.71	10	41.67	-	-	8	22.22	-	-	14	63.64	1	8.33
ไม่มีโอกาส	19	61.29	14	58.33	-	-	28	77.78	14	100	8	36.36	11	91.67
รวม	31	100	24	100	-	-	36	100	14	100	22	100	12	100

ตารางกราฟที่ 37 การมีโอกาสได้เข้าร่วมในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ

การเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ ทั้ง 7 แห่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นส่วนใหญ่ไม่มีโอกาส ยกเว้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมสูงกว่าอุทยานแห่งชาติอื่น ๆ อย่างไรก็ตามได้พบว่าอุทยานแห่งชาติทางทะเลนั้นชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับทางอุทยานแห่งชาติระดับสูง ซึ่งอาจมาจากการมีประชาชนตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติมากกว่าอุทยานแห่งชาติแห่งอื่น ๆ ก็เป็นไปได้ สำหรับอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจะอยู่ห่างชุมชนพอสมควร ความสัมพันธ์กับชุมชนจึงไม่ปรากฏชัดเจน

7.4.3.1 สาเหตุที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีโอกาสเข้าร่วมการบริหารจัดการกับอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 68 สถานะภาพของผู้มีโอกาสเข้าร่วมงานกับอุทยานแห่งชาติ																	
สถานะชนิด	จำนวน	ร้อยละ	เกาะช้าง	จำนวน	ร้อยละ	น้ำตกพลิ้ว	จำนวน	ร้อยละ	ชะเมา-จาวง	จำนวน	ร้อยละ	ห้วยปาน	จำนวน	ร้อยละ	ปางเตี๋ย	จำนวน	ร้อยละ
1. ชะนา-จางเป็นกรรมการเฉพาะกิจ	1	16.67	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับเที๋ย	2	28.55	1. 100	1	100	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับเที๋ย	3	60.00	1. 16.67	1	37.50	1. 16.67	1	16.67
2. กรรมการร่วมออกหนังสือขอความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติ	1	16.67	2. ไม่มีตำแหน่ง แต่ ออกช่วยเหลือ	1	14.29	2. 100	1	100	2. ไม่มีตำแหน่ง แต่ ออกช่วยเหลือ	2	40.00	2. 16.67	1	12.50	2. ไม่มีตำแหน่ง แต่ ออกช่วยเหลือ	1	16.67
3. ร่วมออกหนังสือขอความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติ	1	16.67	3. รับฟังคำชี้แจง	1	14.29				3. รับฟังคำชี้แจง	5	100	3. 16.67	1	12.50	3. รับฟังคำชี้แจง	1	16.67
4. ร่วมออกหนังสือขอความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติ	1	16.67	4. เชิญฟังการกำจัดขยะ	1	14.29				4. เชิญฟังการกำจัดขยะ			4. 16.67	1	12.50	4. เชิญฟังการกำจัดขยะ	1	16.67
5. ปรึกษาหารือ	1	16.67	5. เป็นลูกจ้างของรัฐ	1	14.29				5. เป็นลูกจ้างของรัฐ	1		5. 16.67	1	12.50	5. เป็นลูกจ้างของรัฐ	1	16.67
6. ร่วมออกหนังสือขอความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติ	1	16.67	6. อ.บ.ค.	1	14.29				6. อ.บ.ค.			6. 16.67	1	12.50	6. อ.บ.ค.	1	16.67
รวม	6	100	รวม	7	100				รวม	6	100	รวม	8	100	รวม	6	100

สถานะของการเข้าร่วมมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติของประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีความหลากหลายและแตกต่างกันมากในแต่ละอุทยานแห่งชาติ ที่มีส่วนร่วมตรง ๆ เห็นจะมีที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ที่การมีส่วนร่วมเป็นลักษณะ กรรมการร่วมออกหนังสือขอความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติและเป็นที่มาของการมีส่วนร่วมเป็นต้น ส่วนที่นำตกพลี ตำบล ได้เปิดโอกาสให้เข้าร่วมประชุมกับอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติปางสีดา ประชาชนของชุมชนท้องถิ่นมีโอกาสเข้าร่วมเป็นชาวชนบทที่ศึกษา

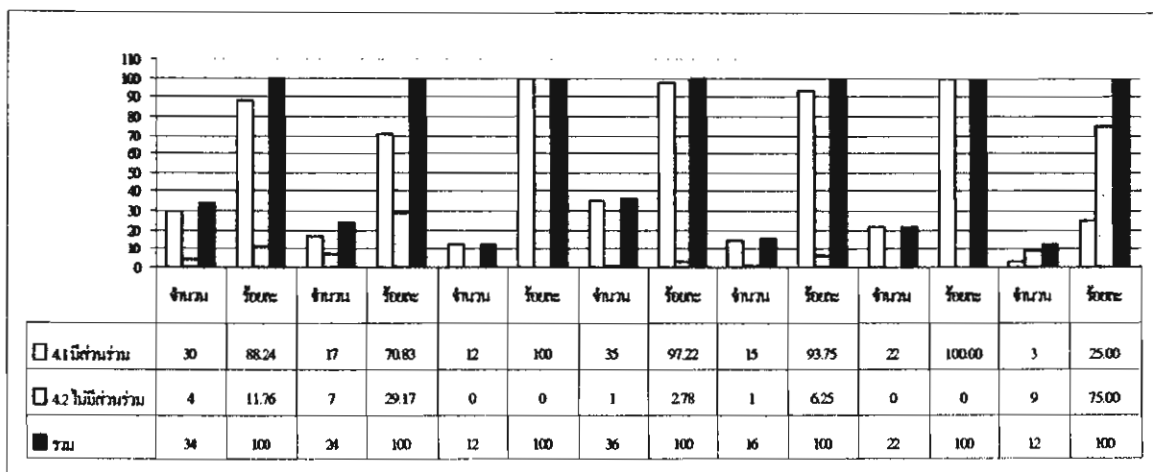
7.4.3.2 สาเหตุที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่น ไม่มีโอกาสเข้าร่วมการบริหารจัดการกับอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 69 สาเหตุที่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมงานการบริหารจัดการกับอุทยานแห่งชาติ													
ความถี่ครั้งที่ 4	จำนวน	ร้อยละ	หมู่ที่ 1	จำนวน	ร้อยละ	หมู่ที่ 2	จำนวน	ร้อยละ	หมู่ที่ 3	จำนวน	ร้อยละ	หมู่ที่ 4	จำนวน
1. มอญใหม่	1	9.09	1. เพราะไม่มีโอกาส	3	23.08	1. อยู่ไกลจากชุมชน	1	9	1. คนนอก	3	42.84	1. อุทยานไม่เปิดโอกาส	2
2. ไม่มาเข้าร่วม	2	18.18	2. ไม่ได้ไปงาน	3	23.08	2. ไม่ได้ไปงาน	1	9	2. ไม่ไปคนนอก	1	14.29	2. มุ่งทำงาน	2
3. เป็นประจำจนเกินไป	1	9.09	3. พึ่งที่คนนอก	2	15.39	3. เป็นประจำจนเกินไป	1	9	3. อุทยานเล็ก คนเยอะ	1	14.29	3. พึ่งที่คนนอก	1
4. ไม่ไปคนนอก	1	9.09	4. เพราะไม่มี	1	7.69	4. เป็นประจำจนเกินไป	1	9	4. เป็นประจำจนเกินไป	1	14.29	4. เพราะไม่มี	1
5. ไม่มีโอกาสไปร่วมงาน	1	9.09	5. เพราะงานราชการ	1	7.69	5. ไม่ได้เข้าร่วม	1	9	5. ไม่คนไปไหนเลย	1	14.29	5. เพราะงานราชการ	1
6. เพราะงานไม่สะดวก	1	9.09	6. จัดกิจกรรม	1	7.69	6. ไม่สะดวก	1	9	6. จัดกิจกรรม	1	14.29	6. จัดกิจกรรม	1
7. เพราะมีเรื่องอื่น	1	9.09	7. การบริหารงาน	1	7.69	7. การบริหารงาน	1	9	7. การบริหารงาน	1	14.29	7. การบริหารงาน	1
8. ไม่สะดวก	3	27.28	8. เจาไม่รับ	1	7.69	8. เจาไม่รับ	1	9	8. เจาไม่รับ	1	14.29	8. เจาไม่รับ	1
รวม	11	100	รวม	13	100	รวม	13	100	รวม	13	100	รวม	9

เหตุผลที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่น ไม่มีโอกาสเข้าร่วมการบริหารจัดการกับอุทยานแห่งชาติโดยตรง คือ อุทยานแห่งชาติไม่มาเชิญชวน ไม่เปิดโอกาสให้และไม่ได้ให้เข้าไปมีส่วนร่วม เช่นที่อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา - เขาวง ทับลาน และปางสีดา ส่วนอุทยานชุมชนท้องถิ่นแสดงเหตุผลที่ไม่สอดคล้องเกี่ยวข้องกับการอุทยานแห่งชาติ

7.4.4 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยวหรือไม่

ตารางที่ 70 การมีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยว														
อุทยานฯ	เขาสลอบหมอนฟ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนร่วม	30	88.24	17	70.83	12	100	35	97.22	15	93.75	22	100.00	3	25.00
ไม่มีส่วนร่วม	4	11.76	7	29.17	-	-	1	2.78	1	6.25	-	-	9	75.00
รวม	34	100	24	100	12	100	36	100	16	100	22	100	12	100

ตารางกราฟที่ 38 การมีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยว

ประชากรชุมชนท้องถิ่นของอุทยานแห่งชาติเกือบทุกแห่งมีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยวโดยกลุ่มตัวอย่างที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ และทับลาน แสดงถึงการมีส่วนร่วมบริการให้แก่นักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 100 รองลงมาคืออุทยานแห่งชาติ น้ำตกพลิ้ว เขาชะเมา-เขาวง เขาแหลมหญ้า และหมู่เกาะเสม็ดและหมู่เกาะช้างตามลำดับ มีเพียงอุทยานแห่งชาติปางสีดาที่ชุมชนในกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมน้อยกว่าไม่มีส่วนร่วม

7.4.4.2 เหตุผลที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยว

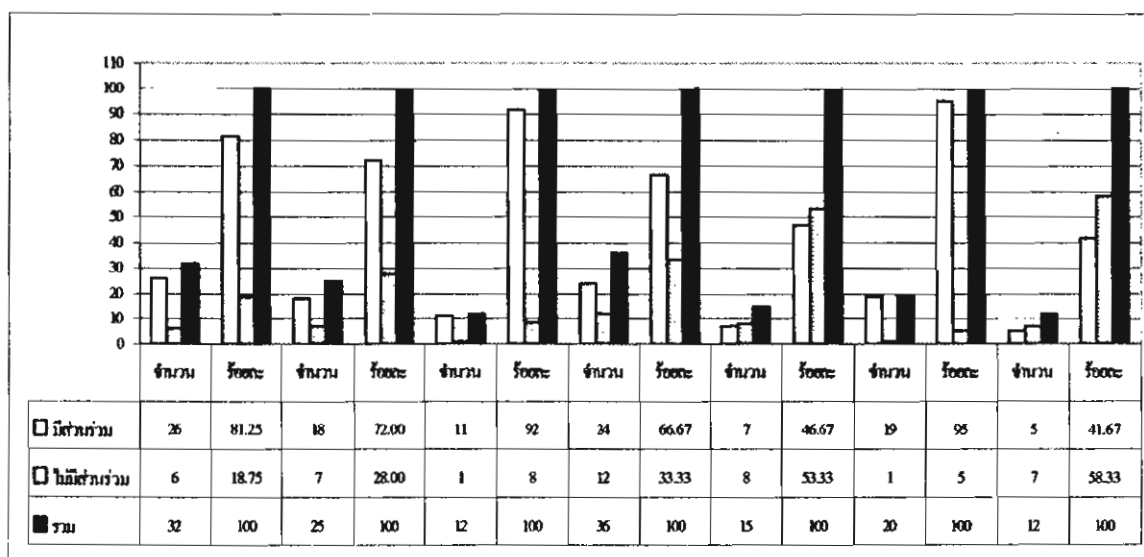
ตารางที่ 72 เหตุผลที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยว														
สาเหตุหลัก-รอง	จำนวน	ร้อยละ	หมู่ละบ้าน	จำนวน	ร้อยละ	ครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ	กลุ่มครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ	กลุ่มครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
สนใจให้บริการที่ชุมชน	1	7.14	1. หมู่ละบ้าน	4	50.00	-	-	-	1. หมู่ละบ้าน	1	25.00	ไม่ระบุ	-	-
ไม่สะดวก	1	7.14	2. หมู่ละบ้าน	2	25.00	รวม	-	-	2. หมู่ละบ้าน	1	25.00	รวม	-	-
ราคาของชุมชนท้องถิ่น	1	7.14	3. หมู่ละบ้าน	1	12.50	-	-	-	3. หมู่ละบ้าน	1	25.00	-	-	-
ไม่กล้าสื่อสาร ให้งานไม่	1	7.14	4. หมู่ละบ้าน	1	12.50	-	-	-	4. หมู่ละบ้าน	1	25.00	-	-	-
เพราะ ไม่ได้รับค่าจ้าง	1	7.14	รวม	8	100	-	-	-	รวม	4	100	-	-	-
สนใจไม่สนใจ	1	7.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	8	57.16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	14	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

เหตุผลส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาพบว่าสาเหตุที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยวเป็นเพราะตนเอง ไม่มีการงานอาชีพที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวหรือกับนัก

ท่องเที่ยว

7.4.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนท้องถิ่นในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 73 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนร่วม	26	81.25	18	72.00	11	92	24	66.67	7	46.67	19	95	5	41.67
ไม่มีส่วนร่วม	6	18.75	7	28.00	1	8	12	33.33	8	53.33	1	5	7	58.33
รวม	32	100	25	100	12	100	36	100	15	100	20	100	12	100

ตารางกราฟที่ 39 การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนท้องถิ่นในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

ประชาชนชุมชนท้องถิ่นของแต่ละอุทยานแห่งชาติมีโอกาสที่มีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมไม่เท่ากัน อุทยานแห่งชาติที่ให้โอกาสการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ทับลาน มีร้อยละ 95 รองลงมาคือ เขาคิชฌกูฏ ร้อยละ 92 เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ร้อยละ 81.25 หมู่เกาะช้าง ร้อยละ 72 น้ำตกพลิ้ว ร้อยละ 66.67 เขาชะเมา – เขาวง ร้อยละ 46.67 และปางศิลา ร้อยละ 41.67

7.4.5.1 กิจกรรมของการมีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 74 กิจกรรมของการมีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม													
เป้าหมายที่ 4	จำนวน	ร้อยละ	หมู่เกาะช้าง	จำนวน	ร้อยละ	เขตอุทยาน	จำนวน	ร้อยละ	เขตอุทยาน	จำนวน	ร้อยละ	งบอุดหนุน	จำนวน
1. รณรงค์ความสะอาด	1	7.69	1. รักษาความสะอาด	3	21.43	1. รักษาความสะอาด	6	55	1. รักษาความสะอาด	12	52.17	1. ไม่ทิ้งขยะ	1
2. ปฎิบัติตามกฎระเบียบ	1	7.69	2. ผู้มาท่องเที่ยว	2	14.29	2. ไม่ทำลายป่า	2	18	2. รักษาความสะอาด	8	34.78	2. ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์	1
3. ไม่บุกรุกพื้นที่ป่า	1	7.69	3. ผู้มาท่องเที่ยว	2	14.29	3. เก็บขยะ	1	9	3. รักษาความสะอาด	2	8.70	3. รักษาความสะอาด	2
4. การจัดการขยะ	1	7.69	4. ไม่มีคนเก็บ	1	7.14	4. เก็บขยะ	1	9	4. รักษาความสะอาด	1	4.35	4. รักษาความสะอาด	1
5. เก็บขยะมูลฝอยที่ร้านค้า	1	7.69	5. เก็บขยะ	1	7.14	5. เก็บขยะ	1	9	5. รักษาความสะอาด	23	100	5. รักษาความสะอาด	1
6. พัฒนาระบบการกำจัดขยะ	1	7.69	6. พัฒนาระบบการกำจัดขยะ	1	7.14	6. พัฒนาระบบการกำจัดขยะ	1	100	6. รักษาความสะอาด	5	100	6. รักษาความสะอาด	1
7. อนุรักษ์สัตว์ป่า	1	7.69	7. รักษาความสะอาด	1	7.14	7. รักษาความสะอาด	1	100	7. รักษาความสะอาด	1	5.26	7. รักษาความสะอาด	1
8. เข้าใจวิถีชีวิตของสัตว์ป่า	1	7.69	8. เข้าใจวิถีชีวิตของสัตว์ป่า	1	7.14	8. เข้าใจวิถีชีวิตของสัตว์ป่า	1	100	8. รักษาความสะอาด	1	5.26	8. รักษาความสะอาด	1
9. ให้ความรู้แก่ประชาชน	1	7.69	9. ให้ความรู้แก่ประชาชน	1	7.14	9. ให้ความรู้แก่ประชาชน	1	100	9. รักษาความสะอาด	1	5.26	9. รักษาความสะอาด	1
10. การจัดการขยะ	1	7.69	10. รักษาความสะอาด	1	7.14	10. รักษาความสะอาด	1	100	10. รักษาความสะอาด	1	5.26	10. รักษาความสะอาด	1
11. การจัดการขยะ	1	7.69	11. รักษาความสะอาด	1	7.14	11. รักษาความสะอาด	1	100	11. รักษาความสะอาด	1	5.26	11. รักษาความสะอาด	1
12. การจัดการขยะ	1	7.69	12. รักษาความสะอาด	1	7.14	12. รักษาความสะอาด	1	100	12. รักษาความสะอาด	1	5.26	12. รักษาความสะอาด	1
13. การจัดการขยะ	1	7.69	13. รักษาความสะอาด	1	7.14	13. รักษาความสะอาด	1	100	13. รักษาความสะอาด	1	5.26	13. รักษาความสะอาด	1
รวม	13	100											

การมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานที่ดูแลในกิจกรรมการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ มีข้อสังเกตว่าการมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกขององค์กรที่จะช่วยพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมพบน้อยมาก

7.4.5.2 สาเหตุที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการทรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม

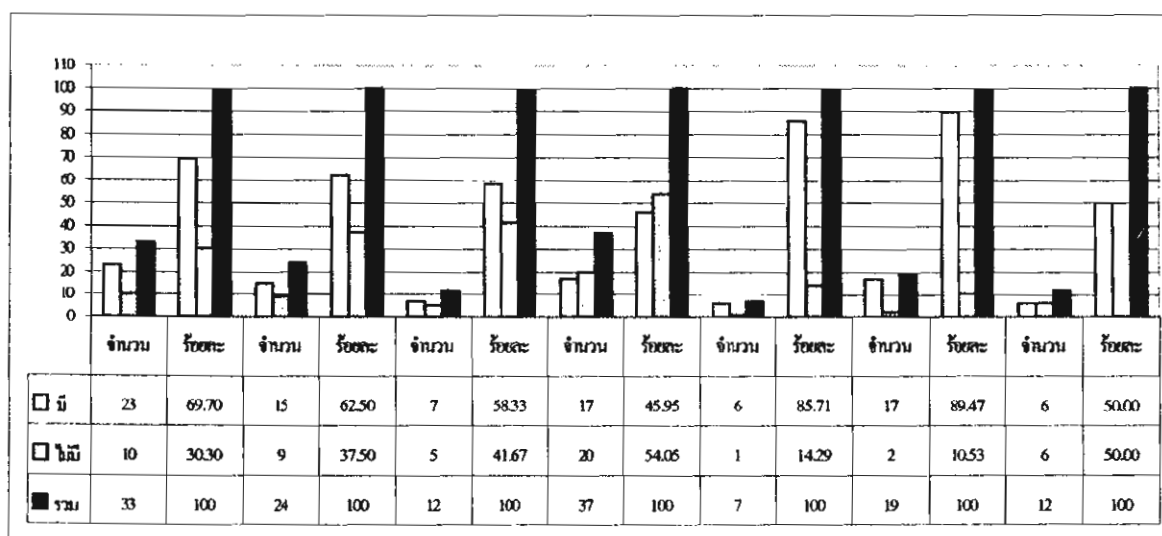
ตารางที่ 75 สาเหตุที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการทรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม																				
สาเหตุปัญหา	จำนวน	ร้อยละ	หมู่เกาะช้าง	จำนวน	ร้อยละ	เขาหินผิง	จำนวน	ร้อยละ	น้ำตกหลิ	จำนวน	ร้อยละ	เกาะเมา-ขาว	จำนวน	ร้อยละ	ทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา	1	25.00	1. คณะกรรมการชุมชน	1	100	1. ไม่สนใจ	2	16.67	1. ไม่สนใจ	2	33.32	1. ไม่สนใจ	1	16.67	1. ไม่สนใจ	1	20	1. ขาดความรู้	1	20
2. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา	1	25.00	2. ไม่สนใจ	1	100	2. ไม่สนใจ	10	83.33	2. ไม่สนใจ	1	16.67	2. ไม่สนใจ	1	16.67	2. ไม่สนใจ	1	20	2. ไม่สนใจ	1	20
3. ไม่มีเวลา	1	25.00	3. ทำงานตามหน้าที่	1	100	3. ทำงานตามหน้าที่	12	100	3. ทำงานตามหน้าที่	1	16.67	3. ทำงานตามหน้าที่	1	16.67	3. ทำงานตามหน้าที่	1	20	3. ทำงานตามหน้าที่	1	20
4. เป็นผู้สูงอายุ	1	25.00	4. ขาดความรู้	1	100	4. ขาดความรู้	1	16.67	4. ขาดความรู้	1	16.67	4. ขาดความรู้	1	16.67	4. ขาดความรู้	1	20	4. ขาดความรู้	1	20
รวม	4	100	5. ประกอบอาชีพ	1	25.00	5. ประกอบอาชีพ	1	16.67	5. ประกอบอาชีพ	1	16.67	5. ประกอบอาชีพ	1	16.67	5. ประกอบอาชีพ	1	20	5. ประกอบอาชีพ	1	20
			รวม	5	100	รวม	6	100	รวม	5	100	รวม	6	100	รวม	5	100	รวม	5	100

ประชาชนชุมชนท้องถิ่นจำนวนน้อยของกลุ่มตัวอย่างบอกสาเหตุที่ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการทรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติว่าอุทยานแห่งชาติปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติด้วยกันกับอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

7.4.6 การได้รับความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่จัดโดย อุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 76 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นเคยได้รับความรู้การอนุรักษ์จากอุทยานแห่งชาติหรือไม่														
อุทยานฯ	เขาแหลมหญ้าฯ		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิขิน	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	23	69.70	15	62.50	7	58.33	17	45.95	6	85.71	17	89.47	6	50.00
ไม่มี	10	30.30	9	37.50	5	41.67	20	54.05	1	14.29	2	10.53	6	50.00
รวม	33	100	24	100	12	100	37	100	7	100	19	100	12	100

ตารางกราฟที่ 40 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นเคยได้รับความรู้การอนุรักษ์จากอุทยานแห่งชาติหรือไม่

ประชาชนชุมชนท้องถิ่นของอุทยานแห่งชาติทุกแห่งได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมจากอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งแตกต่างกัน คือ อุทยานแห่งชาติทับลาน มีการถ่ายทอดมากถึงร้อยละ 89.47 รองลงมาคือ เขาชะเมา-เขาวง เขาแหลม-หญ้าและหมู่เกาะเสม็ด หมู่เกาะช้าง เขาคิชฌกูฏ ปางศิขินและน้ำตกพลิ้วในระดับร้อยละ 85.71 69.70 62.50 58.33 50.00 และ 45.95 ตามลำดับ

7.4.7 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นต้องการให้อุทยานแห่งชาติเปิดโอกาสอะไรให้บ้าง

ตารางที่ 78 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นต้องการให้อุทยานแห่งชาติเปิดโอกาสอะไรให้บ้าง													
รายนามผู้ให้ข้อมูล	จำนวน	มูลค่า	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน	มูลค่า	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน	มูลค่า	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน	มูลค่า	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน
1.1. นายสมชาย	1	23.40	1. นายสมชาย	1	23.40	1. นายสมชาย	1	23.40	1. นายสมชาย	1	23.40	1. นายสมชาย	1
1.2. นายสมชาย	3	23.40	2. นายสมชาย	1	7.69	2. นายสมชาย	1	7.69	2. นายสมชาย	1	7.69	2. นายสมชาย	1
1.3. นายสมชาย	3	6.385	3. นายสมชาย	1	7.69	3. นายสมชาย	1	7.69	3. นายสมชาย	1	7.69	3. นายสมชาย	1
1.4. นายสมชาย	1	6.385	4. นายสมชาย	1	7.69	4. นายสมชาย	1	7.69	4. นายสมชาย	1	7.69	4. นายสมชาย	1
1.5. นายสมชาย	2	6.385	5. นายสมชาย	1	7.69	5. นายสมชาย	1	7.69	5. นายสมชาย	1	7.69	5. นายสมชาย	1
1.6. นายสมชาย	2	4.255	6. นายสมชาย	1	7.69	6. นายสมชาย	1	7.69	6. นายสมชาย	1	7.69	6. นายสมชาย	1
1.7. นายสมชาย	2	4.255	7. นายสมชาย	1	7.69	7. นายสมชาย	1	7.69	7. นายสมชาย	1	7.69	7. นายสมชาย	1
1.8. นายสมชาย	2	4.255	8. นายสมชาย	1	7.69	8. นายสมชาย	1	7.69	8. นายสมชาย	1	7.69	8. นายสมชาย	1
1.9. นายสมชาย	2	4.255	9. นายสมชาย	1	7.69	9. นายสมชาย	1	7.69	9. นายสมชาย	1	7.69	9. นายสมชาย	1
1.10. นายสมชาย	1	2.128	10. นายสมชาย	1	7.69	10. นายสมชาย	1	7.69	10. นายสมชาย	1	7.69	10. นายสมชาย	1
1.11. นายสมชาย	1	2.128	11. นายสมชาย	1	7.69	11. นายสมชาย	1	7.69	11. นายสมชาย	1	7.69	11. นายสมชาย	1
1.12. นายสมชาย	1	2.128	12. นายสมชาย	1	7.69	12. นายสมชาย	1	7.69	12. นายสมชาย	1	7.69	12. นายสมชาย	1
1.13. นายสมชาย	1	2.128	13. นายสมชาย	1	7.69	13. นายสมชาย	1	7.69	13. นายสมชาย	1	7.69	13. นายสมชาย	1
1.14. นายสมชาย	1	2.128	14. นายสมชาย	1	7.69	14. นายสมชาย	1	7.69	14. นายสมชาย	1	7.69	14. นายสมชาย	1
1.15. นายสมชาย	1	2.128	15. นายสมชาย	1	7.69	15. นายสมชาย	1	7.69	15. นายสมชาย	1	7.69	15. นายสมชาย	1
1.16. นายสมชาย	1	2.128	16. นายสมชาย	1	7.69	16. นายสมชาย	1	7.69	16. นายสมชาย	1	7.69	16. นายสมชาย	1
1.17. นายสมชาย	1	2.128	17. นายสมชาย	1	7.69	17. นายสมชาย	1	7.69	17. นายสมชาย	1	7.69	17. นายสมชาย	1
1.18. นายสมชาย	1	2.128	18. นายสมชาย	1	7.69	18. นายสมชาย	1	7.69	18. นายสมชาย	1	7.69	18. นายสมชาย	1
1.19. นายสมชาย	1	2.128	19. นายสมชาย	1	7.69	19. นายสมชาย	1	7.69	19. นายสมชาย	1	7.69	19. นายสมชาย	1
1.20. นายสมชาย	1	2.128	20. นายสมชาย	1	7.69	20. นายสมชาย	1	7.69	20. นายสมชาย	1	7.69	20. นายสมชาย	1
1.21. นายสมชาย	1	2.128	21. นายสมชาย	1	7.69	21. นายสมชาย	1	7.69	21. นายสมชาย	1	7.69	21. นายสมชาย	1
1.22. นายสมชาย	1	2.128	22. นายสมชาย	1	7.69	22. นายสมชาย	1	7.69	22. นายสมชาย	1	7.69	22. นายสมชาย	1
1.23. นายสมชาย	1	2.128	23. นายสมชาย	1	7.69	23. นายสมชาย	1	7.69	23. นายสมชาย	1	7.69	23. นายสมชาย	1
1.24. นายสมชาย	1	2.128	24. นายสมชาย	1	7.69	24. นายสมชาย	1	7.69	24. นายสมชาย	1	7.69	24. นายสมชาย	1
1.25. นายสมชาย	1	2.128	25. นายสมชาย	1	7.69	25. นายสมชาย	1	7.69	25. นายสมชาย	1	7.69	25. นายสมชาย	1
1.26. นายสมชาย	1	2.128	26. นายสมชาย	1	7.69	26. นายสมชาย	1	7.69	26. นายสมชาย	1	7.69	26. นายสมชาย	1
1.27. นายสมชาย	1	2.128	27. นายสมชาย	1	7.69	27. นายสมชาย	1	7.69	27. นายสมชาย	1	7.69	27. นายสมชาย	1
1.28. นายสมชาย	1	2.128	28. นายสมชาย	1	7.69	28. นายสมชาย	1	7.69	28. นายสมชาย	1	7.69	28. นายสมชาย	1
1.29. นายสมชาย	1	2.128	29. นายสมชาย	1	7.69	29. นายสมชาย	1	7.69	29. นายสมชาย	1	7.69	29. นายสมชาย	1
1.30. นายสมชาย	1	2.128	30. นายสมชาย	1	7.69	30. นายสมชาย	1	7.69	30. นายสมชาย	1	7.69	30. นายสมชาย	1

มีความแตกต่างกันในรายละเอียดของความต้องการให้อุทยานแห่งชาติเปิดโอกาส แต่พอสรุปได้ว่า ประชาชนชุมชนท้องถิ่นของอุทยานแห่งชาติต่าง ๆ ต้องการมีโอกาสนั้น คือ มีความรู้ทางภาษาให้มากขึ้น เช่น ภาษาอังกฤษ และจัดการเรียนการสอนความคิดเห็น ให้มีโอกาสนั้นในการหารายได้สามารถค้าขายได้ตลอด และหาเก็บผัก เห็ด บนเขาเพื่อเลี้ยงชีพ เป็นต้น

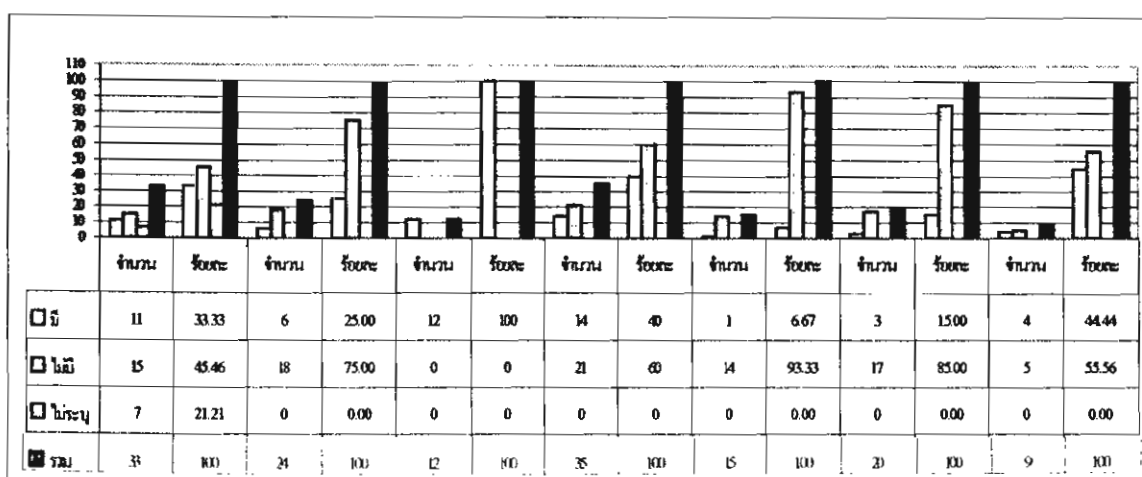
7.4.8 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นปรารถนาจะช่วยเหลือชุมชนแห่งชาติที่กิจกรรมอะไรบ้าง

ตารางที่ 79 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นปรารถนาจะช่วยเหลือชุมชนแห่งชาติที่กิจกรรมอะไรบ้าง													
ผลตอบรับ	จำนวน	ร้อยละ	หมู่คณะ	จำนวน	ร้อยละ	หมู่คณะ	จำนวน	ร้อยละ	หมู่คณะ	จำนวน	ร้อยละ	หมู่คณะ	จำนวน
8.1 ไม่ตอบ	8	16.00	1. ภัยพิบัติ	6	27.26	8.1 ภัยพิบัติ	5	31.25	1. ภัยพิบัติ	6	30.00	1. ภัยพิบัติ	4
8.2 ความปลอดภัยของชีวิต	6	12.00	2. ภัยพิบัติ	2	9.08	8.2 ภัยพิบัติ	3	18.75	2. ภัยพิบัติ	4	20.00	2. ภัยพิบัติ	2
8.3 ถนนหนทาง	3	6.00	3. ถนนหนทาง	2	9.08	8.3 ถนนหนทาง	3	18.75	3. ถนนหนทาง	2	10.00	3. ถนนหนทาง	1
8.4 ถนนหนทางสาธารณะ	3	6.00	4. ถนนหนทาง	2	9.08	8.4 ถนนหนทาง	2	12.50	4. ถนนหนทาง	2	10.00	4. ถนนหนทาง	1
8.5 ถนนหนทางสาธารณะ	3	6.00	5. ถนนหนทาง	1	4.55	8.5 ถนนหนทาง	1	5.88	5. ถนนหนทาง	1	5.00	5. ถนนหนทาง	1
8.6 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	6. ถนนหนทาง	1	4.55	8.6 ถนนหนทาง	1	5.88	6. ถนนหนทาง	1	5.00	6. ถนนหนทาง	1
8.7 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	7. ถนนหนทาง	1	4.55	8.7 ถนนหนทาง	1	5.88	7. ถนนหนทาง	1	5.00	7. ถนนหนทาง	1
8.8 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	8. ถนนหนทาง	1	4.55	8.8 ถนนหนทาง	1	5.88	8. ถนนหนทาง	1	5.00	8. ถนนหนทาง	1
8.9 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	9. ถนนหนทาง	1	4.55	8.9 ถนนหนทาง	1	5.88	9. ถนนหนทาง	1	5.00	9. ถนนหนทาง	1
8.10 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	10. ถนนหนทาง	1	4.55	8.10 ถนนหนทาง	1	5.88	10. ถนนหนทาง	1	5.00	10. ถนนหนทาง	1
8.11 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	11. ถนนหนทาง	1	4.55	8.11 ถนนหนทาง	1	5.88	11. ถนนหนทาง	1	5.00	11. ถนนหนทาง	1
8.12 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	12. ถนนหนทาง	1	4.55	8.12 ถนนหนทาง	1	5.88	12. ถนนหนทาง	1	5.00	12. ถนนหนทาง	1
8.13 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	13. ถนนหนทาง	1	4.55	8.13 ถนนหนทาง	1	5.88	13. ถนนหนทาง	1	5.00	13. ถนนหนทาง	1
8.14 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	14. ถนนหนทาง	1	4.55	8.14 ถนนหนทาง	1	5.88	14. ถนนหนทาง	1	5.00	14. ถนนหนทาง	1
8.15 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	15. ถนนหนทาง	1	4.55	8.15 ถนนหนทาง	1	5.88	15. ถนนหนทาง	1	5.00	15. ถนนหนทาง	1
8.16 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	16. ถนนหนทาง	1	4.55	8.16 ถนนหนทาง	1	5.88	16. ถนนหนทาง	1	5.00	16. ถนนหนทาง	1
8.17 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	17. ถนนหนทาง	1	4.55	8.17 ถนนหนทาง	1	5.88	17. ถนนหนทาง	1	5.00	17. ถนนหนทาง	1
8.18 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	18. ถนนหนทาง	1	4.55	8.18 ถนนหนทาง	1	5.88	18. ถนนหนทาง	1	5.00	18. ถนนหนทาง	1
8.19 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	19. ถนนหนทาง	1	4.55	8.19 ถนนหนทาง	1	5.88	19. ถนนหนทาง	1	5.00	19. ถนนหนทาง	1
8.20 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	20. ถนนหนทาง	1	4.55	8.20 ถนนหนทาง	1	5.88	20. ถนนหนทาง	1	5.00	20. ถนนหนทาง	1
8.21 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	21. ถนนหนทาง	1	4.55	8.21 ถนนหนทาง	1	5.88	21. ถนนหนทาง	1	5.00	21. ถนนหนทาง	1
8.22 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	22. ถนนหนทาง	1	4.55	8.22 ถนนหนทาง	1	5.88	22. ถนนหนทาง	1	5.00	22. ถนนหนทาง	1
8.23 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	23. ถนนหนทาง	1	4.55	8.23 ถนนหนทาง	1	5.88	23. ถนนหนทาง	1	5.00	23. ถนนหนทาง	1
8.24 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	24. ถนนหนทาง	1	4.55	8.24 ถนนหนทาง	1	5.88	24. ถนนหนทาง	1	5.00	24. ถนนหนทาง	1
8.25 ถนนหนทางสาธารณะ	2	4.00	25. ถนนหนทาง	1	4.55	8.25 ถนนหนทาง	1	5.88	25. ถนนหนทาง	1	5.00	25. ถนนหนทาง	1
รวม	96	100											

มีความคล้ายคลึงกันในความปรารถนาของประชาชนชุมชนท้องถิ่นที่จะช่วยเหลือชุมชนแห่งชาติค่านิยม
กิจกรรมต่าง ๆ คือ การศึกษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและ
สิ่งแวดล้อม การเผยแพร่ความรู้แก่กันท่องเที่ยว และอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละอุทยานแห่งชาติ

7.4.9 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีความเห็นไม่ตรงกับอุทยานแห่งชาติหรือไม่

ตารางที่ 80 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีความเห็นไม่ตรงกับอุทยานแห่งชาติหรือไม่														
อุทยานฯ	ชนหมอนหญ้า		หมู่เกาะช้าง		เขาคิชฌกูฏ		น้ำตกพลิ้ว		เขาชะเมา-เขาวง		ทับลาน		ปางศิลา	
มี/ไม่มี	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	11	33.33	6	25.00	12	100	14	40	1	6.67	3	15.00	4	44.44
ไม่มี	15	45.46	18	75.00	-	-	21	60	14	93.33	17	85.00	5	55.56
ไม่ระบุ	7	21.21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	33	100	24	100	12	100	35	100	15	100	20	100	9	100

ตารางกราฟที่ 41 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีความเห็นไม่ตรงกับอุทยานแห่งชาติหรือไม่

ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีความเห็นไม่ตรงกับอุทยานแห่งชาติในระดับที่แตกต่างกัน อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ มีระดับถึงร้อยละ 100 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความไม่เห็นด้วยกับความคิดและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับชุมชนรอบอุทยานแห่งชาติทุกคน รองลงมาคือ อุทยานแห่งชาติปางศิลา ร้อยละ 44.44 อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว ร้อยละ 40 อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ร้อยละ 33.33 อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ร้อยละ 25 อุทยานแห่งชาติทับลาน ร้อยละ 15 และเขาชะเมา – เขาวง ร้อยละ 6.67 ประเด็นของความเห็นไม่ตรงกันจะอยู่ที่ตารางต่อไป

7.4.9.1 ประเด็นของความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนชุมชนท้องถิ่นกับอุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ 81 ประเด็นของความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนชุมชนท้องถิ่นกับอุทยานแห่งชาติ														
รายละเอียดปัญหา	จำนวน	ร้อยละ	หมู่ที่	จำนวน	ร้อยละ	เขต	จำนวน	ร้อยละ	พื้นที่	จำนวน	ร้อยละ	พื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีความคิดเห็น	19	51.36	1. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 1	2	25.00	1. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 1	1	33.33	1. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 1	12	66.66	1. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 1	1	50.00
2. ไม่มีความคิดเห็น	3	8.12	2. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 2	1	12.50	2. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 2	1	33.33	2. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 2	5	27.78	2. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 2	1	50.00
3. ความยาวของเส้นทาง 200 เมตร	4	10.82	3. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 3	1	12.50	3. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 3	1	33.33	3. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 3	1	5.56	3. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 3	1	100
4. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	4. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 4	1	12.50	4. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 4	1	33.33	4. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 4	18	100	4. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 4	1	100
5. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	5. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 5	1	12.50	5. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 5	1	33.33	5. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 5	1	16.67	5. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 5	1	100
6. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	6. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 6	1	12.50	6. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 6	1	33.33	6. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 6	1	16.67	6. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 6	1	100
7. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	7. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 7	1	12.50	7. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 7	1	33.33	7. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 7	1	16.67	7. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 7	1	100
8. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	8. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 8	1	12.50	8. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 8	1	33.33	8. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 8	1	16.67	8. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 8	1	100
9. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	9. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 9	1	12.50	9. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 9	1	33.33	9. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 9	1	16.67	9. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 9	1	100
10. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	10. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 10	1	12.50	10. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 10	1	33.33	10. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 10	1	16.67	10. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 10	1	100
11. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	11. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 11	1	12.50	11. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 11	1	33.33	11. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 11	1	16.67	11. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 11	1	100
12. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	12. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 12	1	12.50	12. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 12	1	33.33	12. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 12	1	16.67	12. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 12	1	100
13. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	13. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 13	1	12.50	13. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 13	1	33.33	13. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 13	1	16.67	13. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 13	1	100
14. การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตอุทยาน	1	2.70	14. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 14	1	12.50	14. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 14	1	33.33	14. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 14	1	16.67	14. เติมน้ำในบ่อน้ำที่ 14	1	100
รวม	37	100												

เมื่อประมวลประเด็นของความเข้าใจไม่ตรงกันของทุก ๆ อุทยานแห่งชาติ มีบางประเด็นที่คล้ายคลึงกัน คือ การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าอุทยานแห่งชาติว่าชาวต่างประเทศคนละ 200 บาท คนไทย 20 บาท นั้นสูงเกินไป ควรลดลง ความเข้มงวดของทางอุทยานแห่งชาติมีมากเกินไป ส่วนความแตกต่างในประเด็นอื่น ๆ จะแตกต่างกันไปตามแต่ละอุทยานแห่งชาติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย การบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออก มีปัญหาของการทำวิจัยที่ว่า หากประสงค์ที่จะให้แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งของภาคตะวันออกมีความยั่งยืนพร้อมๆ กับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะทำได้อย่างไร ขณะนี้อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งมีการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร มีความแตกต่างหรือสอดคล้องกับอย่างไร สามารถที่จะวัดหรือจัดระดับความสามารถการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้แบบจำลองการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไปวัดความแตกต่างได้หรือไม่ และแบบจำลองที่นำมาเป็นแนวทางศึกษาค้นคว้าจะสามารถสรุปเป็นแนวทางที่จะสร้างมาตรฐานการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่อุทยานแห่งชาติอื่นๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ ได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงต้องการทราบถึงการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งว่ามีการบริหารและการจัดการให้ทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืนอย่างไร สามารถเปรียบเทียบและจัดระดับความสามารถในการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ตลอดจนการได้ทดสอบแบบจำลองการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติได้เพียงใด และสามารถพัฒนาเป็นแนวทางเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ

1. ผลการศึกษาสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบจำลองการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ออกแบบให้มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอยู่ 4 ประการและมีกิจกรรมชี้วัดการบริหารและการจัดการ 48 ตัว เมื่อนำไปทดสอบกับอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งแล้วพบว่า อุทยานแห่งชาติทั้งหมดมีการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับตั้งแต่ ร้อยละ 79.18 ขึ้นไปถึงร้อยละ 89.58 ของแบบจำลอง แสดงว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นบนพื้นฐานของการบริหารและการจัดการเชิงอนุรักษ์เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืนนั้น อุทยานแห่งชาติในกลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติได้ในระดับน่าพึงพอใจมาก คือปฏิบัติได้มากกว่า 3 ใน 4 ของ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่อุทยานแห่งชาติของภาคตะวันออกยังมิได้ดำเนินการประกอบด้วย การทำ Landmark บ่งบอกการเดินทางมาถึงอุทยานแห่งชาติ การเผยแพร่ความรู้และการแนะนำอุทยานแห่งชาติทางสื่อ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) การกำหนดเขตอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรม การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่อ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรม การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมที่อุทยานแห่งชาติสามารถรองรับได้ การกำหนดให้มีระยะเวลาปิด – เปิด การบำบัดน้ำเสีย การหมุนเวียนการใช้พื้นที่เพื่อบริการนักท่องเที่ยว การเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมและการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือกับประชาชนชุมชนท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการ

ขณะเดียวกันก็พบว่าอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง มีระดับความสามารถในการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แตกต่างกันเล็กน้อย คือในตัวชี้วัด 48 ตัวนั้นอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง ปฏิบัติได้ถึง 43 ตัว น้ำตกพลิ้ว 42 ตัว หมู่เกาะช้าง เขาคิชฌกูฏและทับลาน ปฏิบัติได้ 41 ตัว และเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด 40 ตัว และปางสีดา 38 ตัว และหากแยกพิจารณาระหว่างอุทยานแห่งชาติทางบกและทางทะเล จะพบว่าเกือบจะไม่แตกต่างกันในด้านความสามารถในการบริหารและการจัดการเท่าใดนัก คืออุทยานแห่งชาติทางบก สามารถปฏิบัติได้ 41 ตัว ขณะที่อุทยานแห่งชาติทางทะเลปฏิบัติได้ 40.5 ตัวชี้วัด

ปัญหาและอุปสรรคในความสามารถการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติทางทะเลต่ำกว่าอุทยานแห่งชาติทางบก อาจเป็นเพราะมีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยากต่อการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการอนุรักษ์ การตั้งถิ่นฐานของเอกชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติทางทะเล ทำให้การบริหารและการจัดการในด้านอนุรักษ์มีอุปสรรคไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ เช่น บริเวณหาดทรายขาว ของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง หาดทรายแก้ว อ่าววงเดือน ฯลฯ บนเกาะเสม็ด ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ขณะที่อุทยานแห่งชาติทางบกเกือบจะไม่พบปัญหาเช่นนี้ชัดเจน

แนวทางการกำหนดมาตรฐานการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ

จากผลการปฏิบัติของอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ที่สามารถดำเนินการด้านการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับตั้งแต่ร้อยละ 79.18 ขึ้นไปถึงร้อยละ 89.58 ของแบบจำลอง ทำให้มั่นใจได้ว่าแนวทางของการอนุรักษ์บางประการที่ยังไม่ได้ปฏิบัตินั้นมีความสามารถที่จะดำเนินการได้ ดังนั้นหากจะเขียนเป็นแนวทางการกำหนดมาตรฐานการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถเขียนได้ดังนี้

องค์ประกอบของมาตรฐานการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี 4 องค์ประกอบ คือ

1. เอกลักษณ์และความโดดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม
2. การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว (การสร้างนักท่องเที่ยวคุณภาพ)
3. การบริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยหลักการอนุรักษ์
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนท้องถิ่น

องค์ประกอบทั้ง 4 จะมีตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ทิศทางและความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนี้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้การปฏิบัติ
1. เอกลักษณ์และความโดดเด่นของ ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม	1.1 หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยว บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ และความโดดเด่นโดยภาพรวมของ ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่ง ท่องเที่ยวนั้น 1.2 มีการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ภาวะเสี่ยง และ ภาวะคุกคามของแหล่งท่องเที่ยว 1.3 มีการสร้างสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอก (Landmark) ให้นัก ท่องเที่ยวทราบว่าได้เดินทางมาถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นแล้ว
2. การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว (การสร้างนักท่องเที่ยวคุณภาพ)	2.1 มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวนอกเขต แหล่งท่องเที่ยว โดยวิธี 2.1.1 หนังสือ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เอกสารแนะนำ แหล่งท่องเที่ยว 2.1.2 การเผยแพร่ทางสื่อสาธารณะ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ 2.2 มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวภายใน แหล่งท่องเที่ยว โดยวิธี 2.2.1 จัดบอร์ดส่งเสริมการศึกษา ณ จุดต่างๆ 2.2.2 แผ่นพับแนะนำแหล่งท่องเที่ยว 2.2.3 การบรรยายวิชาการแก่นักท่องเที่ยว 2.2.4 มีมัคคุเทศก์นำทางและให้ความรู้ 2.2.5 มีศูนย์วิชาการและนิทรรศการ 2.2.6 มีระบบจัดการเชิงอนุรักษ์ในการให้โอกาสนัก ท่องเที่ยวได้เข้าเห็นความโดดเด่น 2.2.7 มีการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ 2.2.8 มีการประสานงานกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวทั้งระดับท้องถิ่นหรือต่างถิ่น โดยมีการ ถ่ายทอดความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้การปฏิบัติ
3. การบริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยหลักการอนุรักษ์	3.1 ทำแผนแม่บทการบริหารและการจัดการเพื่อความยั่งยืน 3.2 กำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ อาทิ เขตบริการนักท่องเที่ยว เขตพักอาศัย เขตอนุรักษ์ ฯลฯ 3.3 เขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดพื้นที่อ่อนไหว และพื้นที่ทนทานต่อการเสื่อมโทรม 3.4 ลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรม 3.5 กำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว 3.6 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องเหมาะสมกับทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว 3.7 กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ 3.8 กำหนดระยะปิด – เปิด พื้นที่ท่องเที่ยว 3.9 กำหนดให้มีการสลับหมุนเวียนการใช้พื้นที่ท่องเที่ยว 3.10 กำหนดแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวกระจุกตัวอยู่มากเกินไปในบางพื้นที่ท่องเที่ยว 3.11 นำเสนอทางเลือกที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยว เพื่อกระจายนักท่องเที่ยว แบ่งเบาจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากจนแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งรับภาระไม่ได้ 3.12 ถ่ายทอดความรู้เชิงอนุรักษ์ให้นักท่องเที่ยว ณ จุดท่องเที่ยวต่างๆ อย่างเหมาะสม 3.13 จัดที่พักอาศัยของบุคลากร และที่พักแรมของนักท่องเที่ยว ให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติแวดล้อม 3.14 เส้นทางคมนาคม ความสะดวกในการเข้าถึงและเดินทางออก ณ แหล่งท่องเที่ยว ไม่ส่งผลกระทบหรือมีผลกระทบน้อย ที่สุดต่อทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม 3.15 มีมาตรการประหยัคสาธารณูปโภค มีระบบ ปิด – เปิด น้ำ และไฟฟ้าอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้การปฏิบัติ
	3.16 มีระบบจัดการอย่างเหมาะสมกับ ก. ขยะมูลฝอย ข. น้ำเสีย ค. กองไฟ แก๊มป์ไฟ ง. เสียงรบกวนจากนักท่องเที่ยว จ. สถานที่จอดรถนักท่องเที่ยว ฉ. บริการอาหาร – เครื่องดื่ม และของที่ระลึก 3.17 ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม 3.18 มีโครงการและกิจกรรมการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม 3.19 มีระบบเฝ้าติดตาม และตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม 3.20 มีกิจกรรมความร่วมมือกับประชาชนชุมชนท้องถิ่นในการช่วยดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม 3.21 มีมาตรการแก้ไข และป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดซ้ำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม 3.22 ประชุมทบทวนการบริหารและการจัดการ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมเสมอๆ 3.23 มีระบบคัดเลือกบุคลากรที่มุ่งเน้นความรู้ความเข้าใจในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม 3.24 ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอๆ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้การปฏิบัติ
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนท้องถิ่น	4.1 มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกับองค์กรที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นๆ
	4.2 มีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม เช่น การเป็นสมาชิกอาสาพิทักษ์ป่าไม้ ฯลฯ
	4.3 มีการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม แก่ประชาชนชุมชนท้องถิ่น
	4.4 ให้ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีโอกาสร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ ลูกหาบหรืออื่นๆ
	4.5 เปิดโอกาสให้แสวงหารายได้จากการท่องเที่ยว เช่น จำหน่ายอาหาร ของที่ระลึก จัดการท่องเที่ยว นำการท่องเที่ยว และอื่นๆ

2. นักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง จะพบชาวต่างประเทศมากที่อุทยานแห่งชาติทางทะเล คือ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า และหมู่เกาะเสม็ด กับอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยจะกระจายท่องเที่ยวอยู่ทุกๆ อุทยานแห่งชาติ อย่างไรก็ตามพอสรุปได้ภาพของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 นักท่องเที่ยวชาวไทย

- 2.1.1 มีทั้งชายและหญิงในจำนวนใกล้เคียงกัน
- 2.1.2 อายุของนักท่องเที่ยวที่ไปยังอุทยานแห่งชาติทางบก ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัย 15 – 20 ปี แต่อุทยานแห่งชาติทางทะเลจะพบว่ามียุวัย 26 – 35 ปี เป็นส่วนใหญ่ ความแตกต่างของวัยนักท่องเที่ยวอาจเป็นผลมาจากพื้นฐานการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติทางบกมีการปีนเขา เทียวและเล่นน้ำตก ซึ่งเหมาะกับวัยหนุ่มสาว ขณะที่อุทยานแห่งชาติทางทะเล มีลักษณะการท่องเที่ยวที่ผ่อนคลาย ชมทัศนียภาพ ไม่โลดโผนเหมาะกับคนที่มีอายุมากขึ้น
- 2.1.3 นักท่องเที่ยวที่ไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติทางบกส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมปลายถึงอนุปริญญา แต่อุทยานแห่งชาติทางทะเลส่วนใหญ่จบปริญญาตรี

- 2.1.4 ผู้มีอาชีพรับจ้างและประกอบธุรกิจส่วนตัวเป็นนักท่องเที่ยวที่มายังอุทยานแห่งชาติมากที่สุด และยังพบว่าที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวจำนวนมากเป็นข้าราชการ
- 2.1.5 เพื่อนหรือมิตรใกล้ชิดเป็นผู้แนะนำให้มาท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาตินี้ นอกจากนั้นยังรับรู้หรือรู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากสื่อมวลชน ประเพณีวิทยุ โทรทัศน์ และรับรู้จากหนังสือพิมพ์ และเอกสารของอุทยานแห่งชาติน้อยที่สุด
- 2.1.6 ความต้องการได้พบเห็นได้สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติทางบก คือ น้ำตก ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ของป่าดิบชื้น ส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล คือ น้ำทะเลใสสะอาด หาดทรายขาว
- 2.1.7 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบจุดเด่นและเอกลักษณ์ของอุทยานแห่งชาติที่เข้าไปท่องเที่ยว และต้องการได้พบเห็นได้สัมผัสกับความงดงามทางธรรมชาติเหล่านั้น อันได้แก่ การได้เดินชายหาดทรายขาวสะอาด เล่นน้ำทะเลใสสะอาด ณ อุทยานแห่งชาติทางทะเลทั้งสองแห่ง และการได้พบเห็นป่าไม้ ระบบนิเวศป่าดิบชื้นและป่าดิบแล้ง และได้เล่นน้ำตก ณ อุทยานแห่งชาติทางบก
- 2.1.8 ก่อนเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวทราบและไม่ทราบข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติในจำนวนใกล้เคียงกัน ดังนั้นหากต้องการสร้างนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติควรดำเนินการเผยแพร่ความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมสู่สังคมด้วยวิธีการต่างๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้สื่อมวลชนประเพณีวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเอกสารแผ่นพับของอุทยานแห่งชาติ ส่วนการถ่ายทอดความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมขณะที่นักท่องเที่ยวกำลังท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานชาตินั้น อุทยานแห่งชาติทางทะเลเช่น บริเวณชายหาดต่างๆ บนเกาะเสม็ด ควรมีบอร์ดประชาสัมพันธ์ด้านความรู้และคุณค่าของระบบนิเวศชายฝั่งทะเลเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันบริเวณน้ำตกของอุทยานแห่งชาติทางบกก็สมควรเพิ่มบอร์ดหรือข้อมูลที่เน้นความรู้และคุณค่าของระบบนิเวศป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ทรัพยากรน้ำ (น้ำตก) หลากๆ แห่งของแหล่งท่องเที่ยว การจัดไว้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและศูนย์นิทรรศการยังไม่เพียงพอ เพราะนักท่องเที่ยวบางส่วนไม่สนใจเข้าไปในศูนย์ดังกล่าว
- 2.1.9 นักท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 90 ที่เดินทางมายังอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่ง ได้แสดงความตั้งใจจะกลับมาอีก แสดงว่าคุณค่าและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนการบริหารและการจัดการดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติ

สามารถสร้างความพึงพอใจและประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริหารและการจัดการในเชิงอนุรักษ์ที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งดำเนินการนั้น สามารถเรียงลำดับความพอใจจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว เขาชะเมา-เขาวง เขาคิชฌกูฏ เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ปางสีดา หมู่เกาะช้างและทับลาน

- 2.1.10 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ประสงค์ให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังมุ่งไปที่ความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของแต่ละอุทยานแห่งชาติ คือ ต้องการให้เกิดความยั่งยืนของชายหาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใสสีสดใส น้ำตกและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

นักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในการช่วยให้แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติมีความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม โดยการช่วยกันรักษาความสะอาด ไม่ทิ้งขยะ และไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม

2.2 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

อุทยานแห่งชาติที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ อุทยานแห่งชาติทางทะเล เขาแหลมหญ้า และหมู่เกาะเสม็ด กับหมู่เกาะช้าง ผลการศึกษาจะอภิปรายและสรุปผล การศึกษาได้ดังนี้

- 2.2.1 นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย – หญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน
- 2.2.2 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุในวัยหนุ่มสาวคือ 21 – 30 ปี
- 2.2.3 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า
- 2.2.4 อาชีพส่วนใหญ่เป็นการประกอบกิจการส่วนตัว รองลงมาคือ งานภาครัฐกิจและข้าราชการ
- 2.2.5 เชื้อชาติของนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ อังกฤษ รองลงมาคือ เดนมาร์ก เยอรมัน อเมริกัน สวีเดน เนเธอร์แลนด์ และอิสราเอล ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรป และ มาจากยุโรปตะวันตกมากที่สุด รองลงมาคือ ยุโรปใต้
- 2.2.6 นักท่องเที่ยวรู้จักอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวโดยเพื่อนบอกมากที่สุด รองลงมาคือ จากสื่ออินเทอร์เน็ต เอกสารแนะนำการท่องเที่ยวและจากบริษัทท่องเที่ยว มีข้อสังเกตว่า การรับรู้แหล่งท่องเที่ยวและอุทยานชาตินั้น เขาไม่ได้รับรู้ถึงความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและอุทยานแห่งชาติมาก่อนเลย จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องเพิ่มข้อมูลที่ให้ความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

ของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเข้าไปในการเผยแพร่ต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้
นั้นระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติและได้ท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ
ก็จำเป็นต้องเพิ่มการเผยแพร่ความรู้และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ
ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาต่างประเทศเช่น ภาษาอังกฤษให้
นักท่องเที่ยวทราบ เช่น การจัดบอร์ด แผ่นพับและเอกสารอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการ
ดังกล่าวก็เพราะมากกว่าครึ่งของนักท่องเที่ยวไม่ทราบเรื่องนี้เลย

2.2.7 แหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติทั้ง 2 แห่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทาง
มายังอุทยานแห่งชาติคือ หาดทรายแก้ว อ่าวพร้าว อ่าววงเดือน และหาดแม่รำพึง
ของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ส่วนที่อุทยานแห่งชาติ
หมู่เกาะช้าง นักท่องเที่ยวนิยมไปที่ หาดทรายขาว หาดไก่แบ้ น้ำตกคลองพลู และ
น้ำตกธารมะยม

2.2.8 นักท่องเที่ยวอยากกลับมาอีกหรือไม่ พบว่ามากกว่าร้อยละ 70 มีความประสงค์จะ
เดินทาง กลับมายังอุทยานแห่งชาติทั้ง 2 แห่งอีก ด้วยเหตุผลดังนี้

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง มีความประทับใจในความงดงามของ
ธรรมชาติ ปะการัง ทะเลสวย ชายหาดทรายสวย แสงแดดดี ป่าดิบอุดมสมบูรณ์
ที่พักราคาถูก และที่สำคัญมากคือ ประชาชนเป็นมิตร

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด มีความประทับใจใน
ความงดงามของชายหาดทราย หาดทรายแก้ว น้ำทะเลใสสวย แสงแดด อาหาร
ไม่แพง และที่สำคัญมากคือ ประชาชนเป็นมิตร

การที่มีผู้นิยมและตั้งใจจะกลับมาอีกเป็นจำนวนร้อยละ 70 นั้น เป็นนิมิตร
หมายที่ดีประการหนึ่งคือ เขาพึงพอใจ และนักท่องเที่ยวเหล่านั้นจะเป็นเหมือน
จั่วของการเผยแพร่ต่อไป จะมีการแนะนำไปยังเพื่อนสนิท มิตรสหายต่างๆ อีก
ต่อๆ ไป จะทำให้อุทยานแห่งชาติทางทะเลจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากขึ้น
ในอนาคต

มีนักท่องเที่ยวจำนวนน้อยกว่าร้อยละ 30 ไม่ประสงค์จะเดินทางกลับมาอีก
ด้วยเหตุผลดังนี้ อาคารที่พัก บังกะโลอยู่กันอย่างหนาแน่นและราคาแพง นักท่องเที่ยว
จำนวนมาก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยชอบทำให้แหล่งท่องเที่ยวสกปรก
เป็นความเห็นของนักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง ส่วนอุทยานแห่งชาติ
เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวมีความเห็นในเชิงลบดังนี้คือ ราคาที่
พักสูงเกินไป แหล่งท่องเที่ยวสกปรก ค่าธรรมเนียมเข้าอุทยานแห่งชาติ 200 บาท
ต่อคน เป็นอัตราที่สูงเกินไป การอนุญาตให้เรือและเจ็ตสกีวิ่งตามชายฝั่งรบกวน

นักท่องเที่ยวอาจก่อให้เกิดอันตรายและมีผลเสียต่อคุณภาพน้ำทะเล และสุดท้ายคือ มีสุนัขมากมายบริเวณชายหาด (ปัจจุบันได้ขำว่าลดน้อยลงไปแล้ว)

- 2.2.9 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่สามารถระบุได้ว่าต้องการให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งใด ภายในอุทยานแห่งชาติทั้ง 2 มีความยั่งยืน คือมีมากถึงร้อยละ 73.81 และร้อยละ 74.42 ของนักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง และอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ดตามลำดับ

นักท่องเที่ยวส่วนน้อยที่ระบุได้ก็คือต้องการให้แหล่งท่องเที่ยว ป่าดิบชื้น น้ำตก ชายหาดทรายขาว น้ำทะเล และหมู่บ้านชาวประมงบางส่วนของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างมีความยั่งยืน ในขณะที่เดียวกันกับอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและเกาะเสม็ด คือ ชายหาดทราย น้ำทะเลใส และแนวป่าไม้บนเกาะ

- 2.2.10 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจการบริหารและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในระดับต่างกันระหว่างอุทยานแห่งชาติทางทะเลทั้งสองแห่ง คือ

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ร้อยละ 61.91 พึงพอใจปานกลางขึ้นไปถึงมากที่สุด ขณะที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด มีความพึงพอใจระดับเดียวกันร้อยละ 46.52 ข้อมูลดังกล่าวทำให้น่าพิจารณาว่าผลงานด้านนี้ของอุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งยังต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้มากขึ้นอีก ให้เห็นเป็นชิ้นงานชัดเจนมากขึ้นอีก อย่างไรก็ตามพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ก่อให้เกิดความสกปรกความไม่สงบ ก็อาจเป็นภาพสะท้อนต่อการบริหารและการจัดการเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติด้วยเช่นกัน

- 2.2.11 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความคิดเห็น เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติมีความยั่งยืน ความคิดเห็นที่ได้มาพอสรุปได้ว่า การควบคุมจำนวนรถและบังกะโล ช่วยดูแลความสะอาดบนชายหาดและแหล่งท่องเที่ยวและการลดจำนวนขยะมูลฝอย ขณะเดียวกันการแยกพื้นที่เรือเจ็ตสกีออกจากพื้นที่ว่ายน้ำเล่น

3. บุคลากรของอุทยานแห่งชาติ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ที่อุทยานแห่งชาติ คือบุคคลสำคัญอย่างยิ่งที่จะร่วมช่วยให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานชาตินั้น ๆ ผลการศึกษครั้งนี้ได้ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยดังนี้

- 3.1 บุคลากรส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง เนื่องจากประเภทของงานและหน้าที่การปฏิบัติงานเน้นหนักทางด้านการป้องกันและปราบปราม บุคลากรส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

- 3.2 บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในวัย 21 – 40 ปี เป็นวัยที่มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวเหมาะสมกับหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติ
- 3.3 พื้นฐานการศึกษาของบุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติการด้านการป้องกันปราบปราม แต่ฝ่ายบริหารงานมีวุฒินุปริญญาและปริญญาขึ้นไป
- 3.4 บุคลากรทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบดีกว่าอุทยานแห่งชาติที่ตนปฏิบัติงานอยู่นั้นมีความโดดเด่นและเอกลักษณ์จุดอ่อนไหวของการเสื่อมโทรมและภาวะเสี่ยงและคุกคามต่อทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการปฏิบัติการเพื่อความยั่งยืนของอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติจะไม่ผิดเป้าหมายไม่หลงทาง เพราะต่างเห็นภาพเป้าหมายชัดเจนเหมือนกันหมด ซึ่งจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมที่ชัดเจนของอุทยานแห่งชาติทางทะเลคือ ชายหาดทราย ปะการัง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบกคือ ทรัพยากรป่าไม้ น้ำตก และสัตว์ป่า ภาวะคุกคามที่บุคลากรส่วนใหญ่ระบุชัดเจนคือ การบุกลุกลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การหิยฉวยปะการัง การควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ได้ และการจัดการกับขยะมูลฝอย
- 3.5 บุคลากรมากกว่าร้อยละ 70 ของอุทยานแห่งชาติได้รับการฝึกอบรมให้เข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมีบ้างที่ปฏิบัติงานในสำนักงานด้านงานธุรการ ขณะเดียวกันก็พบว่ามีการไปฝึกอบรมครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ.2543 (คือก่อนปีที่ทำการวิจัย 1ปี) แสดงว่ายังมีความทันสมัย และเชื่อมั่นได้ว่าความรู้จากการฝึกอบรมจะยังทันสมัยและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมต่าง ๆ
- 3.6 การเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจถึงทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติเพื่อเป็นผู้นำทาง เป็นมัคคุเทศก์ เป็นวิทยากรได้มีการดำเนินการในทุกอุทยานแห่งชาติ แต่จะพบน้อยหนอยที่อุทยานแห่งชาติที่มีนักท่องเที่ยวไม่มากนัก เช่น อุทยานแห่งชาติทับลานและปางสีดา ซึ่งทั้ง 2 อุทยานแห่งชาตินี้ก็น่าจะเริ่มพัฒนาบุคลากรเพื่อการนี้ให้มากขึ้น
- 3.7 อุทยานแห่งชาติทุกแห่งมีระเบียบและแนวทางให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติชัดเจนแล้ว
- 3.8 บุคลากรมีความรักและภูมิใจในอุทยานแห่งชาติที่ตนทำงานอยู่เพียงใด บุคลากรเกือบทั้งหมดมีความรักและภูมิใจในระดับมากและมากที่สุด อุทยานแห่งชาติที่มีบุคลากรแสดงความรักและภูมิใจอุทยานแห่งชาติที่ปฏิบัติงานอยู่ จากมากไปหาน้อยดังนี้ อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง น้ำตกพลิ้ว เขาคิชฌกูฏ เกาะช้าง เขาแหลมหญ้าและหมู่เกาะเสม็ด ทับลานและปางสีดา เมื่อบุคลากรส่วนใหญ่แสดงความรักและภูมิใจในองค์กร (อุทยานแห่งชาติ) ทำให้มั่นใจได้ว่าการบริหารและการจัดการภายในองค์กรมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำพาบุคลากรให้ปฏิบัติงานเพื่อการปกป้อง คุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่ง

ชาติให้ยั่งยืน อันจะเป็นผลให้เกิดความยั่งยืนต่อแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. ประชาชนชุมชนท้องถิ่น

จากการศึกษาประชาชนชุมชนท้องถิ่นพบว่า

- 4.1 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นที่ดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเป็นหญิงมากกว่าชาย และเป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ โดยการเข้ามาค้าขายอาหาร ของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง สำหรับพื้นฐานการศึกษาของประชาชนชุมชนท้องถิ่นพบว่า จบประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาคือมัธยมศึกษา และอุดมศึกษาตามลำดับ แต่พบว่าอุทยานแห่งชาติทางทะเล ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีพื้นฐานการศึกษาสูงกว่าคือมีระดับอุดมศึกษา เช่น อนุปริญญา (ป.ว.ศ.) และปริญญาตรีหรือสูงกว่า ความแตกต่างดังกล่าวเป็นผลของการปรับตัวทางสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะตลาดการท่องเที่ยวเพื่อรองรับชาวต่างประเทศ ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีการปรับตัว มีผู้ที่มีการศึกษาสูงขึ้นเดินทางเข้าไปตั้งถิ่นฐาน เช่น ที่เกาะเสม็ด และเกาะช้าง เป็นต้น
- 4.2 อาชีพของประชาชนชุมชนท้องถิ่น ที่อุทยานแห่งชาติทางบกประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีอาชีพทางเกษตรกรรม รับจ้างและธุรกิจส่วนตัว แตกต่างไปกับอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่มีอาชีพรับจ้างในธุรกิจการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร และงานบริการ ซึ่งอาชีพดังกล่าวมีผลต่อรายได้ควบคู่กันไปด้วย พฤติกรรมสังคมของประชาชนชุมชนท้องถิ่นอุทยานแห่งชาติทะเลจะแสดงออกถึงพฤติกรรมเชิงพาณิชย์ชัดเจน ขณะที่พฤติกรรมสังคมของประชาชนชุมชนท้องถิ่นของอุทยานแห่งชาติทางบกแสดงถึงพฤติกรรมเชิงพาณิชย์น้อยกว่า และเป็นพฤติกรรมเพื่อยังชีพ (Subsistence) ชัดเจน ขณะที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นบางส่วนขาดโอกาสในการแสวงหารายได้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ ก็ด้วยสาเหตุของความไม่ชัดเจนว่าจะทำอะไรดี และบางรายไม่สามารถทำได้เพราะอุทยานแห่งชาติไม่อนุญาตให้ปฏิบัติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทยานแห่งชาติทางบก
- 4.3 บทบาทของประชาชนชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมกับการอุทยานแห่งชาติด้านการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติทับลานให้โอกาสประชาชนชุมชนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับอุทยานแห่งชาติอื่น ๆ อุทยานแห่งชาติทางทะเลเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนท้องถิ่นในการเสนอข้อคิดเห็นในการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติ ในอนาคตอุทยานแห่งชาติควรส่งเสริมให้ประชาชนชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมกับการอุทยานแห่งชาติในด้านการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพราะเป็นการเพิ่มแนวร่วมในพื้นที่รอบ ๆ อุทยานแห่งชาติในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความ

ร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรเอกชนที่อยู่รอบอุทยานแห่งชาติและเหตุที่ไม่ได้ร่วมด้วยเป็นเพราะว่าอุทยานแห่งชาติไม่ได้เชิญหรือไม่เปิดโอกาสให้ ทั้ง ๆ ที่เต็มใจจะเข้าช่วยอยู่แล้ว นอกจากนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นควรมีมากขึ้น ทั้ง ๆ ที่ทุกอุทยานแห่งชาติได้พยายามดำเนินการอยู่แล้ว

4.4 ประชาชนชุมชนท้องถิ่นอยากให้อุทยานแห่งชาติเปิดโอกาสให้ทำอะไรบ้าง และขณะนี้ได้ช่วยอุทยานแห่งชาติทำอะไรบ้าง

สิ่งที่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นปรารถนาจะช่วยอุทยานแห่งชาติคือ การรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

ประชาชนชุมชนท้องถิ่นต้องการให้อุทยานแห่งชาติเปิดโอกาสให้ เช่น ต้องการให้ช่วยพัฒนาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น (อุทยานแห่งชาติทางทะเล) ต้องการเข้าไปช่วยคิดช่วยทำให้โอกาสมีรายได้จากการท่องเที่ยวและให้โอกาสในการเก็บพืชผล ผักหญ้า หน่อไม้ ในช่วงเวลาเพื่อเป็นอาหาร เช่น คอดันถั่วฝักยาวของอุทยานแห่งชาติทางบก เป็นต้น

4.5 อุทยานแห่งชาติกับประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีปัญหาความคิดเห็นไม่ตรงกันอยู่บ้าง อาทิเช่น การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าอุทยานแห่งชาติที่มีการวิจารณ์กันว่า 200 บาทต่อคนของชาวต่างประเทศ 20 บาทสำหรับคนไทย เป็นต้น ปัญหาความเข้มงวดของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติที่มีมากจนดูเหมือนประชาชนชุมชนท้องถิ่นกับอุทยานแห่งชาติเป็นศัตรูกัน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ควรขจัดให้หมดไปโดยการมีส่วนร่วมในการอยู่ร่วมกัน อุทยานแห่งชาติควรมีฝ่ายชุมชนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมประสานกับชุมชนท้องถิ่น ควรมีการประเมินผลความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่นเป็นระยะ ๆ

5. ข้อเสนอแนะ

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากจะมีการศึกษาวิจัยสืบเนื่องต่อไปดังนี้

5.1 แบบจำลองการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่นำไปทดสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติกับอุทยานแห่งชาติทั้ง 7 แห่งในภาคตะวันออกแล้ว มีความเชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถนำไปเป็นแนวทางกำหนดเป็นมาตรฐานการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ ได้ โดยคณะผู้วิจัยได้สรุปไว้เรียบร้อยแล้วในเนื้อหาบทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะเรื่องแนวทางการกำหนดมาตรฐานการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ

- 5.2 การสร้างความเชื่อมั่นในแบบจำลองที่ได้ทดลองศึกษาโดยใช้อุทยานแห่งชาติ 7 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้ออกไปแล้วนั้น หากนำแบบจำลองที่ปรับปรุงแล้วจากผลการวิจัยครั้งนี้ไปทดลองศึกษาวิจัยร่วมกับอุทยานแห่งชาติที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในแต่ละภาคของประเทศไทย ผลที่จะได้จะทำให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาแบบจำลองดีขึ้นจนสรุปเป็นแนวทางมาตรฐานการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับอุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี
- 5.3 ผลการศึกษาที่แสดงถึงระดับความสามารถในการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรจะเป็นหัวข้อและแนวทางในการศึกษากับอุทยานแห่งชาติต่างๆ ทั่วประเทศและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ อีก การบ่งบอกผลการจัดการระดับจะเป็นแรงกระตุ้นให้มีการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการให้แหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืนได้มากขึ้น
- 5.4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงใต้ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมทั้งขณะที่เขาท่องเที่ยวอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและนอกเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อสร้างนักท่องเที่ยวคุณภาพเชิงนิเวศมากขึ้น
- 5.5 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงพื้นที่บริการ (Service Area) ของอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งว่าพื้นที่ใดที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาอุทยานแห่งชาติมาก พื้นที่ใดมาน้อย โดยแบ่งเป็นพื้นที่บริการหลัก (Core Service Area) พื้นที่บริการรอง (Secondary Service Area) และบริเวณขอบของพื้นที่บริการ (Fringe Service Area) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่จะประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารของอุทยานแห่งชาติได้ชัดเจนเป็นระบบมีขอบเขตการดำเนินการชัดเจนและจะทำให้ประหยัดเวลาและทรัพยากรในการประชาสัมพันธ์ได้ดีขึ้น
- 5.6 ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนท้องถิ่นรอบๆ อุทยานแห่งชาติเป็นเรื่องเฉพาะ เพื่อให้ทราบและกำหนดเป็นแนวทางได้ชัดเจนขึ้น
- 5.7 จึงควรมีการนำแบบจำลองที่เสนอเป็นแนวทางแล้วไปตรวจสอบกับอุทยานแห่งชาติยอดนิยม 10 อันดับแรกของประเทศไทย และให้มีการศึกษารูปแบบการบริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทอันจะเป็นวิถีสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในกับพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) หรือสภาตำบล (ส.ต.) อำเภอ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรุงเทพฯ มิถุนายน 2542
2. โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว มีนาคม 2544
3. กรมป่าไม้ สำนักงานโครงการจัดการทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ข้อมูลพื้นฐานแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดปราจีนบุรี นครราชสีมา กรุงเทพฯ : 2536-2540
4. กรมป่าไม้ สำนักงานโครงการจัดการทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ข้อมูลพื้นฐานแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดปราจีนบุรี (สระแก้ว) กรุงเทพฯ : 2536-2540
5. กรมป่าไม้ สำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ ข้อมูลพื้นฐานแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด กรุงเทพฯ : 2540-2544
6. กรมป่าไม้ สำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ ข้อมูลพื้นฐานแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี กรุงเทพฯ : 2543-2547
7. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ กรุงเทพฯ : 2540
8. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เอกสารประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว เล่ม 1 สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศ กรุงเทพฯ : 2540
9. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนา การท่องเที่ยวของหมู่เกาะและชายฝั่งทะเลจังหวัดตราด กรุงเทพฯ : 2537
10. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ กรณีภาคใต้ กรุงเทพฯ : 2538
11. กรมป่าไม้ ส่วนอุทยานแห่งชาติและสวนอุทยานแห่งชาติทางทะเล รายงานสถิติรายปี 2534-2539
12. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เอกสารประกอบการสัมมนา พัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืนครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : 2539
13. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและชมรมสื่อสารมวลชนส่งเสริมการท่องเที่ยว เอกสารสรุปผลการสัมมนาพัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน กรุงเทพฯ : 2537
14. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รายงานสถิติประจำปี 2539
15. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ อัสชา จำกัด กรุงเทพฯ : 2544

16. ผศ.ดร.ครรชิตี เอมพันธ์และคณะ “สรุปประสบการณ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภาคกลาง” เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายใต้โครงการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ : 2545 หน้า 45-55
17. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โครงการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล กรุงเทพฯ : 2543 หน้า 36-59 68-69)
18. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรุงเทพฯ : ฉบับที่ 18 เล่มที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2545 หน้า 14-17
19. ผศ.ดร.ครรชิตี เอมพันธ์และผศ.สุรเชษฐ์ เขษมมาส “สรุปประสบการณ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภาคกลาง” เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายใต้โครงการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2545 หน้า 45-55
20. นำชัย หนูผล การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ : 2542 หน้า 20-21

ภาคผนวก

แบบสำรวจ
การบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
อุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออก

.....

1. ชื่ออุทยานแห่งชาติ _____
2. ชื่อผู้ดำเนินการสำรวจ _____
3. ชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
4. วัน เดือน ปี ที่ทำการสำรวจ _____
5. ผู้รับรองผลการสำรวจ _____

แบบสำรวจฉบับนี้จะแบ่งเนื้อหาในการสำรวจออกเป็น 4 องค์ประกอบและดัชนีย่อยๆ (ดังในแบบจำลอง) ดังนี้

1. การแสดงหรือบ่งบอก เอกลักษณ์และความโดดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ภาวะเสี่ยง และภาวะคุกคามของอุทยานแห่งชาติ
2. การสร้างนักท่องเที่ยว และองค์กรที่จัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการท่องเที่ยว
3. การบริหารการจัดการการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว หรือของอุทยานแห่งชาติ
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

กิจกรรมการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ยังไม่มีแผนงาน หรือความชัดเจน (0)	มีแผนงานแล้วมี ความชัดเจนแล้ว (1)	เริ่มปฏิบัติ 1-3 ปี(2)	ปฏิบัติประจำแล้ว(3)	หมายเหตุ
1. การแสดงหรือบอกเอกลักษณ์ ความโดดเด่น ของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม					
1.1 เอกลักษณ์ และความโดดเด่นด้าน					
ก. ภูมิทัศน์.....					
ข. ภูมิอากาศ.....					
ค. ป่าไม้และพันธุ์พืช.....					
ง. สัตว์ป่า.....					
จ. ปะการัง.....					
ฉ. น้ำตก.....					
ช. แหล่งน้ำ.....					
ช. ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม.....					
1.2 วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ภาวะเสี่ยง ภาวะคุกคาม					
ก. จุดเด่น.....					
ข. จุดด้อย.....					
ค. ภาวะเสี่ยง.....					
ง. ภาวะคุกคาม.....					
1.3 จัดทำ Land Mark บ่งบอกเอกลักษณ์และแสดงให้ทราบการเข้าถึง.....					
2. การสร้างนักท่องเที่ยวและองค์การจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ต่อการ อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว					
2.1 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ นอกเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ					

กิจกรรมการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ยังไม่มีแผนงาน หรือความชัดเจน	มีแผนงานแล้ว มีความชัดเจนแล้ว	เริ่มปฏิบัติ 1-3 ปี	ปฏิบัติประจำแล้ว	หมายเหตุ
3.3 กำหนดเขตพันทาน และอ่อนไหวต่อการเสื่อมสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม.....					
3.4 ลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมจากมากไปหาน้อย เพื่อให้การวางแผนอนุญาตให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมอย่างเหมาะสม.....					
3.5 กำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว และโดยภาพรวมของอุทยานแห่งชาติ.....					
3.6 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม.....					
3.7 กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภท.....					
3.8 กำหนดระยะปิด-เปิด พื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อให้โอกาสธรรมชาติได้ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม.....					
3.9 กำหนดให้มีการสลับหมุนเวียนใช้พื้นที่ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งถูกรบกวนจนเสื่อมโทรม.....					
3.10 กำหนดแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายกิจกรรม เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวไม่ให้กระจุกอยู่ในบางพื้นที่.....					
3.11 มีการนำเสนอทางเลือกที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เพื่อลดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในบางพื้นที่ ที่อาจมาจนเกินขีดความสามารถที่จะรับได้.....					

กิจกรรมการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ยังไม่มีแผนงาน หรือความชัดเจน	มีแผนงานแล้ว มีความชัดเจนแล้ว	เริ่มปฏิบัติ 1-3 ปี	ปฏิบัติประจำแล้ว	หมายเหตุ
3.12 มีการถ่ายทอดความรู้เชิงอนุรักษ์ให้นักท่องเที่ยว ณ จุดท่องเที่ยวต่างๆ อย่างเหมาะสม.....					
3.13 การจัดที่พักอาศัยของบุคลากร และที่พักแรกสำหรับนักท่องเที่ยว มีความ กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม.....					
3.14 การจัดเส้นทางคมนาคม ความสะดวกในการเข้าถึง และเดินทางออก ณ แหล่งท่องเที่ยวได้เหมาะสมไม่กระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว.....					
3.15 การประหยัดสาธารณูปโภค มีระบบปิด-เปิด การจ่ายไฟฟ้า และน้ำ อย่างเหมาะสม.....					
3.16 ระบบจัดการกับ ก. ขยะมูลฝอย, กองไฟ, แก๊มป์ไฟ.....					
ข. น้ำเสีย (น้ำใช้แล้ว).....					
ค. เสียบบกวนจากนักท่องเที่ยว.....					
ง. สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยว.....					
จ. บริการอาหาร-เครื่องดื่ม และของที่ระลึก.....					
3.17 การใช้วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม.....					
3.18 มีโครงการและกิจกรรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม.....					
3.19 ระบบเฝ้าติดตาม เฝ้าระวังและตรวจสอบ การเปลี่ยนแปลงของ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....					
3.20 กิจกรรมความร่วมมือกับประชาชนท้องถิ่น ในการช่วยเหลือ ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยว.....					

กิจกรรมการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ยังไม่มีแผนงาน หรือความชัดเจน	มีแผนงานแล้ว มีความชัดเจนแล้ว	เริ่มปฏิบัติ 1-3 ปี	ปฏิบัติประจำแล้ว	หมายเหตุ
3.21 มีมาตรการแก้ไขและป้องกันปัญหา ไม่ให้เกิดซ้ำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม..... 3.22 มีการประชุมทบทวนการบริหารและการจัดการ การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมเพื่อท่องเที่ยว อยู่เสมอๆ 3.23 มีระบบการคัดเลือกบุคลากรที่จะทำงานในอุทยานฯ..... 3.24 มีการฝึกอบรม บุคลากรของอุทยานแห่งชาติ ในด้านการอนุรักษ์และ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม.....					
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น (ให้โอกาส)					
4.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดการแหล่งท่องเที่ยว.....					
4.2 ประชาชนส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สภาพแวดล้อม เช่นการเป็นสมาชิกอาสา.....					
4.3 ให้การศึกษาในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อม แก่ชุมชนท้องถิ่น.....					
4.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยว เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ การเป็นลูกหาบ การเป็นกรรมการจัดการท่องเที่ยวเฉพาะด้าน.....					
4.5 เปิดโอกาสให้มีรายได้จากแหล่งท่องเที่ยว จำหน่ายอาหาร ของที่ระลึก จัดการท่องเที่ยว.....					

แบบสอบถามภาคสนาม

การวิจัยเรื่อง

“การบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออก”

ข้อมูลจากบุคลากรที่ปฏิบัติ
หน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ

1. ชื่ออุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ 2. ชื่อผู้เก็บข้อมูล.....
3. ชื่อผู้อนุมัติใช้ข้อมูล..... 4. วัน เดือน ปี 16-17 มิถุนายน 2544

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
1.2 อายุ ☐ 15 – 20 ปี ☐ 21 – 25 ปี ☐ 26 – 30 ปี
☐ 31 – 35 ปี ☐ 36 – 40 ปี ☐ 40 ปีขึ้นไป
1.3 การศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ อนุปริญญา
☐ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

1.4 ตำแหน่งงาน ระบุ.....

2. ท่านทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งชาตินี้ มีจุดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศอะไรบ้าง

2.1 ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

2.2 ถ้าทราบโปรดระบุ จุดเด่นของอุทยานแห่งชาตินี้

ก.

ข.

ค.

3. ท่านทราบหรือไม่ว่าอุทยานแห่งนี้ มีจุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศอะไรบ้าง

3.1 ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

3.2 ถ้าทราบโปรดระบุ จุดอ่อนไหวต่อการเสื่อมโทรมของอุทยานแห่งชาตินี้

ก.

ข.

ค.

4. ท่านทราบหรือไม่ว่าแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาตินี้ มีภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามอะไรบ้าง

4.1 ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

4.2 ถ้าทราบโปรดระบุ ภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามของอุทยานแห่งชาตินี้

ก.

ข.

ค.

5. ท่านได้รับทราบทิศทางการปฏิบัติเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศภายในอุทยานแห่งชาตินี้ หรือไม่
☐ รับทราบ ☐ ไม่ทราบ
6. มีการฝึกอบรมให้บุคลากรรู้เรื่องการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของอุทยานแห่งชาตินี้
 6.1 ☐ มี ☐ ไม่มี
 6.2 ถ้ามีโปรดระบุว่าการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายที่ผ่านมาได้ดำเนินการเมื่อใด
☐ มี พ.ศ. 2543 ☐ มี พ.ศ. 2542 ☐ มี พ.ศ. 2541
☐ มี พ.ศ. 2540 ☐ ก่อนปี พ.ศ. 2540
7. มีการฝึกอบรมพิเศษเพื่อให้บุคลากรบางท่านเป็นวิทยากรบรรยายความรู้ให้แก่พนักงานท่องเที่ยว
☐ มี ☐ ไม่มี
8. บุคลากรของอุทยานแห่งชาตินี้มีโอกาสเดินทางไปรับการฝึกอบรมภายนอกอุทยานแห่งชาติบ้างหรือไม่
 8.1 ☐ มี ☐ ไม่มี
 8.2 ถ้ามีแนวเนื้อหาที่ไปอบรมส่วนใหญ่เป็นเช่นไร (ระบุ)
 ก.
 ข.
 ค.
 ง.
9. ในการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศมีระเบียบปฏิบัติด้านต่างๆ หรือไม่
 9.1 ☐ มี ☐ ไม่มี
 9.2 ถ้ามีโปรดระบุชื่อระเบียบปฏิบัติ 1 เรื่อง

10. ท่านมีความรักและภูมิใจที่ได้ทำงาน ณ อุทยานแห่งชาตินี้ในระดับใด
☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด

แบบสอบถามภาคสนาม

การวิจัยเรื่อง

“การบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติ ในภาคตะวันออก”

1. ชื่ออุทยานแห่งชาติ _____ 2. ชื่อผู้เก็บข้อมูล _____
3. ชื่อผู้อนุมัติใช้ข้อมูล _____ 4. วัน เดือน ปี _____

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุ ☐ 15-20 ปี ☐ 21-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ 31-35 ปี ☐ 36-40 ปี ☐ 40 ปีขึ้นไป
- 1.3 การศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.4 อาชีพ ☐ เกษตรกร ☐ รับจ้าง ☐ ทำธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่นๆ

2. ท่านมีโอกาสแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแห่งนี้หรือไม่

- 2.1 ☐ มีโอกาส ☐ ไม่มีโอกาส

2.1 ถ้ามีโอกาสแสวงหารายได้ ท่านมีรายได้โดยวิธีอะไร

- ☐ ขายอาหาร ☐ ขายของที่ระลึก
- ☐ บริการการท่องเที่ยว ☐ บริการอุปกรณ์การท่องเที่ยว
- ☐ อื่นๆ ระบุ _____

2.2 ถ้าไม่มีโอกาสหารายได้ เป็นเพราะอะไร

- ☐ อุทยานแห่งชาติไม่อนุญาต ☐ ไม่รู้จะทำอะไร
- ☐ ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน ☐ อื่นๆ _____

3. ท่านหรือสมาชิกในชุมชนมีโอกาสได้เข้าร่วมในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ แห่งนี้หรือไม่

- ☐ มีโอกาส ☐ ไม่มีโอกาส

3.1 ถ้ามีโอกาสเข้าร่วม ท่านเข้าไปเป็นตำแหน่งอะไร (โปรดระบุ)

3.2 ถ้าไม่มีโอกาส ท่านคิดว่าเพราะอะไร (โปรดระบุ)

4. ท่านมีส่วนร่วมในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยวหรือไม่

- ☐ มีส่วนร่วม ☐ ไม่มีส่วนร่วม

-2-

4.1 ถ้ามีส่วนร่วม ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมอะไร (โปรดระบุ)

4.2 ถ้าไม่มีส่วนร่วม เป็นเพราะอะไร (โปรดระบุ)

5. ท่านมีส่วนร่วมกับอุทยานแห่งชาติเกี่ยวกับการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ในแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติหรือไม่

☐

มีส่วนร่วม

☐

ไม่มีส่วนร่วม

5.1 ถ้ามีส่วนร่วม ท่านมีฐานะหรือตำแหน่งอะไร (โปรดระบุ)

5.2 ถ้าไม่มีส่วนร่วม เป็นเพราะอะไร (โปรดระบุ)

6. อุทยานแห่งชาตินี้เคยจัดกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมให้แก่ท่านและสมาชิกในชุมชน บ้างหรือไม่

☐

มี

☐

ไม่มี

6.1 ถ้ามี ได้มีการจัดกิจกรรมอะไร (โปรดระบุ)

7. ท่านมีความต้องการที่จะให้อุทยานแห่งชาติเปิดโอกาสอะไรให้ท่านบ้าง (โปรดระบุ)

7.1

7.2

7.3

7.4

8. ท่านปรารถนาจะช่วยอุทยานแห่งชาติ ในกิจการอะไรบ้าง

8.1

8.2

8.3

8.4

9. ปัญหาความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างท่านกับอุทยานแห่งชาติ มีหรือไม่

☐

มี

☐

ไม่มี

9.1 ถ้ามีโปรดระบุ

ข้อมูลจากนักท่องเที่ยว

แบบสอบถามภาคสนาม

การวิจัยเรื่อง

“การบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออก”

1. ชื่ออุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ 2. ชื่อผู้เก็บข้อมูล.....
 3. ชื่อผู้อนุมัติใช้ข้อมูล..... 4. วัน เดือน ปี 16-17 มิถุนายน 2544

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
 1.2 อายุ ☐ 15 – 20 ปี ☐ 21 – 25 ปี ☐ 26 – 30 ปี
☐ 31 – 35 ปี ☐ 36 – 40 ปี ☐ 40 ปีขึ้นไป
 1.3 การศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ อุดมศึกษา
☐ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
 1.4 อาชีพ ☐ รับจ้างภาคเอกชน ☐ ประกอบกิจการส่วนตัว ☐ รับราชการ
☐ ว่างาน ☐ อื่นๆ

2. ท่านรู้จักอุทยานแห่งชาตินี้จากอะไร ☐ สื่อมวลชน วิทยุ/โทรทัศน์ ☐ หนังสือพิมพ์
☐ เพื่อนๆ ☐ บริษัทหรือองค์กรจัดการท่องเที่ยว ☐ เอกสารของอุทยานฯ

3. การเดินทางเข้าสู่อุทยานแห่งชาติแห่งนี้ ท่านต้องการให้เห็นและรับรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอะไร
☐ น้ำตกกระทิง ☐ นมัสการรอยพระพุทธรูปบนยอดเขาคิชฌกูฏ
☐ ป่าไม้ สภาพแวดล้อม ป่าดงดิบ

4. ท่านทราบหรือไม่ว่าจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้คืออะไร
☐ น้ำตกกระทิง ☐ นมัสการรอยพระพุทธรูปบนยอดเขาคิชฌกูฏ
☐ ป่าไม้ สภาพแวดล้อม ป่าดงดิบ

5. ท่านทราบข้อมูลการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของอุทยานแห่งชาติ
 แห่งนี้มาก่อนหรือไม่

☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

ถ้าทราบมาก่อนโดยวิธีอะไร

☐ สื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

☐ เอกสารของอุทยานแห่งชาติ

- 2 -

6. ขณะที่อยู่ในอุทยานแห่งชาตินี้ ท่านได้รับรู้ข้อมูลความรู้การพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในอุทยานแห่งชาตินี้หรือไม่

☐ รับรู้ ☐ ไม่ได้รับรู้

ถ้ารับรู้ รับรู้จากอะไร

☐ ป้ายหรือบอร์ดประชาสัมพันธ์ ☐ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
☐ แผ่นพับของอุทยานฯ ☐ นักดูแลพื้นที่แนะนำ
☐ อื่นๆ

7. เมื่อท่านออกไปจากอุทยานแห่งชาตินี้แล้ว ท่านอยากกลับมาอีกหรือไม่

☐ อยากกลับมาอีก ☐ ไม่อยากกลับมาอีก

7.1 อยากกลับมาอีก เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ น้ำตกยังสวยงาม น้ำสะอาด สภาพแวดล้อมยังเป็นธรรมชาติดั้งเดิม
☐ นมัสการรอยพระพุทธรูปบาทนบอดเขาคิชฌกูฏ
☐ ได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่อุทยานฯ เป็นอย่างดี และได้รับความรู้พร้อมกับการท่องเที่ยว
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

7.2 ไม่อยากกลับมาอีก เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สภาพแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม น้ำตกสวยน้อยลง สิ่งแวดล้อมสกปรกมากขึ้น
☐ มีนักท่องเที่ยวมาก แออัด ไม่สงบ
☐ อุทยานฯ มีข้อห้ามมาก และไม่มีการส่งเสริมความรู้ใดๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว

8. ท่านอยากให้แหล่งท่องเที่ยวใดในอุทยานแห่งนี้มีความยั่งยืน

☐ น้ำตกกระทิง ☐ นมัสการรอยพระพุทธรูปบาทนบอดเขาคิชฌกูฏ
☐ ป่าไม้ สภาพแวดล้อม ป่าดงดิบ

9. ท่านพึงพอใจที่อุทยานแห่งชาติ บริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนในระดับใด

☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด

10. ท่านต้องการมีส่วนร่วมที่จะช่วยให้อุทยานแห่งชาตินี้มีความยั่งยืนยาวนานโดยวิธีใด

1.
 2.
 3.

Research Project Questionnaire

Eco-Tourism Management of the Eastern Region National Parks

1. National Park Name..... 2. Interviewer Name.....
 3. Corrector Name..... 4. Date/Month/Year.....

1. Personal Data

- 1.1 Sex ☐ Male ☐ Female
 1.2 Age ☐ 15-20 years ☐ 21-25 years
 ☐ 26-30 years ☐ 35 years
 ☐ 36-40 years ☐ > 40 years
 1.3 Education ☐ Elementary ☐ High School
 ☐ Diploma ☐ Bachelor or Highest
 1.4 Occupation ☐ Private ☐ Business Firms
 ☐ Government Office ☐ Unemployed
 ☐ Other
 1.5 Nationality

2. How do you know this national park?

- ☐ Mass media/Radio/TV ☐ Newspaper
☐ Friend ☐ Tourism Company
☐ National Park Paper ☐ Other

3. Which place in this national park do you want to visit?

- 3.1 ☐ White Sand beach 3.2 ☐ Kai be Beach
 3.3 ☐ Klong plu waterfall 3.4 ☐ Thorn mayom waterfall
 3.5 ☐ Other

4. Can you tell us the famous tourism place in this national park?

5. Before coming to this national park, did you get any information about Eco-Tourism activities of this national park

- ☐ No
☐ Yes from ☐ Mass media/Radio/TV ☐ National Park Paper

6. While you are being here, do you get any information about Eco-Tourism activities in this national park?

- ☐ Yes ☐ No

If yes, how do you get?

- ☐ Notice /Board /Poster ☐ Tourism Service Center
☐ National Park Paper ☐ Tourism guide
☐ Other

7. When you leave form this national park, Do you decide to Come back again?

☐

Yes

☐

No

☐

May be

7.1 If no, why.....

7.2 If yes, why.....

8 Which tourism place in this national park you want to sustain?

9 Can you range your satisfaction about Eco-Tourism management of this national park?

☐

very much

☐

very

☐

medium

☐

very few

☐

few

☐

no answer

10 If you want this national park to sustain. What activities you want to participate?